

2018

100lat GUS

Warszawa, Warszawa 2018

Rocznik Statystyki Międzynarodowej

International Statistics Yearbook

2018

100lat GUS

Rocznik Statystyki Międzynarodowej

International Statistics Yearbook

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2018

Komitet Redakcyjny Głównego Urzędu Statystycznego

Przewodniczący, Redaktor Główny
Dominik Rozkrut

Członkowie

Ewa Adach-Stankiewicz, Renata Bielak, Monika Bieniek, Mirosław Błażej, Maria Jeznach,
Ewa Kamińska-Gawryluk, Liliana Kursa, Magdalena Mojsiewicz, Dominika Rogalińska, Joanna Stańczak,
Wojciech Szuchta, Grażyna Szydłowska, Wanda Tkaczyk, Katarzyna Walkowska, Małgorzata Węgłowska
(sekretarz), Halina Woźniak, Agnieszka Zgierska, Małgorzata Żyra

Prace merytoryczne

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych

Zespół autorski

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Paulina Kucharska-Singh, Marcin Marikin,
Ewa Morytz-Balska, Marcin Safader, Piotr Walaszczak, Urszula Wilczyńska, Agata Wojtko, Joanna Wójcik,
Mateusz Wyżykowski, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski, Magdalena Żero

Kierujący

Magdalena Ambroch

Opracowanie graficzne

Robert Chmielewski, Mateusz Wyżykowski

Skład publikacji

Marek Wilczyński

ISSN 0079-273X

Publikacja dostępna na stronie internetowej
stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu siedemnastą pełną edycję Rocznika Statystyki Międzynarodowej. Rocznik ten jest najobszerniejszą publikacją Głównego Urzędu Statystycznego z zakresu porównań międzynarodowych, sięgającą tradycją do 1965 r. Wydawnictwo zawiera bogaty zestaw informacji o rozwoju społeczno-gospodarczym świata, kontynentów, ugrupowań gospodarczych i wybranych krajów, w tym także o Polsce i jej miejscu w świecie.

Zgodnie z przyjętą w 2015 r. nową formułą, wydawana co trzy lata pełna edycja Rocznika, w wersji drukowanej zawiera podstawowe informacje dla świata i grupowań według podziału geograficznego lub stopnia rozwoju gospodarczego. Szczegółowe dane według krajów, dla ułatwienia ich dalszego wykorzystania do celów analitycznych, dostępne są w wersji elektronicznej, zamieszczonej na Portalu Informacyjnym GUS w zakładce poświęconej publikacjom z zakresu statystyki międzynarodowej.

Większość informacji prezentowanych w niniejszej publikacji obejmuje okres od 2000 r. lub 2005 r., a ważniejsze dane o świecie podano w dłuższej retrospekcji, sięgającej lat sześćdziesiątych. W stosunku do poprzedniej pełnej edycji obecne wydanie Rocznika zostało zmienione w następującym zakresie:

- w Części II, w miejsce wskaźników europejskich m.in. pochodzących ze strategii Europa 2020, zaprezentowano temat specjalny, poświęcony realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju Agendy 2030 na świecie i w jego regionach;
- z powodu braku aktualnych danych zrezygnowano z prezentacji informacji nt. zużycia surowców energetycznych i zastąpiono je danymi o całkowitej podaży energii pierwotnej;
- dodano nowe informacje, m.in. dotyczące dzietności kobiet, wymiaru sprawiedliwości oraz dynamiki przeciętnych wynagrodzeń.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, wyrażam nadzieję, że okaże się ona użytecznym źródłem informacji i będzie stanowiła inspirację do pogłębiania wiedzy z zakresu porównań międzynarodowych. Pragnę podziękować za wszystkie otrzymane od Czytelników uwagi i propozycje dotyczące układu i zawartości Rocznika, które przyczyniły się do kształtowania jego treści.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Spis treści

Przedmowa	3
Spis tablic	4
Spis map i wykresów	13
Objaśnienia znaków umownych	14
Ważniejsze skróty	14
Uwagi ogólne	16
Część I. Świat. Regiony świata. Ugrupowania państw	19
Część II. Wskaźniki Agendy 2030	57
Część III. Geografia i klimat	72
Aneks	103
Część IV. Tablice tematyczne (wyłącznie w formie elektronicznej) http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyki-miedzynarodowej-2018,10,6.html	

Spis tablic

Część I.

ŚWIAT. REGIONY ŚWIATA. UGRUPOWANIA PAŃSTW

Uwagi	19
Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej na świecie i w Polsce	22
Udział i miejsce Polski w świecie	28
Udział i miejsce Polski w Europie	29
Polska w Unii Europejskiej i OECD w 2017 r.	30
Powierzchnia i ludność świata	33
Prognoza ludności świata	33
Ruch naturalny ludności i przeciętne trwanie życia	34
Prognoza przyrostu naturalnego i przeciętne trwania życia	34
Ludność według płci — szacunki i prognozy	35
Ludność według wieku — szacunki i prognozy	35
Ludność w miastach — szacunki i prognozy	36
Współczynniki obciążenia demograficznego — szacunki i prognozy	37
Wierni i wyznawcy wybranych kościołów i religii w 2016 r.	37
Ludność aktywna zawodowo — szacunki i prognozy	38
Pracujący — szacunki	38
Stopa bezrobocia — szacunki i prognozy	39
Ludność umiejąca czytać i pisać	39
Współczynnik skolaryzacji brutto	40
Wskaźniki cen importu i eksportu	40
Wskaźniki „terms of trade”	41
Użytkownicy Internetu	42
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe)	42

Dynamika produkcji żywności na 1 mieszkańca (ceny stałe)	43
Pracujący w rolnictwie — szacunki	43
Powierzchnia użytków rolnych	44
Zbiory zbóż i produkcja mięsa z uboju	44
Produkcja wybranych artykułów rolnych	45
Pozyskanie drewna	46
Struktura wartości dodanej brutto przetwórstwa przemysłowego (ceny stałe z 2010 r.)	47
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych	47
Pozyskiwanie energii pierwotnej	49
Całkowita podaż energii na 1 mieszkańca	49
Transport lotniczy	50
Abonenci telefonii stacjonarnej	50
Abonenci telefonii ruchomej	51
Import i eksport (ceny bieżące)	51
Import i eksport na 1 mieszkańca (ceny bieżące)	52
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe)	53
Struktura regionalna światowego importu i eksportu (ceny bieżące)	54
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	55
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)	55
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	56
Relacja spożycia do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	56

Część II.

WSKAŹNIKI AGENDY 2030

Uwagi	57
Wskaźniki Agendy 2030	59

Część III.

GEOGRAFIA I KLIMAT

Uwagi	72
Powierzchnia ziemi	73
Największe wyspy świata	73
Najwyższe szczyty górskie	74
Największe morza i zatoki	76
Najdłuższe rzeki świata	77
Największe jeziora świata	78
Średnie temperatury powietrza	79
Opady atmosferyczne	87
Usłonecznienie	95

ANEKS

Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata	103
Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielnych.....	112

Część IV.**TABLICE WEDŁUG TEMATÓW (wyłącznie w formie elektronicznej)**

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyki-miedzynarodowej-2018.10.6.html>

Dział 1. LUDNOŚĆ

- Tabl. 1. Ludność wybranych krajów
- Tabl. 2. Prognoza ludności wybranych krajów
- Tabl. 3. Ludność w miastach i na wsi
- Tabl. 4. Wielkie miasta świata
- Tabl. 5. Ludność według płci
- Tabl. 6. Ludność według wieku
- Tabl. 7. Ludność w wieku 15—64 lata
- Tabl. 8. Ruch naturalny ludności
- Tabl. 9. Dzietność kobiet
- Tabl. 10. Zgony według przyczyn (wskaźnik standaryzowany)
- Tabl. 11. Przeciętne dalsze trwanie życia
- Tabl. 12. Ludność według stanu cywilnego
- Tabl. 13. Małżeństwa zawarte i rozwody
- Tabl. 14. Migracje zagraniczne

Dział 2. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

- Tabl. 1. Odnawialne zasoby wód powierzchniowych
- Tabl. 2. Stan czystości wybranych rzek
- Tabl. 3. Pobór wody
- Tabl. 4. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków
- Tabl. 5. Pozyskiwanie energii pierwotnej ze źródeł odnawialnych
- Tabl. 6. Emisja zanieczyszczeń powietrza
- Tabl. 7. Odpady
- Tabl. 8. Reaktory jądrowe (działające i w budowie) w 2018 r.
- Tabl. 9. Powierzchnia lasów i innych gruntów zadrzewionych
- Tabl. 10. Stan zdrowotny lasów
- Tabl. 11. Pożary lasów i gruntów leśnych
- Tabl. 12. Obszary chronione
- Tabl. 13. Stan i zagrożenie flory i fauny
- Tabl. 14. Wydatki na ochronę środowiska według sektorów

Dział 3. ORGANIZACJA PAŃSTWA

- Tabl. 1. Organy przedstawicielskie
- Tabl. 2. Wybory prezydenckie
- Tabl. 3. Wybory do parlamentów krajowych
- Tabl. 4. Przestępstwa zgłoszone policji
- Tabl. 5. Więźniowie
- Tabl. 6. Funkcjonariusze policji
- Tabl. 7. Personel sił zbrojnych i wydatki na obronę narodową

Dział 4. RYNEK PRACY

- Tabl. 1. Ludność aktywna zawodowo według płci
- Tabl. 2. Współczynniki aktywności zawodowej ludności według płci i wieku
- Tabl. 3. Pracujący według rodzajów działalności — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4
- Tabl. 4. Struktura pracujących według rodzajów działalności
- Tabl. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia
- Tabl. 6. Wydajność pracy — wyrażona jako produkt krajowy brutto na 1 pracującego
- Tabl. 7. Bezrobotni według płci
- Tabl. 8. Stopa bezrobocia według płci
- Tabl. 9. Wolne miejsca pracy
- Tabl. 10. Bezrobotni według poziomu wykształcenia i płci
- Tabl. 11. Bezrobotni według okresu pozostawania bez pracy
- Tabl. 12. Bezrobocie osób młodych według płci
- Tabl. 13. Stopa bezrobocia długotrwałego
- Tabl. 14. Strajki i lokauty
- Tabl. 15. Przeciętna liczba godzin faktycznie przepracowanych w badanym tygodniu
- Tabl. 16. Koszty pracy w przetwórstwie przemysłowym
- Tabl. 17. Ofiary śmiertelne w wypadkach przy pracy według rodzajów działalności — na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 4/NACE Rev. 2

Dział 5. WARUNKI ŻYCIA

- Tabl. 1. Miesięczne wynagrodzenia minimalne
- Tabl. 2. Dynamika przeciętnych wynagrodzeń brutto
- Tabl. 3. Gospodarstwa domowe według liczby osób
- Tabl. 4. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące)
- Tabl. 5. Subiektywna ocena sytuacji dochodowej gospodarstw domowych
- Tabl. 6. Mediana dochodu ekwiwalentnego do dyspozycji netto
- Tabl. 7. Ubóstwo
- Tabl. 8. Granica ubóstwa — na podstawie badania EU-SILC
- Tabl. 9. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem — na podstawie badania EU-SILC

Dział 6. CENY

- Tabl. 1. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych
- Tabl. 2. Ceny hurtowe wybranych towarów na rynkach światowych
- Tabl. 3. Dynamika cen producentów w przemyśle
- Tabl. 4. Wskaźniki cen importu (ceny stałe)
- Tabl. 5. Wskaźniki cen eksportu (ceny stałe)
- Tabl. 6. Wskaźniki „terms of trade”

Dział 7. EDUKACJA I WYCHOWANIE

- Tabl. 1. Ludność w wieku 15 lat i więcej umiejąca czytać i pisać
- Tabl. 2. Współczynnik skolaryzacji brutto
- Tabl. 3. Uczestnictwo w wychowaniu przedszkolnym w roku szkolnym 2015/16
- Tabl. 4. Wychowanie przedszkolne
- Tabl. 5. Nauczyciele
- Tabl. 6. Uczniowie i studenci
- Tabl. 7. Wykształcenie osób młodych

Tabl. 8. Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu

Tabl. 9. Studenci według grup kierunków studiów

Tabl. 10. Absolwenci szkół wyższych według grup kierunków studiów

Dział 8. OCHRONA ZDROWIA

Tabl. 1. Pracownicy medyczni

Tabl. 2. Łóżka szpitalne

Tabl. 3. Stan zdrowia ludności

Tabl. 4. Szczepienia ochronne

Dział 9. KULTURA. TURYSTYKA

Tabl. 1. Muzea

Tabl. 2. Produkcja filmów pełnometrażowych

Tabl. 3. Kina

Tabl. 4. Widzowie w kinach

Tabl. 5. Przyjazdy turystyczne

Tabl. 6. Przyjazdy turystyczne według celu podróży

Tabl. 7. Wpływy i wydatki związane z turystyką zagraniczną

Tabl. 8. Obiekty hotelowe

Dział 10. NAUKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE. INNOWACYJNOŚĆ

Tabl. 1. Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej

Tabl. 2. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową

Tabl. 3. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według głównych źródeł finansowania

Tabl. 4. Ochrona własności intelektualnej

Tabl. 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w komputery

Tabl. 6. Gospodarstwa domowe z dostępem do Internetu

Tabl. 7. Użytkownicy Internetu

Tabl. 8. Abonenci stałego szerokopasmowego łącza internetowego

Tabl. 9. Użytkowanie Internetu przez osoby prywatne według wybranych celów

Tabl. 10. Osoby, które nigdy nie korzystały z Internetu

Tabl. 11. Działalność innowacyjna w przedsiębiorstwach w latach 2012—2014

Tabl. 12. Przychody ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach w latach 2012—2014

Dział 11. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, RYBACTWO

Tabl. 1. Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe)

Tabl. 2. Pracujący w rolnictwie

Tabl. 3. Powierzchnia użytków rolnych

Tabl. 4. Tereny nawadniane

Tabl. 5. Gospodarstwa ekologiczne

Tabl. 6. Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony zbóż

Tabl. 7. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony fasoli

Tabl. 8. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony grochu

Tabl. 9. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony ziemniaków

Tabl. 10. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony manioku

Tabl. 11. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony buraków cukrowych

Tabl. 12. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony trzciny cukrowej

Tabl. 13. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony rzepaku

-
- Tabl. 14. Produkcja oleju rzepakowego
Tabl. 15. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony soi
Tabl. 16. Produkcja oleju sojowego
Tabl. 17. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony słonecznika
Tabl. 18. Produkcja oleju słonecznikowego
Tabl. 19. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony oliwek
Tabl. 20. Produkcja oliwy z oliwek
Tabl. 21. Produkcja oleju palmowego
Tabl. 22. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony orzechów kokosowych
Tabl. 23. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony orzeszków ziemnych
Tabl. 24. Zbiory bawełny
Tabl. 25. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony włókna lnu
Tabl. 26. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony włókna agawy (sizalu)
Tabl. 27. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony kauczuku naturalnego
Tabl. 28. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony herbaty
Tabl. 29. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony kawy
Tabl. 30. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony ziarna kakaowego
Tabl. 31. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony tytoniu
Tabl. 32. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony kapusty
Tabl. 33. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony cebuli
Tabl. 34. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony pomidorów
Tabl. 35. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony jabłek
Tabl. 36. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony gruszek
Tabl. 37. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony śliwek
Tabl. 38. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony truskawek
Tabl. 39. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony malin
Tabl. 40. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony porzeczek
Tabl. 41. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony winogron
Tabl. 42. Produkcja wina gronowego
Tabl. 43. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony pomarańcz i mandarynek
Tabl. 44. Powierzchnia uprawy, zbiory i plony cytryn i limonek
Tabl. 45. Bydło
Tabl. 46. Trzoda chlewna
Tabl. 47. Owce
Tabl. 48. Konie
Tabl. 49. Zwierzęta gospodarskie w przeliczeniu na sztuki duże
Tabl. 50. Produkcja mięsa z uboju
Tabl. 51. Produkcja mleka krowiego
Tabl. 52. Produkcja jaj kurzych
Tabl. 53. Produkcja miodu
Tabl. 54. Produkcja wełny
Tabl. 55. Produkcyjność zwierząt gospodarskich
Tabl. 56. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych
Tabl. 57. Zużycie środków ochrony roślin
Tabl. 58. Pozyskanie drewna
Tabl. 59. Połowy morskie i słodkowodne

Dział 12. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

- Tabl. 1. Dynamika produkcji przemysłowej według rodzajów działalności (ceny stałe)
- Tabl. 2. Zasoby surowców energetycznych
- Tabl. 3. Pozyskiwanie energii pierwotnej
- Tabl. 4. Całkowita podaż energii na 1 mieszkańca
- Tabl. 5. Pozyskiwanie energii pierwotnej według źródeł
- Tabl. 6. Wydobywanie węgla kamiennego
- Tabl. 7. Wydobywanie węgla brunatnego
- Tabl. 8. Wydobywanie ropy naftowej
- Tabl. 9. Wydobywanie gazu ziemnego
- Tabl. 10. Wydobywanie rud manganu
- Tabl. 11. Wydobywanie rud chromu
- Tabl. 12. Wydobywanie rud uranu (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 13. Wydobywanie boksytów (w wadze rzeczywistej)
- Tabl. 14. Wydobywanie rud złota (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 15. Wydobywanie rud srebra (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 16. Wydobywanie fosforytów (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 17. Wydobywanie soli potasowych (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 18. Produkcja soli
- Tabl. 19. Struktura produkcji podstawowych rodzajów światowego przetwórstwa przemysłowego według głównych krajów-producentów (ceny stałe)
- Tabl. 20. Produkcja masła
- Tabl. 21. Produkcja serów
- Tabl. 22. Produkcja owoców mrożonych
- Tabl. 23. Produkcja warzyw mrożonych
- Tabl. 24. Produkcja mąki pszennej
- Tabl. 25. Produkcja cukru surowego
- Tabl. 26. Produkcja piwa
- Tabl. 27. Produkcja papierosów
- Tabl. 28. Produkcja tarcicy
- Tabl. 29. Produkcja masy celulozowej
- Tabl. 30. Produkcja papieru i tektury
- Tabl. 31. Produkcja nawozów azotowych (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 32. Produkcja nawozów fosforowych (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 33. Produkcja nawozów potasowych (w przeliczeniu na czysty składnik)
- Tabl. 34. Produkcja polipropylenu
- Tabl. 35. Produkcja benzyny silnikowej
- Tabl. 36. Produkcja oleju napędowego
- Tabl. 37. Produkcja oleju opałowego
- Tabl. 38. Produkcja cementu
- Tabl. 39. Produkcja stali surowej
- Tabl. 40. Zużycie stali surowej
- Tabl. 41. Produkcja miedzi rafinowanej
- Tabl. 42. Produkcja aluminium pierwotnego
- Tabl. 43. Produkcja ołowiu rafinowanego
- Tabl. 44. Produkcja cynku

- Tabl. 45. Produkcja sprzętu komputerowego
Tabl. 46. Produkcja samochodów osobowych
Tabl. 47. Produkcja samochodów ciężarowych, autobusów i ciągników drogowych
Tabl. 48. Produkcja rowerów
Tabl. 49. Moc zainstalowana netto w elektrowniach
Tabl. 50. Produkcja brutto energii elektrycznej
Tabl. 51. Produkcja energii elektrycznej według rodzajów
Tabl. 52. Zużycie energii elektrycznej
Tabl. 53. Dynamika produkcji w budownictwie (ceny stałe)

Dział 13. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

- Tabl. 1. Linie kolejowe eksploatowane
Tabl. 2. Transport kolejowy
Tabl. 3. Drogi
Tabl. 4. Transport samochodowy
Tabl. 5. Samochody osobowe w użytkowaniu
Tabl. 6. Samochody ciężarowe w użytkowaniu
Tabl. 7. Autobusy, autokary i trolejbusy w użytkowaniu
Tabl. 8. Samochody nowo zarejestrowane
Tabl. 9. Wypadki drogowe
Tabl. 10. Przeładunek w portach morskich
Tabl. 11. Transport lotniczy
Tabl. 12. Abonenci telefonii stacjonarnej
Tabl. 13. Abonenci telefonii ruchomej

Dział 14. HANDEL DETALICZNY I ZAGRANICZNY

- Tabl. 1. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny stałe)
Tabl. 2. Import — cif (ceny bieżące)
Tabl. 3. Eksport — fob (ceny bieżące)
Tabl. 4. Saldo obrotów handlu zagranicznego (ceny bieżące)
Tabl. 5. Dynamika importu (ceny stałe)
Tabl. 6. Dynamika eksportu (ceny stałe)
Tabl. 7. Struktura importu i eksportu według grup towarów (ceny bieżące) —
na podstawie klasyfikacji SITC
Tabl. 8. Struktura importu i eksportu wybranych krajów według kierunków (ceny bieżące)
Tabl. 9. Import i eksport wybranych towarów według krajów
Tabl. 10. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem
Tabl. 11. Przychody i rozchody z tytułu obrotu handlu usługami (ceny bieżące)

Dział 15. FINANSE

- Tabl. 1. Bilans płatniczy
Tabl. 2. Relacja salda rachunku bieżącego bilansu płatniczego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)
Tabl. 3. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do produktu krajowego brutto
(ceny bieżące)
Tabl. 4. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne — strumienie
Tabl. 5. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne — zobowiązania i należności
Tabl. 6. Podaż pieniądza
Tabl. 7. Rezerwy dewizowe (bez złota)

Tabl. 8. Rezerwy złota

Tabl. 9. Stopa dyskontowa banków emisyjnych

Tabl. 10. Stopa procentowa rynku pieniężnego

Tabl. 11. Indeksy giełdowe akcji

Tabl. 12. Kursy walut (urzędowe)

Tabl. 13. Operacje sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2016 r.

Tabl. 14. Dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych

Tabl. 15. Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych

Tabl. 16. Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji

Tabl. 17. Relacja nadwyżki (+)/deficytu (-) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 18. Relacja długu sektora prywatnego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Dział 16. RACHUNKI NARODOWE

Tabl. 1. Dynamika dochodu narodowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 2. Dochód narodowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)

Tabl. 3. Dynamika dochodu do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące)

Tabl. 4. Relacja oszczędności brutto do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 5. Relacja oszczędności brutto w sektorze gospodarstw domowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 6. Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)

Tabl. 7. Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca (ceny bieżące)

Tabl. 8. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)

Tabl. 9. Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)

Tabl. 10. Dynamika wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny stałe)

Tabl. 11. Relacja spożycia i akumulacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 12. Dynamika spożycia (ceny stałe)

Tabl. 13. Dynamika akumulacji (ceny stałe)

Tabl. 14. Relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Tabl. 15. Udział kosztów związanych z zatrudnieniem w produkcie krajowym brutto (ceny bieżące)

Tabl. 16. Udział handlu zagranicznego w produkcie krajowym brutto (ceny bieżące)

Tabl. 17. Relacja wartości towarów i usług importowanych do wartości popytu krajowego (ceny bieżące)

Spis map

Mapa 1. Współczynnik dzietności w 2016 r.	117
Mapa 2. Przeciętne trwanie życia w 2016 r.	117
Mapa 3. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2017 r.	118
Mapa 4. Saldo migracji w 2017 r.	118
Mapa 5. Całkowita podaż energii pierwotnej na 1 mieszkańca w 2015 r.	119
Mapa 6. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w 2015 r.	119
Mapa 7. Odsetek osób zaopatrywanych w wodę odpowiadającą wymaganiom w 2015 r.	120
Mapa 8. Lesistość w 2015 r.	120
Mapa 9. Wzrost produktu krajowego brutto w latach 2000—2016	121
Mapa 10. Wzrost produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w latach 2000—2016	121
Mapa 11. Dochód narodowy brutto na 1 mieszkańca w 2017 r.	122
Mapa 12. Wskaźnik rozwoju społecznego (HDI) w 2017 r.	122
Mapa 13. Liczba dni potrzebnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej w 2017 r.	127
Mapa 14. Indeks wolności gospodarczej (IEF) w 2017 r.	127
Mapa 15. Globalny indeks konkurencyjności (GCI) w 2017 r.	128
Mapa 16. Wskaźnik ryzyka klimatycznego w latach 1997—2016	128
Mapa 17. Podatki w krajach Unii Europejskiej	131
Mapa 18. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20—64 lata w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.	133
Mapa 19. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w krajach Unii Europejskiej	134

Spis wykresów

Wykres 1. Dynamika produktu krajowego brutto, spożycia prywatnego i nakładów brutto na środki trwałe w wybranych krajach w latach 2013—2017	123
Wykres 2. Ceny wybranych zbóż na rynkach światowych w latach 2014—2018	129
Wykres 3. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych w latach 2014—2018	129
Wykres 4. Ceny wybranych metali na rynkach światowych w latach 2014—2018	130
Wykres 5. Ceny złota i srebra na rynkach światowych w latach 2014—2018	130
Wykres 6. Produkt krajowy brutto w krajach Unii Europejskiej w 2017 r.	132

Objaśnienia znaków umownych

Kreska	(—)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Zero:	(0)	—	zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi, np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach ton (w liczbach całkowitych), znak 0 oznacza, że produkcja w danym przypadku nie osiągnęła 0,5 tys. t.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„w tym”		—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Ważniejsze skróty

tys.	=	tysiąc	kcal	=	kilokaloria
mln	=	milion	TJ	=	teradżul
mlrd	=	miliard	PJ	=	petadżul
zł	=	złoty	BMI	=	indeks masy ciała
USD	=	dolar Stanów Zjednoczonych	WZW	=	wirusowe zapalenie wątroby
szt.	=	sztuka	°C	=	stopień Celsjusza
kg	=	kilogram	CO ₂	=	dwutlenek węgla
dt	=	decytona	BZT	=	biochemiczne zapotrzebowanie tlenu
t	=	tona	r.	=	rok
Mt	=	megatona	dł.	=	długość
mm	=	milimetr	t•km	=	tonokilometr
m	=	metr	pas•km	=	pasażerokilometr
km	=	kilometr	b.	=	byłe
ha	=	hektar (10 000 m ²)	cd.	=	ciąg dalszy
km ²	=	kilometr kwadratowy (1 000 000 m ²)	dok.	=	dokończenie
l	=	litr	Kk	=	Kodeks karny
m ³	=	metr sześcienny	poj.	=	pojemność
hm ³	=	hektometr sześcienny	poz.	=	pozycja
km ³	=	kilometr sześcienny	pkt	=	punkt
MW (e)	=	megawat mocy elektrycznej	tabl.	=	tablica
kWh	=	kilowatogodzina	ust.	=	ustęp
TWh	=	terawatogodzina	Zat.	=	Zatoka
J	=	dżul	wg	=	według
(cal)	=	(kaloria = 4,1868 J)	wyd.	=	wydanie
kJ	=	kilodżul	Min.	=	Ministerstwo

SNA	= System of National Accounts System Rachunków Narodowych	ILO	= International Labour Organization Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP)
ESA	= European System of National and Regional Accounts Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych	UNEP	= United Nations Environment Programme Program ONZ Ochrony Środowiska
PKB	= Produkt Krajowy Brutto	UNESCO	= United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury
DNB	= Dochód Narodowy Brutto	WHO	= World Health Organization Światowa Organizacja Zdrowia
PPP	= Purchasing Power Parity Parytet siły nabywczej	UNIDO	= United Nations Industrial Development Organization Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju Przemysłowego
PPS	= Purchasing Power Standard Standard siły nabywczej	UNWTO	= United Nations World Tourism Organization Światowa Organizacja Turystyki Narodów Zjednoczonych
ISCED	= International Standard Classification of Education Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji	UNCTAD	= United Nations Conference on Trade and Development Konferencja Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju
ISIC	= International Standard Industrial Classification of all Economic Activities Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności	IMF	= International Monetary Fund Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)
SITC	= Standard International Trade Classification Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu	NATO	= North Atlantic Treaty Organization Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
EUROSTAT	= Statistical Office of the European Union Urząd Statystyczny Unii Europejskiej	WNP	= Wspólnota Niepodległych Państw
NACE	= Statistical Classification of Economic Activities in the European Community Nomenklatura Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej w Polsce odpowiednikiem jest PKD - Polska Klasyfikacja Działalności	IUCN	= International Union for Conservation of Nature and Natural Resources Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych
FAO	= Food and Agriculture Organization of the United Nations Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa	ICT	= Information and Communication Technologies Technologie informacyjno-telekomunikacyjne
CPC	= Central Product Classification Centralna Klasyfikacja Produktów		
OECD	= Organization for Economic Cooperation and Development Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju		
EU	= European Union Unia Europejska (UE)		
UN	= United Nations Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)		

UWAGI OGÓLNE

1. Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2018 zawiera wybrane dane statystyczne o świecie, regionach i ugrupowaniach gospodarczych, pozwalające na opisanie tendencji w gospodarce światowej oraz zmian w poziomie życia ludności. Do Rocznika włączono zestaw wskaźników monitorujących realizację Celów Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 na świecie i w jego regionach.
2. W opracowaniu danych do Rocznika wykorzystano najnowsze publikacje organizacji międzynarodowych i poszczególnych krajów, dostępne — o ile nie zaznaczono inaczej — do końca listopada 2018 r. Podstawowy materiał źródłowy stanowiły publikacje i bazy danych Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wyspecjalizowanych agend ONZ, jak: FAO, UNIDO, WHO, MOP. Korzystano także z baz danych oraz publikacji OECD, UE, MFW, Banku Światowego i innych organizacji międzynarodowych. Wykaz źródeł podano w ust. 9 niniejszych uwag, natomiast w plikach Excel — bezpośrednio pod tablicami.
3. W większości tablic, ostatnim prezentowanym okresem jest rok 2016 lub 2017. Niektóre informacje różnią się od wcześniej opublikowanych ze względu na weryfikację danych w najnowszych edycjach materiałów źródłowych. Różnice metodologiczne występujące w statystykach poszczególnych krajów powodują, że przedstawiane dane nie zawsze są w pełni porównywalne. Poważniejsze odstępstwa od międzynarodowych standardów wskazane są w notkach do tablic. W Roczniku przyjęto zasadę prezentowania danych dla Polski w zakresie możliwie najbardziej porównywalnym z innymi krajami, w związku z czym mogą one różnić się w niektórych przypadkach od danych publikowanych w innych wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego.
4. Objasnienia dotyczące zakresu regionów świata i ugrupowań państw podano w uwagach do Części I Rocznika, a w przypadku Części IV (dostępnej tylko w wersji elektronicznej) w metadanych do poszczególnych tablic.
5. Lista krajów (uszeregowanych alfabetycznie) w tablicach Części IV nie jest jednolita ze względu na przyjmowane kryteria. W większości tablic zaprezentowano dane dla ok. 65 krajów. Jako podstawowe kryterium przyjęto wielkość produktu krajowego brutto, tj. 50 państw o jego największej wartości. Listę uzupełniono o brakujące państwa należące do Unii Europejskiej lub OECD, aby zapewnić pełne tło uwarunkowań zewnętrznych dla sytuacji społeczno-gospodarczej Polski, uwzględniono również dane o Ukrainie i Białorusi. W tablicach dotyczących produkcji artykułów rolnych oraz wyrobów przemysłowych uwzględniono kraje, których udział w świecie w ostatnim prezentowanym roku wyniósł co najmniej 0,5%. Dane dla Polski — o ile przedstawiane zjawisko występowało — zamieszczono we wszystkich tablicach bez względu na udział Polski w świecie.
6. Wszystkie kraje świata uwzględniono w Aneksie w tablicy A.1. „Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata”, gdzie podano dane o powierzchni, ogólnej liczbie ludności, gęstości zaludnienia oraz nazwie stolicy wraz z liczbą jej mieszkańców. Dane o powierzchni i ludności kontynentów podano na podstawie szacunków ONZ. Dane o powierzchni krajów obejmują powierzchnię lądów oraz wód wewnątrz krajów, bez niektórych niezamieszkałych terenów podbiegunowych (m.in. Antarktydy) i wysp. Dane o ludności krajów — o ile nie zaznaczono inaczej — dotyczą szacunku według stanu na środek danego roku. Uwzględniono wszystkie państwa, które posiadały status kraju formalnie niepodległego do dnia 31 XII 2017 r. Dane o ludności stolic (głównych miast) dotyczą miast w oficjalnych granicach administracyjnych. Liczba ludności miast jest badana nieregularnie i często nie jest określona data spisu lub szacunku. Ponadto w tablicy A.2. „Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielnych” uwzględniono państwa, do których przynależą politycznie terytoria niesamodzielne, podając dla tych terytoriów dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy lub głównego miasta. Nazwy krajów zostały ujednolicone zgodnie z „Urzędowym wykazem nazw Państw i terytoriów niesamodzielnych” Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
7. W obliczeniach **miejsca Polski w świecie i Europie** (tabl. I.2 i I.3) uwzględniono wszystkie kraje, z wyjątkiem terytoriów autonomicznych, niesamodzielnych i zależnych. Zmiany w podziale politycznym świata (powstawanie nowych państw) brano pod uwagę w takim stopniu, w jakim umożliwiały to materiały źródłowe. Może to wpływać na niejednorodność w liczbie państw przy ustalaniu pozycji Polski dla różnych zagadnień.
8. Do 1991 r. do **Europy** zaliczano cały obszar **b. ZSRR**. Od 1992 r. z obszaru **b. ZSRR** do **Europy** zalicza się Białoruś, Estonię, Litwę, Łotwę, Mołdawię, Rosję i Ukrainę, a do **Azji** — Armenię, Azerbejdżan, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan oraz Uzbekistan.

Jeśli nie zaznaczono inaczej:

- dane dotyczące **Cypru** odnoszą się wyłącznie do terytorium kontrolowanego przez rząd Republiki Cypryjskiej,
- dane dotyczące **Chin** nie obejmują Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkongu i Makau,
- **Turcję** zaliczono do Azji.

9. Wykaz źródeł wykorzystanych przy opracowywaniu tablic do Rocznika (Część I, II, III oraz Aneks):

- [1] United Nations Population Division — World Population Prospects, The 2017 Revision Population Database
<http://esa.un.org/unpd/wpp/>
- [2] The World Bank Database, World Development Indicators
<http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=world-development-indicators>
- [3] The World Bank Database, Education Statistics — All Indicators
<http://databank.worldbank.org/data/source/education-statistics-%5Eall-indicators>
- [4] FAO. Statistical Databases
<http://faostat.fao.org>
- [5] FishStat Plus, Global Capture Production 1950—2016
<http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstat/en>
- [6] ILOSTAT Database
<http://www.ilo.org/ilostat/>
- [7] Energy Statistics Yearbook 2015, UN New York, 2017
<http://unstats.un.org/unsd/energy/yearbook/>
- [8] U.S. Geological Survey Minerals Yearbook
<http://minerals.usgs.gov/minerals/>
- [9] World Steel Association (wybrane dane z publikacji: „Steel Statistical Yearbook 2017”, „World Steel in Figures 2018”)
<http://www.worldsteel.org>.
- [10] United Nations Commodity Trade Statistics Database
<http://comtrade.un.org>
- [11] United Nations Statistics Division — National Accounts Main Aggregates Database
<https://unstats.un.org/unsd/snaama/Introduction.asp>
- [12] International Telecommunication Union
<https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/default.aspx>
- [13] Eurostat's Database
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- [14] OECD. Stat Extracts — baza danych OECD
<http://stats.oecd.org/Index.aspx>
- [15] United Nations Statistics Division — Monthly Bulletin of Statistics Online
<http://unstats.un.org/unsd/mbs>
- [16] CO₂ Emissions from fuel combustion. Highlights, International Energy Agency, 2017 Edition
<https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/CO2EmissionsfromFuelCombustionHighlights2017.pdf>

-
- [17] World Energy Balances 2017, International Energy Agency
<http://www.oecd.org/publications/world-energy-balances-25186442.htm>
- [18] United Nations Statistics Division — Demographic Yearbook
<https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/>
- [19] United Nations Population Division — World Urbanization Prospects, The 2018 Revision
<http://esa.un.org/unpd/wpp/>
- [20] Encyklopedia PWN (online edition)
<https://encyklopedia.pwn.pl/>
- [21] National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) National Centers for Environmental Information
<https://www.ncdc.noaa.gov/IPS/mcdw/mcdw.html>
- [22] Global SDG Indicators Database
<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/>
- [23] United Nations Economic Commission for Europe Statistical Database
<http://w3.unece.org/PXWeb/en>
- [24] United Nations Statistics Division — World Meteorological Organization (WMO)
<http://data.un.org/Explorer.aspx>
- [25] Key Indicators of the Labour Market, Ninth edition
http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/research-and-databases/kilm/WCMS_498929/lang--en/index.htm
- [26] Coal Information 2018, OECD/International Energy Agency
<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/coal-2018-en.pdf>
- [27] Encyclopaedia Britannica, Britannica Book of the Year 2016, Inc. Chicago 2017
- [28] Calendario atlante de Agostini 2018. A. 114, Novara: Istituto Geografico De Agostini., 2017
- [29] Tablice geograficzne, praca zbiorowa pod red. Witolda Mizerskiego i Jana Żukowskiego; oprac. Jadwiga Żukowska et al., wyd. 11 zaktual., Warszawa, Grupa Wydawnicza Adamantan, 2014
- [30] International Yearbook of Industrial Statistics 2018, UNIDO, Vienna 2018

CZĘŚĆ I

ŚWIAT. REGIONY ŚWIATA. UGRUPOWANIA PAŃSTW.

UWAGI

I. Ugrupowania gospodarcze:

Do **Unii Europejskiej (UE)** należy 28 krajów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy, od 1 V 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry, od 1 I 2007 r. — Bułgaria i Rumunia oraz od 1 VII 2013 r. — Chorwacja.

Do **strefy euro** należy 19 krajów: Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia i Włochy, od 1 I 2001 r. — Grecja, od 1 I 2007 r. — Słowenia, od 1 I 2008 r. — Cypr i Malta, od 1 I 2009 r. — Słowacja, od 1 I 2011 r. — Estonia, od 1 I 2014 r. — Łotwa oraz od 1 I 2015 r. — Litwa. **Euro** jest to jednostka walutowa UE obowiązująca od 1 I 1999 r. w państwach członkowskich strefy euro.

Do **Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)** należy 36 krajów: Australia, Austria, Belgia, Chile, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kanada, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska (od 22 XI 1996 r.), Portugalia, Korea Południowa, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania i Włochy.

II. W tablicach dotyczących danych **demograficznych** przyjęto, oprócz podziału według kontynentów, stosowany przez ONZ podział świata na:

- regiony bardziej rozwinięte, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej i Europy oraz Australię, Japonię i Nową Zelandię,
- regiony mniej rozwinięte, do których zaliczono pozostałe kraje poza wyżej wymienionymi.

III. Dane z zakresu **ryнку pracy** podano zgodnie ze stosowanym przez MOP podziałem geograficznym świata na:

- Afrykę,
- Amerykę Północną,
- Amerykę Środkową i Południową,
- Azję (z wyłączeniem Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku — Afganistan, Australia, Bangladesz, Bhutan, Brunei, Chiny, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Fidzi, Filipiny, Guam, Indie, Indonezja, Iran, Japonia, Kambodża, Kiribati, Korea Południowa, Laos, Malediwy, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Nepal, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Palau, Pakistan, Papua-Nowa Gwinea, Polinezja Francuska, Samoa, Samoa Amerykańskie, Singapur, Sri Lanka, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Salomona,
- kraje Europy i Azji Centralnej — Armenia, Azerbejdżan, Cypr, Gruzja, Izrael, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Uzbekistan,
- kraje arabskie, do których zaliczono Arabię Saudyjską, Bahrajn, Irak, Jemen, Jordanię, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestynę oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie.

IV. Dane z zakresu **edukacji, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, transportu lotniczego** — przedstawiono według stosowanego przez Bank Światowy podziału świata na kraje o wysokim, średnim oraz niskim poziomie rozwoju gospodarczego, tj. kraje grupowane są według wartości dochodu narodowego brutto (DNB) przypadającego na 1 mieszkańca, co może powodować różnice w przyporządkowaniu krajów i terytoriów do danej grupy w poszczególnych latach.

W 2017 r. do krajów o:

- 1) **wysokim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12 056 USD i więcej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów: Andora, Antigua i Barbuda, Arabia Saudyjska, Argentyna, Aruba, Australia, Austria, Bahamy, Bahrajn, Barbados, Belgia, Bermudy, Brunei, Chile, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Chorwacja, Curaçao, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Grenlandia, Gwinea Równikowa, Guam, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kajmany, Kanada, Katar, Korea Południowa, Kuwejt, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mariany Północne, Monako, Niemcy, Norwegia, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Oman, Palau, Panama, Polinezja Francuska, Polska, Portugalia, Portoryko, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Seszele, Singapur, Sint Maarten, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Szwajcaria, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Wyspa Man, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze, Wyspy Turks i Caicos, Zjednoczone Emiraty Arabskie,
- 2) **średnim poziomem rozwoju gospodarczego**, zaliczono te kraje, w których wartość dochodu narodowego brutto (DNB) na 1 mieszkańca wyniosła od 996 USD do 12 055 USD,
- 3) **niskim poziomem rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość dochodu narodowego brutto (DNB) na 1 mieszkańca wyniosła 995 USD lub mniej.

Dla grupy krajów o średnim i niskim poziomie DNB zastosowano dodatkowo podział geograficzny w następującym układzie:

- kraje Afryki Subsaharyjskiej,
- kraje Ameryki Środkowej i Południowej,
- kraje Azji Południowej — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
- kraje Azji Wschodniej oraz Pacyfiku — Chiny, Fidzi, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Kiribati, Korea Północna, Laos, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Nauru, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Samoa Amerykańskie, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona,
- kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej — Algieria, Dżibuti, Egipt, Irak, Iran, Jemen, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Zachodnie Wybrzeże i Strefa Gazy,
- kraje Europy i Azji Centralnej — Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Kosowo, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Serbia, Tadżykistan, Turkmenistan, Turcja, Ukraina, Uzbekistan.

V. Dla informacji dotyczących **rolnictwa** przyjęto podział świata według kontynentów.

VI. Dla danych dotyczących **przemysłu** przyjęto podział świata według kontynentów; w przypadku **wartości dodanej brutto przetwórstwa przemysłowego** przyjęto następujący, nawiązujący do stosowanego przez ONZ, podział świata na:

- **kraje uprzemysłowione** — obejmujące kraje: Ameryki Północnej (Bermudy, Grenlandię, Kanadę i Stany Zjednoczone), Azji Wschodniej (Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Japonię, Koreę Południową, Malezję i Singapur), Azji Zachodniej (Bahrajn, Katar, Kuwejt i Zjednoczone Emiraty Arabskie) oraz Europy (Andorę, Austrię, Belgię, Białoruś, Czechy, Danię, Estonię, Finlandię, Francję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Islandię, Liechtenstein, Litwę, Luksemburg, Malte, Monako, Niemcy, Norwegię, Portugalię, Rosję, San Marino, Słowację, Słowenię, Szwajcarię, Szwecję, Węgry, Wielką Brytanię i Włochy), jak również: Arubę, Australię, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Kajmany, Curaçao, Gujanę Francuską, Polinezję Francuską, Guam, Izrael, Nową Kaledonię, Nową Zelandię, Portoryko, Trynidad i Tobago oraz Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych,
- **kraje rozwijające się gospodarczo** — do których zaliczono kraje Afryki oraz niewymienione wyżej kraje Ameryki Środkowej i Południowej, Azji i Pacyfiku oraz Europy.

VII. Dla danych o **handlu zagranicznym** przyjęto stosowany przez ONZ, następujący podział świata na kraje:

- **rozwinęte gospodarczo**, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej (Bermudy, Grenlandię, Kanadę i Stany Zjednoczone), Azji i Pacyfiku (Japonię, Australię i Nową Zelandię), Europy (z wyłączeniem krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz należących do WNP);

- **rozwijające się gospodarczo**, do których zaliczono kraje Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Azji (z wyjątkiem Japonii) oraz Oceanii (z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii). Spośród krajów Azji zostały wydzielone następujące obszary: Azja Południowa (Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); Azja Południowo-Wschodnia (Brunei, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malezja, Mjanma (Birma), Singapur, Tajlandia, Timor Wschodni, Wietnam); Azja Wschodnia (Chiny wraz ze Specjalnymi Regionami Administracyjnymi — Hongkongiem i Makau, Korea Południowa oraz Mongolia); Azja Zachodnia (Arabia Saudyjska, Bahrajn, Cypr, Irak, Izrael, Jemen, Jordania, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestyna, Syria, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie);
- **Europy Południowo-Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw**, do których zaliczono: Albanie, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnię i Hercegowinę, Bułgarię, Czarnogórę, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Macedonię, Mołdawię, Rosję, Rumunię, Serbię, Tadżykistan, Ukrainę i Uzbekistan.

VIII. Dane o **produkcje krajowym brutto** przedstawiono na dwa sposoby: według kontynentów oraz zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem świata według poziomu rozwoju gospodarczego, tj. według następującego podziału na kraje:

- **rozwinęte gospodarczo**, do których zaliczono kraje Ameryki Północnej (Kanadę i Stany Zjednoczone), Australii i Oceanii (Australię i Nową Zelandię), Europy (z wyłączeniem europejskich krajów zmieniających typ gospodarki) oraz Azji (Japonię),
- **rozwijające się gospodarczo**, do których zaliczono kraje Afryki, Ameryki Północnej (z wyłączeniem Kanady i Stanów Zjednoczonych), Ameryki Środkowej oraz Ameryki Południowej, Australii i Oceanii (z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii), a także Azji (z wyłączeniem Japonii i azjatyckich krajów zmieniających typ gospodarki),
- **zmieniające typ gospodarki**, do których zaliczono kraje Wspólnoty Niepodległych Państw (europejskie i azjatyckie) oraz Albanie, Bośnię i Hercegowinę, Chorwację, Czarnogórę, Gruzję, Kosowo, Macedonię i Serbię.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — HICP obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Przy obliczaniu zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych stosowana jest Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowana na potrzeby HICP (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

Dane o **liczbie pracujących, produkcji przemysłowej oraz wartości dodanej brutto** według rodzajów działalności podano zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Rodzajów Działalności Gospodarczej — Wyd. 4 (International Standard Industrial Classification of all Economic Activities — ISIC — Statistical Papers, Series M, No. 4, Rev. 4).

Dane w zakresie **produkcji wyrobów przemysłowych** podano w oparciu o Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności Gospodarczej — Wyd. 4 oraz Centralną Klasyfikację Produktów — Wer. 2.1 (CPC — Statistical Papers Series M, No. 77, Ver. 2.1).

Całkowita podaż energii obejmuje sumę ilości poszczególnych nośników energii (pozyskiwanie energii pierwotnej + import – eksport – bunkier), pomniejszoną/powiększoną o saldo zapasów.

Energia pierwotna to suma energii zawartej w pierwotnych nośnikach energii, takich jak: węgiel kamienny, węgiel brunatny, torf, łupki bitumiczne, biopaliwa i odpady stałe, ropa naftowa, koncentrat gazowy, biopaliwa ciekłe, gaz ziemny, biopaliwa gazowe, energia wodna, pływów i fal morskich, wiatrowa, słoneczna, jądrowa i geotermalna. Współczynniki przeliczeniowe dla poszczególnych surowców energetycznych podawane są corocznie w publikacji ONZ „Energy Statistics Yearbook”.

Tona oleju ekwiwalentnego (Toe) jest konwencjonalnie ujednoliconą jednostką zdefiniowaną na bazie 1 tony ropy naftowej o wartości kalorycznej netto 41 868 kJ na 1 kg.

Parytety siły nabywczej stanowią rodzaj przeliczników walutowych, które stosuje się w celu przeliczenia wskaźników ekonomicznych wyrażonych w walutach krajowych na wspólną umowną walutę. Eliminują one wpływ różnic w poziomach cen między państwami uczestniczącymi w badaniu, a tym samym umożliwiają bezpośrednie porównanie wolumenu PKB i jego składowych. Parytety siły nabywczej wylicza się m.in. w ramach programu porównań międzynarodowych prowadzonych przez Unię Europejską i OECD, a także Bank Światowy, stosując koszyk porównywalnych towarów i usług. Wspólną umowną walutą przyjętą w Unii Europejskiej jest standard siły nabywczej (PPS — Purchasing Power Standard), natomiast umowną walutą stosowaną przez Bank Światowy jest dolar międzynarodowy. Wartość jednego PPS lub dolara międzynarodowego równa się liczbie jednostek waluty danego kraju odpowiadającej 1 euro lub 1 dolarowi międzynarodowemu na rynku krajowym, przy uwzględnieniu relacji cen danego kraju do cen pozostałych krajów biorących udział w porównaniu.

TABL. I.1. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA ŚWIECIE I W POLSCE

Uwaga. Ze względu na długi czasowy źródła danych oraz dane mogą różnić się od wykorzystanych w innych częściach publikacji.

WYSZCZEGÓLNIENIE		1960	1965	1970	1975
Ludność:					
w mln	Świat	3 033,2	3 339,6	3 700,6	4 079,1
	Polska	29,6	31,4	32,6	34,0
przyrost w stosunku do 1960 r. w mln	Świat	x	306,4	667,4	1 045,9
	Polska	x	1,7	3,0	4,4
w osobach na 1 km ²	Świat	23	26	28	31
	Polska	97	102	107	111
Kobiety w % ogółu ludności	Świat	50,0	49,9	49,9	49,8
	Polska	51,6	51,5	51,4	51,4
Ludność w wieku 15—64 lata w % ogółu ludności	Świat	57,9	57,1	57,2	57,6
	Polska	60,8	61,8	64,6	66,5
Urodzenia żywe na 1000 ludności	Świat	31,8	34,4	32,4	29,0
	Polska	22,6	17,4	16,8	19,0
Zgony na 1000 ludności	Świat	17,7	13,2	12,0	11,1
	Polska	7,6	7,4	8,2	8,7
Przyrost naturalny na 1000 ludności	Świat	14,1	21,2	20,5	17,9
	Polska	15,0	10,0	8,6	10,3
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	Świat	.	.	.	.
	Polska	57,9	40,6	32,1	24,6
Zgony dzieci poniżej 5 roku życia na 1000 urodzeń żywych	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	45,7	36,2	27,9
Współczynnik dzietności	Świat	4,98	5,05	4,77	4,16
	Polska	2,98	2,52	2,20	2,27
Przeciętne trwanie życia kobiet w latach	Świat	54,6	57,5	60,8	63,2
	Polska	70,6	72,4	73,3	74,3
Przeciętne trwanie życia mężczyzn w latach	Świat	50,7	53,5	56,7	59,1
	Polska	64,9	66,6	66,6	67,0
Pracujący w tys. (przeciętne w roku)	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	.	.	.
Stopa bezrobocia w %	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	.	.	.
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — rok poprzedni=100	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	.	.	102,3
Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach ^a :					
podstawowych	Świat	.	.	89,1	95,1
	Polska	.	.	.	102,4
ponadpodstawowych	Świat	.	.	41,3	46,6
	Polska	.	.	.	77,0
wyższych	Świat	.	.	10,1	11,2
	Polska	.	.	.	15,4
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe) – 2005=100:					
ogółem	Świat	34,9 ^b	38,8	44,2	49,4
	Polska	75,4 ^b	78,6	86,9	98,0

a Dane dla roku nominalnego t dotyczą roku szkolnego t/t+1, np. dane dla 2000 r. odnoszą się do roku szkolnego 2000/01.

1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017
4 458,4	4 873,8	5 330,9	5 751,5	6 145,0	6 542,2	6 958,2	7 383,0	7 467,0	7 550,3
35,5	37,1	38,0	38,5	38,6	38,4	38,3	38,3	38,2	38,2
1 425,2	1 840,6	2 297,7	2 718,3	3 111,8	3 508,9	3 925,0	4 349,8	4 433,8	4 517,0
5,9	7,5	8,3	8,8	8,9	8,8	8,7	8,7	8,6	8,6
34	38	41	44	47	50	54	57	57	58
116	121	124	126	126	125	125	125	125	125
49,8	49,7	49,7	49,7	49,7	49,6	49,6	49,6	49,6	49,6
51,3	51,3	51,3	51,4	51,5	51,6	51,7	51,7	51,7	51,7
58,8	60,3	61,0	61,7	63,0	64,7	65,6	65,6	65,5	65,4
65,8	65,2	64,9	66,0	68,4	70,3	71,3	69,5	69,0	68,4
27,5	27,3	25,9	23,4	21,6	20,6	19,9	19,1	18,9	.
19,6	18,3	14,4	11,2	9,9	9,5	10,9	9,7	10,1	.
10,3	9,8	9,2	9,0	8,5	8,2	7,9	7,7	7,6	.
9,8	10,3	10,2	10,0	9,6	9,6	9,9	10,4	10,2	.
17,2	17,5	16,6	14,4	13,1	12,3	12,0	11,4	11,2	.
9,8	8,0	4,2	1,2	0,3	-0,1	1,0	-0,7	-0,1	.
.	.	64,7	60,3	53,6	44,9	37,2	31,2	30,3	29,4
21,1	17,8	15,1	12,5	8,1	6,6	5,2	4,2	4,1	4,0
.	.	93,2	87,1	77,1	63,5	51,5	41,9	40,5	39,1
24,0	20,3	17,3	14,4	9,3	7,6	6,0	4,9	4,8	4,7
3,72	3,54	3,26	2,86	2,67	2,57	2,51	2,45	2,44	.
2,28	2,33	2,06	1,62	1,37	1,24	1,41	1,32	1,32	.
65,1	66,6	67,7	68,7	69,9	71,3	72,9	74,1	74,3	.
74,4	74,8	75,5	76,4	78,0	79,4	80,6	81,6	81,6	.
60,8	62,2	63,3	64,1	65,6	67,1	68,6	69,8	70,0	.
66,0	66,5	66,5	67,6	69,7	70,8	72,1	73,5	73,5	.
.	.	.	2 411 803	2 611 993	2 847 299	3 013 951	3 203 100	3 240 551	3 274 898
.	.	.	14 791	14 518	14 116	15 473	16 084	16 197	16 423
.	.	.	5,9	6,2	5,9	5,7	5,5	5,5	5,5
.	.	.	13,3	16,4	17,8	9,7	7,5	6,2	4,9
114,0	107,3	108,5	109,3	103,6	104,2	103,5	101,5	101,7	.
109,7	111,5	655,4	128,1	110,1	102,1	102,7	99,0	99,4	.
96,8	98,9	99,6	98,2	98,5	102,4	104,5	103,0	104,3	.
100,6	103,2	99,2	97,6	98,6	94,5	96,6	105,0	110,1	.
49,4	47,0	51,4	57,1	59,8	64,0	71,1	76,2	76,4	.
82,6	83,0	87,9	94,0	100,1	99,6	96,0	106,6	107,1	.
12,4	13,4	13,6	15,6	19,0	24,2	29,3	36,1	36,8	.
17,5	16,8	20,2	31,2	49,7	63,6	74,8	66,7	66,6	.
55,2	63,7	71,1	77,4	88,2	99,9	113,9	126,5	128,1	.
93,1	104,4	110,8	90,8	92,4	98,6	101,9	109,9	117,6	.

b 1961 r.

TABL. I.1. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA ŚWIECIE I W POLSCE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		1960	1965	1970	1975
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe) — 2005=100: (dok.)					
na 1 mieszkańca	Świat	73,8 ^a	75,9	78,2	79,3
	Polska	96,4 ^a	96,2	102,2	110,7
produkcja roślinna	Świat	34,4 ^a	38,7	44,6	49,2
	Polska	106,9 ^a	105,1	123,9	125,6
produkcja zwierzęca	Świat	36,7 ^a	41,1	47,1	52,9
	Polska	75,7 ^a	79,6	88,7	109,7
Zbiory w mln t:					
pszenicy	Świat	222,4 ^a	263,6	310,7	355,8
	Polska	2,8 ^a	3,3	4,6	5,2
żyta	Świat	35,1 ^a	35,4	27,7	24,3
	Polska	8,4 ^a	8,2	5,4	6,3
kukurydzy	Świat	205,0 ^a	226,5	265,8	341,8
	Polska	0,0 ^a	0,0	0,0	0,1
ryżu	Świat	215,6 ^a	254,1	316,3	357,0
	Polska	x	x	x	x
ziemniaków	Świat	270,6 ^a	270,9	298,0	270,4
	Polska	45,2 ^a	42,7	50,3	46,4
buraków cukrowych	Świat	160,5 ^a	197,4	224,3	251,3
	Polska	11,6 ^a	12,3	12,7	15,7
herbaty	Świat	1,0 ^a	1,1	1,3	1,5
	Polska	x	x	x	x
Produkcja w mln t:					
mięsa z uboju ^b	Świat	71,4 ^a	84,5	100,7	115,8
	Polska	1,7 ^a	1,8	2,0	2,8
mleka krowiego	Świat	313,6 ^a	332,5	359,3	387,7
	Polska	12,8 ^a	13,3	14,9	16,4
Pogłowie w mln szt.:					
bydła	Świat	942,2 ^a	1 008,9	1 081,6	1 187,9
	Polska	9,2 ^a	9,9	10,8	13,3
trzody chlewnej	Świat	406,2 ^a	496,4	547,2	685,7
	Polska	13,4 ^a	13,8	13,4	21,3
Połowcy morskie i słodkowodne w mln t	Świat	30,9	42,6	55,2	51,7
	Polska	0,2	0,3	0,5	0,8
Pozyskanie drewna w hm ³	Świat	2 516,6 ^a	2 645,7	2 818,8	2 885,7
	Polska	16,1 ^a	17,2	18,5	21,8
Pozyskiwanie energii pierwotnej w PJ ^c	Świat	.	.	.	.
	Polska	2 716	3 239	4 013	4 842
Produkcja wyrobów przemysłowych:					
węgiel kamienny w mln t	Świat	1 991	2 050	2 137	2 359
	Polska	104	119	140	172
ropa naftowa w mln t	Świat	1 052	1 510	2 282	2 646
	Polska	0,2	0,3	0,4	0,6
cukier surowy w mln t	Świat	52	64	72	80
	Polska	1,4	1,5	1,5	1,9

a 1961 r. b W wadze poubojowej ciepłej. c Patrz uwagi do działu. d Dane wstępne.

1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017
81,0	85,5	87,2	88,0	93,9	99,9	107,1	112,1	112,2	.
100,5	107,8	112,0	90,6	92,0	98,6	102,0	110,2	118,0	.
54,5	63,8	70,2	76,0	87,7	99,8	113,5	129,6	131,7	.
86,2	123,0	133,2	114,1	108,5	98,0	98,4	105,5	118,6	.
59,7	66,9	75,0	81,0	90,1	100,1	112,4	119,9	120,1	.
113,5	108,9	114,8	89,2	93,4	98,8	104,9	109,8	109,9	.
440,2	499,5	591,3	544,4	585,0	626,9	640,3	737,0	749,5	.
4,2	6,5	9,0	8,7	8,5	8,8	9,4	11,0	10,8	.
25,4	32,0	38,2	23,2	20,1	15,2	11,9	13,0	12,9	.
6,6	7,6	6,0	6,3	4,0	3,4	2,9	2,0	2,2	.
396,6	485,5	483,6	517,3	592,0	714,2	851,3	1 010,6	1 060,1	.
0,1	0,1	0,3	0,2	0,9	1,9	2,0	3,2	4,3	.
396,9	468,2	518,6	547,2	598,7	634,2	701,1	740,1	741,0	.
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
240,5	281,6	266,8	285,3	322,8	317,7	332,5	376,8	376,8	.
26,4	36,5	36,3	24,9	24,2	10,4	8,4	6,3	8,9	.
267,9	284,2	309,2	264,5	250,1	253,7	228,3	244,7	277,2	.
10,1	14,7	16,7	13,3	13,1	11,7	10,0	9,4	13,5	.
1,9	2,3	2,5	2,9	3,2	3,9	4,6	5,7	6,0	.
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
136,7	154,5	179,5	209,3	233,2	260,3	294,6	324,4	329,9	.
2,9	2,6	3,0	2,8	2,9	3,2	3,6	4,5	4,8	.
422,4	458,8	478,5	464,1	490,8	546,0	603,0	666,8	659,2	.
16,5	16,4	15,8	11,6	11,9	11,9	12,3	13,2	13,2	.
1 217,0	1 260,0	1 296,6	1 326,1	1 314,4	1 367,0	1 415,7	1 452,5	1 474,9	.
12,6	11,1	10,0	7,3	6,1	5,5	5,7	6,0	5,9	.
797,8	793,5	849,4	896,4	898,8	904,7	974,5	990,5	981,8	.
21,3	17,6	19,5	20,4	17,1	18,1	15,2	11,6	10,9	.
57,5	67,7	83,9	91,5	92,7	92,0	87,3	92,0	90,3	.
0,6	0,7	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	.
3 129,0	3 295,4	3 537,0	3 326,5	3 459,4	3 587,1	3 528,9	3 697,8	3 765,7	3 776,8
22,3	24,1	18,7	22,5	27,7	31,9	35,5	41,4	42,4	45,7
.	.	.	.	385 034	425 041	532 611	572 353	.	.
5 115	5 194	4 115	4 126	3 331	3 284	2 808	2 834	.	.
2 733	3 114	3 527	3 699	3 794	5 174	6 513	6 907	6 503	6 718 ^d
193	192	148	137	103	98	77	73	71	66 ^d
2 979	2 654	3 014	3 080	3 347	3 609	3 615	3 868	.	.
0,3	0,2	0,2	0,3	0,7	0,8	0,6	0,9	1,0	1,0
86	99	112	119	133	142	155	.	.	.
1,1	1,8	2,2	1,7	2,2	2,0	1,6	.	.	.

TABL. I.1. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA ŚWIECIE I W POLSCE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		1960	1965	1970	1975
Produkcja wyrobów przemysłowych: (dok.)					
papier i tektura w mln t	Świat	74	97	126	127
	Polska	0,6	0,8	1,0	1,3
nawozy mineralne lub chemiczne (w przeliczeniu na czysty składnik) w mln t:					
azotowe	Świat	.	.	.	.
	Polska	0,3	0,4	1,0	1,5
fosforowe	Świat	.	.	.	.
	Polska	0,2	0,3	0,6	0,9
cement w mln t	Świat	319	439	570	696
	Polska	6,6	9,6	12,2	18,5
stal surowa w mln t	Świat	347	452	595	644
	Polska	6,7	9,1	11,8	15,0
miedź rafinowana w tys. t	Świat	5 028	6 271	7 694	8 333
	Polska	22	37	72	249
energia elektryczna w TWh	Świat	2 300	3 380	4 962	6 527
	Polska	.	.	64,5	97,2
Emisja CO ₂ w tonach na 1 mieszkańca	Świat	3,1	3,4	4,0	4,1
	Polska	6,7	7,9	9,3	11,0
Użytkownicy Internetu na 1000 ludności	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	.	.	.
Abonenci telefonii stacjonarnej na 1000 ludności ^a	Świat	.	.	.	60,0
	Polska	18,1	25,0	32,8	40,8
Abonenci telefonii ruchomej na 1000 ludności	Świat	.	.	.	.
	Polska	.	.	.	.
Import w mld USD (ceny bieżące)	Świat	119	175	294	801
	Polska	.	.	.	.
Import na 1 mieszkańca w USD (ceny bieżące)	Świat	39	53	80	197
	Polska	.	.	.	.
Eksport w mld USD (ceny bieżące)	Świat	113	165	280	788
	Polska	.	.	.	.
Eksport na 1 mieszkańca w USD (ceny bieżące)	Świat	37	49	76	194
	Polska	.	.	.	.
Produkt krajowy brutto w mld USD (ceny bieżące):					
ogółem	Świat	.	.	3 402	6 636
	Polska	.	.	28	49
na 1 mieszkańca	Świat	.	.	920	1 628
	Polska	.	.	866	1 441
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe) — 2005=100	Świat	.	.	32,7	39,6
	Polska	.	.	38,9	51,7

a Standardowe łącza główne.

Źródło: [1]—[11], [15], [25], [26].

1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017
169	192	239	282	325	365	393	407	409	410
1,3	1,3	1,1	1,4	1,9	2,7	3,7	4,4	4,6	4,8
.	.	.	.	.	98	106	124	123	.
1,3	1,3	1,3	1,6	1,6	1,7	1,6	2,0	2,0	.
.	.	.	.	.	43	54	50	51	.
0,8	0,9	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	.
872	940	1 160	1 445	1 660	2 350	3 280	4 100	.	.
18,4	15,0	12,5	13,9	15,0	12,6	15,5	15,8	.	.
716	719	770	753	849	1 148	1 433	1 620	1627	1689
19,5	16,1	13,6	11,9	10,5	8,3	8,0	9,2	9,0	10,3
9 268	9 434	10 800	11 900	14 900	16 600	19 100	23 000	.	.
357	387	346	435	518	560	547	574	.	.
8 247	9 739	11 788	13 386	15 475	18 358	21 516	24 322	.	.
121,9	137,7	136,3	139,0	145,2	156,9	157,7	164,9	166,0	170,0
4,4	4,1	4,2	4,0	4,0	4,5	4,8	.	.	.
13,1	12,0	9,7	8,9	7,8	7,9	8,3	.	.	.
.	.	0,5	7,8	67,4	157,3	287,3	430,1	457,9	.
.	.	.	6,5	72,9	388,1	623,2	680,0	733,0	759,9
75,0	83,4	97,6	120,0	159,2	193,7	176,8	141,8	135,1	131,5
54,7	67,0	86,8	149,0	283,9	308,5	200,1	236,6	213,0	.
.	0,2	2,1	15,8	120,5	338,0	761,5	973,8	1 007,2	1 044,9
.	.	.	2,0	175,0	760,3	1 225,2	1 425,2	1 386,6	1 305,4
2 053	2 020	3 560	5 165	6 518	10 610	15 151	16 297	15 828	17 419
.	.	.	29	49	101	178	194	197	230
463	417	673	902	1 061	1 622	2 177	2 207	2 120	2 307
.	.	.	753	1 270	2 626	4 649	5 073	5 164	6 036
1 997	1 931	3 437	5 131	6 357	10 360	15 116	16 276	15 737	17 012
.	.	.	23	32	89	160	198	203	231
450	398	650	896	1 034	1 584	2 173	2 205	2 108	2 253
.	.	.	593	822	2 326	4 171	5 181	5 301	6 046
12 293	13 518	22 985	31 102	33 601	47 602	66 010	74 696	75 649	.
59	73	66	142	172	306	479	477	471	.
2 759	2 775	4 313	5 409	5 469	7 278	9 489	10 120	10 134	.
1 663	1 975	1 738	3 696	4 459	7 980	12 507	12 475	12 332	.
48,0	54,7	65,4	72,6	86,0	100,0	113,4	130,0	133,1	.
61,4	60,9	59,7	66,5	85,9	100,0	126,2	146,5	150,7	.

TABL. I.2. UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1990	2000	2010	2017	1980	1990	2000	2010	2017
	udział w świecie w %					miejsce w świecie				
Powierzchnia	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	61	61	69	68	69
Ludność	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5	25	27	30	33	37
Zbiory:										
pszenicy	0,9	1,5	1,5	1,5	1,4 ^a	20	13	15	15	16 ^a
żyta	25,9	15,8	19,9	23,9	17,0 ^a	2	2	3	2	3 ^a
jęczmienia	2,2	2,4	2,1	2,8	2,4 ^a	11	10	12	11	12 ^a
ziemniaków	11,0	13,6	7,5	2,5	2,4 ^a	2	2	4	7	8 ^a
buraków cukrowych	3,8	5,4	5,3	4,4	4,9 ^a	6	5	7	7	7 ^a
Pogłowie:										
bydła	1,0	0,8	0,5	0,4	0,4 ^a	19	26	38	46	43 ^a
trzody chlewnej	2,7	2,3	1,9	1,6	1,1 ^a	6	6	8	9	15 ^a
Produkcja:										
mięsa z uboju ^b	2,1	1,7	1,2	1,2	1,5 ^a	11	14	16	15	12 ^a
mleka krowiego	3,9	3,3	2,4	2,0	2,0 ^a	5	6	11	12	12 ^a
jaj kurzych	1,9	1,2	0,8	1,0	0,8 ^a	14	15	20	19	24 ^a
Połowy morskie i słodkowodne	1,1	0,5	0,2	0,2	0,2 ^a	22	33	53	59	55 ^a
Pozyskanie drewna	0,7	0,5	0,8	1,0	1,2	24	29	26	20	18
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^c	1,9	1,2	1,1	0,5	0,5 ^d	11	19	24	36	34 ^d
Produkcja wyrobów przemysłowych:										
węgiel: kamienny	7,1	4,2	2,7	1,2	1,0 ^e	4	7	7	9	10 ^e
brunatny	3,9	6,0	7,0	6,7	7,4 ^e	6	5	7	7	5 ^e
cukier surowy	1,3	2,0	1,7	1,0	1,3 ^f	19	12	15	20	16 ^f
papier i tektura	0,8	0,4	0,6	0,9	1,2	21	27	25	20	19
cement	2,1	1,1	0,9	0,5	0,4 ^d	10	22	21	26	26 ^d
stal surowa	2,7	1,8	1,2	0,6	0,6	8	13	19	19	19
miedź rafinowana	3,8	3,2	3,5	2,9	2,5 ^d	9	9	8	9	10 ^d
energia elektryczna	1,5	1,2	0,9	0,7	0,7 ^d	11	16	19	23	22 ^d
Import — cif (ceny bieżące)	0,9	0,3	0,8	1,2	1,3	27	46	26	21	18
Eksport — fob (ceny bieżące)	0,8	0,4	1,1	1,1	1,4	34	38	25	24	20
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	0,5	0,3	0,5	0,7	0,6 ^a	32	37	25	24	24 ^a

a 2016 r. b W wadze poubojowej cieplej. c Patrz uwagi do działu. d 2015 r. e Dane wstępne. f 2014 r.

TABL. 1.3. UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1990	2000	2010	2017	1980	1990	2000	2010	2017
	udział w Europie w %					miejsce w Europie				
Powierzchnia	1,1	1,1	1,4	1,4	1,4	7	7	9	9	9
Ludność	5,1	5,3	5,3	5,2	5,1	8	8	8	8	8
Zbiory:										
pszenicy	2,2	3,9	4,6	4,7	4,3 ^a	11	5	6	6	6 ^a
żyta	29,3	16,9	22,1	27,8	19,9 ^a	2	2	3	2	3 ^a
jęczmienia	3,0	3,4	3,3	4,6	3,9 ^a	8	7	8	7	8 ^a
ziemniaków	16,5	22,7	16,8	7,9	7,5 ^a	2	2	2	4	4 ^a
buraków cukrowych	4,6	7,0	7,7	6,6	7,3 ^a	5	4	5	5	5 ^a
Pogłowie:										
bydła	5,1	4,1	4,1	4,6	4,9 ^a	5	5	9	8	7 ^a
trzody chlewnej	8,6	7,4	8,5	8,1	5,8 ^a	3	3	4	4	7 ^a
Produkcja:										
mięsa z uboju ^b	5,3	4,6	5,6	6,3	7,7 ^a	6	7	7	6	5 ^a
mleka krowiego	6,3	5,7	5,7	5,9	6,1 ^a	4	4	7	5	6 ^a
jaj kurzych	4,5	3,6	4,5	5,9	5,4 ^a	8	8	9	9	9 ^a
Połowy morskie i słodkowodne	5,3	2,3	1,3	1,4	1,6 ^a	6	10	14	16	12 ^a
Pozyskanie drewna	3,2	2,4	4,5	5,4	6,0	6	6	6	6	6
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^c	5,4	3,5	4,4	2,8	2,8 ^d	4	6	6	8	6 ^d
Produkcja wyrobów przemysłowych:										
węgiel: kamienny	18,3	19,5	24,3	18,4	15,6 ^e	2	2	2	2	2 ^e
brunatny	.	7,6	10,4	10,5	11,6 ^e	4	4	4	4	3 ^e
cukier surowy	4,3	6,8	8,5	7,4	7,8 ^f	5	4	3	4	5 ^f
papier i tektura	2,2	1,4	1,9	3,5	4,5	12	15	12	10	9
cement	4,6	3,2	5,2	5,9	6,1 ^d	6	8	7	6	4 ^d
stal surowa	5,1	3,7	3,6	2,8	3,4	5	7	9	8	7
miedź rafinowana	10,3	10,1	15,8	15,3	15,6 ^d	4	3	3	3	3 ^d
energia elektryczna	3,5	3,0	3,3	3,2	3,4 ^d	6	8	9	8	6 ^d
Samochody osobowe w użytkowaniu	.	.	.	.	.	.	.	6	7	6 ^a
Abonenci telefonii stacjonarnej	1,6	1,6	3,7	2,5	3,0 ^a	15	13	7	8	8 ^a
Import — cif (ceny bieżące)	2,0	0,5	1,9	3,3	.	12	22	12	9	8
Eksport — fob (ceny bieżące)	1,7	0,8	1,3	3,0	.	14	16	16	10	9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	1,2	0,8	1,8	2,4	2,5 ^a	15	19	12	11	10 ^a

a 2016 r. b W wadze poubojowej ciepłej. c Patrz uwagi do działu. d 2015 r. e Dane wstępne. f 2014 r.

TABL. I.4. POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ I OECD^a W 2017 R.

Uwaga: Dane o ludności oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) odnoszą się do ludności rezydującej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska		OECD	Polska
	ogółem	w tym strefa euro		
Powierzchnia ^a w tys. km ²	4 473,7	2 506,6	4 403,8	311,9
Ludność (średnioroczna) w mln	512,1	341,1	1 300,9	38,0
Udział % kobiet w ludności ogółem ^c	51,1	51,2	50,7	51,6
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	9,5	11,7 ^e	10,6
Zgony na 1000 ludności	10,3	10,1	8,4 ^e	10,6
Współczynnik dzietności ^c	1,60	1,58	1,73	1,39
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych ^c	3,6	3,3	5,9	4,0
Przeciętne trwanie życia osób w wieku 0 lat ^c :				
mężczyźni	78,2	79,3	82,8	73,9
kobiety	83,6	84,6	77,5	82,0
Odpady komunalne wytworzone ^c :				
w mln ton	246,5	.	673,2	11,7
na 1 mieszkańca w kg	483	.	523	307
Emisja CO ₂ przy spalaniu paliw ^d (w mln ton)	3 201,2	.	11 720,2 ^e	282,4
Współczynnik aktywności zawodowej ^g (przeciętne w roku) w %	73,3	73,1	72,0	69,6
Wskaźnik zatrudnienia ^f (przeciętne w roku) w %:				
osób w wieku 15—64 lata	67,7	66,4	67,7	66,1
osób w wieku 20—64 lata	72,1	70,9	.	70,9
Pracujący ^g (przeciętne w roku) w mln	222,0	145,1	561,5	16,1
w tym kobiety	102,4	67,0	251,0	7,2
Pracujący ^h (przeciętne w roku) według rodzajów działalności w %:				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4,4	3,2	4,6	10,2
przemysł i budownictwo	21,6	20,7	22,1	31,1
pozostałe rodzaje działalności	74,0	76,1	73,3	58,7
Stopa bezrobocia ⁱ (przeciętne w roku) w %:	7,6	9,1	5,8	4,9
mężczyźni	7,4	8,7	5,6	4,9
kobiety	7,9	9,5	5,9	4,9
Stopa bezrobocia długotrwałego ^{ik} (przeciętne w roku) w %	3,4	4,4	.	1,5
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem ^l (zasięg ubóstwa) w %:				
po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	16,9	17,1	.	15,0
bez uwzględniania w dochodach transferów społecznych ^m	25,0	24,9	.	24,0

a Patrz uwagi do działu. b Obszar lądowy, dla OECD bez wód śródlądowych. c 2016 r. d 2015 r. e Bez Litwy. f Dane na podstawie badania siły roboczej. g Dane dotyczą osób w wieku 15—64 lata. h Na podstawie rachunków narodowych. i Dane dotyczą osób w wieku 15—74 lata. k Dotyczy poszukujących pracy 12 miesięcy i więcej. l Dane na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC). m Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i renty rodzinne.

TABL. I.4. POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ I OECD^a W 2017 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska		OECD	Polska
	ogółem	w tym strefa euro		
Studenci szkół wyższych ^b (ISCED 2011, szczebel 5—8) na 10 tys. ludności	384	.	.	421
Młodzież niekontynuująca nauki ^{cd} w %	10,6	11,0	.	5,0
Wykształcenie osób młodych ^{ce} w %	83,3	81,8	.	90,6
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu ^{cf} w %	10,9	11,3	.	4,0
Udział osób w wieku 30—34 lata posiadających wyższe wykształcenie w % w ludności ogółem w tej samej grupie wieku	39,9	38,4	.	45,7
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto ^g w %	2,03	2,13	2,34 ^h	0,97
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych ^a — 2016=100	101,7	101,5	102,2 ^{hi}	101,6
Produkcja artykułów rolnych ^e :				
w milionach ton:				
zboża	298,1	174,9	926,3	29,8
mięso z uboju ^k	47,5	33,3	120,7	4,8
mleko krowie	158,2	111,7	332,2	13,2
na 1 mieszkańca w kg:				
zboża	586,6	518,7	719,0	780,9
mięso z uboju ^k	93,4	98,7	93,7	125,5
mleko krowie	311,2	331,3	257,9	346,5
Dynamika produkcji przemysłowej ^f (ceny stałe) — 2016=100	103,1	103,0	103,0	106,9
w tym:				
górnictwo i wydobywanie	98,7	97,6	.	94,2
przetwórstwo przemysłowe	103,4	103,2	.	107,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	101,2	102,0	.	103,9
Dynamika produkcji w budownictwie ^f (ceny stałe) — 2016=100	104,3	102,7	103,8	114,2
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^g (wyrażone w oleju ekwiwalentnym):				
w mln ton (Toe)	755,4	440,7	4 063,5 ^h	66,4
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	1 479	1 295	3 161 ^h	1 749
Zużycie finalne energii ^g (wyrażone w oleju ekwiwalentnym):				
w mln ton (Toe)	1 107,7	779,1	3 668,9 ^h	66,7
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	2 168	2 289	2 854 ^h	1 757

a Patrz uwagi do działu. b Dane dotyczą roku akademickiego 2015/16. c Dane na podstawie badania siły roboczej. d Obliczono jako udział osób w wieku 18—24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób w tym wieku. e Obliczono jako udział osób w wieku 20—24 lata z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie osób w tym wieku. f Obliczono jako udział osób w wieku 25—64 lata uczących się i dokształcających w ogólnej liczbie osób w tym wieku. g 2016 r. h Bez Litwy. i Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. k W wadze poubojowej ciepłej. l Dane wyrównane dniami roboczymi.

TABL. I.4. POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ I OECD^a W 2017 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska		OECD	Polska
	ogółem	w tym strefa euro		
Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw ^b :				
wyposażone w komputery ^c	84	84	.	82
posiadające dostęp do Internetu w domu	87	87	.	82
Użytkownicy Internetu w % ogółu ludności	85	85	.	78
Abonenci telefonii ruchomej ^d na 100 osób	132	.	.	135
Samochody osobowe w użytkowaniu ^e na 1000 ludności	.	.	.	571
Import ^f (ceny bieżące):				
w mld USD	5 607,5	.	10 729,3 ^g	230,4
na 1 mieszkańca w USD	10 950	.	8 301 ^g	6 067
w mld euro ^h	5 139,9	.	.	204,0
na 1 mieszkańca w euro ^h	10 037	.	.	5 371
Eksport ^f (ceny bieżące):				
w mld USD	5 686,8	.	10 071,2 ^g	230,8
na 1 mieszkańca w USD	11 105	.	7 791 ^g	6 078
w mld euro ^h	5 225,2	.	.	204,4
na 1 mieszkańca w euro ^h	10 204	.	.	5 383
Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki ⁱ w eksporcie ogółem w % (SITC Rev. 4)	17,8 ^k	.	.	8,5
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w USD:				
według kursów walut	33 801	37 032	38 515	13 696
według parytetu siły nabywczej ^a (z PPS)	41 238	43 831	43 731	28 782
Dynamika (ceny stałe) — 2016=100:				
produktu krajowego brutto	102,4	102,4	102,5	104,8
spożycia prywatnego	101,9	101,6	102,4	104,9
nakładów brutto na środki trwałe	103,1	102,6	103,7	103,9
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) według rodzajów działalności w %:				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,7	1,7	.	3,2
przemysł i budownictwo	25,1	25,3	.	33,0
pozostałe rodzaje działalności	73,2	73,0	.	63,8
Relacja do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w %:				
spożycia prywatnego	55,6	54,1	.	58,6
nakładów brutto na środki trwałe	20,2	20,6	.	17,7

a Patrz uwagi do działu. b Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 15—74 lata. c Komputery stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy). d 2013 r. e 2016 r. f Dane dotyczące UE obejmują obroty pomiędzy wszystkimi krajami należącymi do UE oraz krajami spoza UE (intra+extra). g Bez Litwy. h Według kraju wysyłki. i Dotyczy grup produktów: sprzęt lotniczy; komputery — maszyny biurowe; elektronika — telekomunikacja; środki farmaceutyczne; aparatura naukowo-badawcza; maszyny elektryczne; maszyny nieelektryczne; chemikalia; uzbrojenie. k Dane dotyczą eksportu do krajów spoza UE.

Ź r ó d ł o: [2], [4], [13]—[17].

TABL. I.5. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ ŚWIATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w mln km ²	2005	2010	2015	2016	2017
		w mln				
ŚWIAT	130,1^a	6 542,2	6 958,2	7 383,0	7 467,0	7 550,3
regiony bardziej rozwinięte	.	1 210,5	1 235,1	1 253,2	1 256,6	1 259,9
regiony mniej rozwinięte	.	5 331,6	5 723,0	6 129,8	6 210,4	6 290,3
Afryka	29,6	924,8	1 049,4	1 194,4	1 225,1	1 256,3
Ameryka Północna	18,7	327,5	342,9	356,0	358,6	361,2
Ameryka Środkowa i Południowa	20,1	561,7	597,6	632,4	639,0	645,6
Australia i Oceania ^b	8,5	33,6	36,6	39,5	40,1	40,7
Azja ^c	31,0	3 964,3	4 194,4	4 419,9	4 462,7	4 504,4
Europa ^d	22,1	730,3	737,2	740,8	741,4	742,1

a Powierzchnia lądów bez terytoriów zamieszkałych przez mniej niż 50 osób np. niezamieszkałe obszary polarne.
b Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. c Łącznie z europejską częścią Turcji. d Łącznie z azjatycką częścią Rosji.
Ź r ó d ł o: [1], [18].

TABL. I.6. PROGNOZA LUDNOŚCI ŚWIATA (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2020	2030	2040	2050	2060
	w mln					
ŚWIAT	7 632,8	7 795,5	8 551,2	9 210,3	9 771,8	10 222,6
regiony bardziej rozwinięte	1 263,2	1 269,3	1 289,9	1 297,5	1 298,1	1 293,9
regiony mniej rozwinięte	6 369,6	6 526,2	7 261,3	7 912,8	8 473,8	8 928,7
Afryka	1 287,9	1 352,6	1 703,5	2 100,3	2 527,6	2 964,4
Ameryka Północna ^a	363,8	369,2	395,5	417,2	434,7	451,3
Ameryka Środkowa i Południowa	652,0	664,5	718,5	757,0	779,8	787,5
Australia i Oceania	41,3	42,4	47,7	52,6	57,1	61,2
Azja	4 545,1	4 623,5	4 946,6	5 154,4	5 256,9	5 259,7
Europa	742,6	743,4	739,5	728,8	715,7	698,6

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.
Ź r ó d ł o: [1].

TABL. I.7. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI I PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Urodzenia żywe		Zgony		Przyrost naturalny		Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych		Przeciętna liczba lat trwania życia	
	na 1000 ludności						2005–2010	2010–2015	2005–2010	2010–2015
	2005–2010	2010–2015	2005–2010	2010–2015	2005–2010	2010–2015				
ŚWIAT	20,3	19,6	8,0	7,7	12,3	11,8	41,3	35,0	69,1	70,8
regiony bardziej rozwinięte	11,4	11,1	10,0	9,9	1,3	1,1	6,2	5,2	76,9	78,4
regiony mniej rozwinięte	22,3	21,3	7,5	7,2	14,8	14,1	45,3	38,3	67,4	69,1
Afryka	37,0	35,9	11,0	9,4	25,9	26,4	68,1	57,2	57,0	60,2
Ameryka Północna ^a	13,5	12,4	8,1	8,1	5,4	4,2	6,7	5,9	78,4	79,2
Ameryka Środkowa i Południowa	19,0	17,8	5,8	5,8	13,3	11,9	21,4	18,7	73,5	74,7
Australia i Oceania	18,1	17,2	6,7	6,7	11,4	10,5	22,4	20,8	77,0	77,9
Azja	18,8	17,7	7,0	7,0	11,8	10,7	37,2	30,5	70,3	71,8
Europa	10,8	10,8	11,3	10,9	-0,5	-0,1	6,5	5,3	75,3	77,2

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.

Źródło: [1].

TABL. I.8. PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO I PRZECIĘTNEGO TRWANIA ŻYCIA (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015–2020	2020–2025	2025–2030	2030–2035	2035–2040	2040–2045	2045–2050	2050–2055	2055–2060
Przyrost naturalny na 1000 ludności									
ŚWIAT	10,9	9,8	8,7	7,8	7,0	6,3	5,6	4,8	4,2
regiony bardziej rozwinięte	0,6	0,1	-0,5	-1,0	-1,4	-1,7	-1,8	-2,0	-2,0
regiony mniej rozwinięte	12,9	11,6	10,4	9,4	8,4	7,6	6,7	5,9	5,1
Afryka	25,2	23,9	22,8	21,7	20,6	19,4	18,1	16,7	15,5
Ameryka Północna ^a	4,2	4,0	3,5	2,7	2,0	1,4	1,1	1,1	1,3
Ameryka Środkowa i Południowa	10,4	8,9	7,5	6,2	4,9	3,8	2,8	1,7	0,8
Australia i Oceania	9,7	8,9	8,0	7,1	6,4	5,8	5,3	4,8	4,3
Azja	9,3	7,8	6,3	5,0	3,8	2,8	1,8	0,8	-0,1
Europa	-0,7	-1,4	-2,1	-2,6	-2,8	-3,0	-3,2	-3,5	-3,7
Przeciętne trwanie życia w latach									
ŚWIAT	72,0	73,0	73,8	74,7	75,5	76,2	77,0	77,6	78,3
regiony bardziej rozwinięte	79,3	80,1	80,9	81,7	82,4	83,2	83,8	84,5	85,2
regiony mniej rozwinięte	70,4	71,4	72,4	73,3	74,2	75,0	75,8	76,5	77,2
Afryka	62,4	64,1	65,7	67,2	68,6	69,8	70,9	71,9	72,9
Ameryka Północna ^a	79,9	80,7	81,4	82,2	83,0	83,7	84,4	85,0	85,6
Ameryka Środkowa i Południowa	75,7	76,7	77,7	78,6	79,6	80,4	81,3	82,2	83,0
Australia i Oceania	78,8	79,6	80,2	80,7	81,3	81,8	82,3	82,8	83,3
Azja	72,9	73,8	74,6	75,4	76,1	76,8	77,5	78,1	78,7
Europa	78,1	79,0	79,9	80,6	81,4	82,1	82,8	83,5	84,2

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.

Źródło: [1].

TABL. I.9. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI — SZACUNKI I PROGNOZY (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020	2030	2040	2050	2060
Kobiety w %								
ŚWIAT	49,6	49,6	49,6	49,6	49,6	49,7	49,7	49,8
regiony bardziej rozwinięte	51,4	51,3	51,3	51,2	51,1	51,0	50,8	50,7
regiony mniej rozwinięte	49,2	49,2	49,2	49,2	49,3	49,5	49,6	49,7
Afryka	50,2	50,1	50,1	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Ameryka Północna ^a	50,6	50,6	50,5	50,5	50,4	50,3	50,1	49,9
Ameryka Środkowa i Południowa	50,5	50,5	50,6	50,6	50,7	50,7	50,7	50,6
Australia i Oceania	50,0	49,9	50,0	50,0	50,0	50,1	50,1	50,1
Azja	48,9	48,8	48,8	48,8	49,0	49,1	49,3	49,3
Europa	51,8	51,8	51,7	51,6	51,5	51,5	51,3	51,1
Mężczyźni na 100 kobiet								
ŚWIAT	101,5	101,7	101,8	101,8	101,6	101,3	101,0	100,9
regiony bardziej rozwinięte	94,7	94,8	95,0	95,2	95,6	95,9	96,7	97,4
regiony mniej rozwinięte	103,2	103,2	103,2	103,1	102,7	102,2	101,7	101,4
Afryka	99,4	99,5	99,7	99,9	100,0	100,1	100,0	99,9
Ameryka Północna ^a	97,5	97,7	98,0	98,2	98,5	99,0	99,7	100,3
Ameryka Środkowa i Południowa	98,1	97,9	97,8	97,6	97,4	97,2	97,3	97,7
Australia i Oceania	100,2	100,5	100,2	100,1	100,0	99,7	99,7	99,7
Azja	104,6	104,8	104,8	104,7	104,2	103,6	103,0	102,7
Europa	93,1	93,2	93,4	93,7	94,0	94,3	95,1	95,9

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.
Źródło: [1].

TABL. I.10. LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU — SZACUNKI I PROGNOZY (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE Ludność w wieku: A — 14 lat i mniej B — 15—64 C — 65 lat i więcej	2005	2010	2015	2020	2030	2040	2050	2060	
	w mln								
ŚWIAT	A	1 833	1 864	1 931	1 988	2 025	2 045	2 083	2 090
	B	4 231	4 562	4 841	5 079	5 529	5 871	6 143	6 315
	C	478	532	612	729	997	1 295	1 546	1 817
regiony bardziej rozwinięte	A	206	204	206	209	204	199	201	202
	B	819	833	827	815	790	771	751	735
	C	185	198	221	246	296	327	346	358
regiony mniej rozwinięte	A	1 627	1 660	1 725	1 779	1 821	1 846	1 882	1 889
	B	3 412	3 729	4 014	4 264	4 739	5 099	5 392	5 581
	C	293	334	391	484	701	968	1 201	1 460

TABL. I.10. LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU — SZACUNKI I PROGNOZY (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE Ludność w wieku: A — 14 lat i mniej B — 15—64 C — 65 lat i więcej	2005	2010	2015	2020	2030	2040	2050	2060	
	w mln								
Afryka	A	387	435	490	544	636	728	812	874
	B	507	579	663	760	997	1 271	1 565	1 875
	C	31	36	41	49	70	101	151	215
Ameryka Północna ^a	A	67	68	67	68	71	73	74	76
	B	220	230	236	239	243	253	263	267
	C	41	45	53	62	82	92	98	108
Ameryka Środkowa i Południowa	A	168	165	162	159	151	141	133	125
	B	359	392	423	447	482	499	496	480
	C	34	40	48	59	86	117	151	183
Australia i Oceania	A	8	9	9	10	11	11	11	12
	B	22	24	26	27	30	33	35	37
	C	3	4	5	6	7	9	10	12
Azja	A	1 086	1 074	1 085	1 089	1 044	986	946	897
	B	2 626	2 834	3 000	3 124	3 321	3 381	3 375	3 265
	C	253	286	335	411	582	788	937	1 098
Europa	A	116	114	117	119	112	106	107	106
	B	498	503	494	482	457	435	409	391
	C	116	121	130	143	171	189	199	202

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.

Ź r ó d ł o: [1].

TABL. I.11. LUDNOŚĆ W MIASTACH — SZACUNKI I PROGNOZY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020	2030	2040	2050
	w % ludności regionu						
ŚWIAT	49,2	51,7	53,9	56,2	60,4	64,5	68,4
regiony bardziej rozwinięte	75,9	77,2	78,1	79,1	81,4	84,0	86,6
regiony mniej rozwinięte	43,1	46,1	49,0	51,7	56,7	61,3	65,6
Afryka	36,9	38,9	41,2	43,5	48,4	53,6	58,9
Ameryka Północna	80,0	80,8	81,6	82,6	84,7	86,9	89,0
Ameryka Środkowa i Południowa	77,1	78,6	79,9	81,2	83,6	85,8	87,8
Australia i Oceania	68,0	68,1	68,1	68,2	68,9	70,2	72,1
Azja	41,2	44,8	48,0	51,1	56,7	61,6	66,2
Europa	71,9	72,9	73,9	74,9	77,5	80,6	83,7

Ź r ó d ł o: [19].

TABL. I.12. WSPÓŁCZYNNIKI OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO — SZACUNKI I PROGNOZY (Wariant średni)

WYSZCZEGÓLNIENIE Ludność w wieku: A — 14 lat i mniej B — 65 lat i więcej		2005	2010	2015	2020	2030	2040	2050	2060
		ludność w wieku 14 lat i mniej oraz 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 15–64 lata							
ŚWIAT	A	43,3	40,9	39,9	39,1	36,6	34,8	33,9	33,1
	B	11,3	11,7	12,6	14,4	18,0	22,1	25,2	28,8
regiony bardziej rozwinięte	A	25,2	24,5	24,9	25,6	25,8	25,8	26,8	27,5
	B	22,6	23,7	26,7	30,2	37,4	42,4	46,0	48,7
regiony mniej rozwinięte	A	47,7	44,5	43,0	41,7	38,4	36,2	34,9	33,8
	B	8,6	9,0	9,7	11,3	14,8	19,0	22,3	26,2
Afryka	A	76,3	75,1	74,0	71,6	63,8	57,3	51,9	46,6
	B	6,1	6,2	6,2	6,4	7,0	8,0	9,6	11,4
Ameryka Północna ^a	A	30,7	29,5	28,5	28,3	29,2	28,8	28,0	28,6
	B	18,5	19,5	22,3	25,9	33,7	36,2	37,2	40,6
Ameryka Środkowa i Południowa	A	46,7	42,1	38,3	35,5	31,4	28,4	26,8	26,1
	B	9,6	10,3	11,4	13,1	17,8	23,5	30,5	38,1
Australia i Oceania	A	38,3	36,9	36,5	36,8	35,4	33,4	32,4	31,7
	B	15,8	16,5	18,5	20,4	24,7	27,5	29,4	32,2
Azja	A	41,4	37,9	36,2	34,9	31,4	29,2	28,0	27,5
	B	9,6	10,1	11,2	13,2	17,5	23,3	27,8	33,6
Europa	A	23,3	22,7	23,7	24,7	24,5	24,3	26,2	27,0
	B	23,3	24,0	26,4	29,7	37,4	43,4	48,7	51,6

a Łącznie z Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon.

Źródło: [1].

TABL. I.13. WIERNI I WYZNAWCY WYBRANYCH KOŚCIOŁÓW I RELIGII W 2016 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Świat		Afryka	Ameryka Północna	Ameryka Środkowa i Południowa	Australia i Oceania	Azja	Europa
	w % ludności ogółem	w mln						
Wyznawcy	88,9	6 605,1	1 207,8	301,1	616,5	32,0	3 818,1	629,5
w tym:								
chrześcijanie	32,9	2 448,0	591,4	276,2	591,6	28,7	384,4	575,7
w tym:								
katolicy	16,7	1 242,5	212,7	88,5	508,3	9,3	149,9	273,8
protestanci ^a	7,4	552,6	222,5	61,0	66,0	13,0	97,2	92,9
prawosławni	3,8	284,1	51,0	8,0	1,3	1,1	18,6	204,2
muzułmanie	23,6	1 752,0	506,6	5,6	1,7	0,7	1 191,5	46,0
hinduiści	13,7	1 019,4	3,3	2,0	0,8	0,6	1 011,6	1,2
buddyści	7,0	521,5	0,3	4,8	0,8	0,8	513,0	1,9

a Łącznie z anglikanami.

TABL. I.13. WIERNI I WYZNAWCY WYBRANYCH KOŚCIOŁÓW I RELIGII W 2016 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Świat		Afryka	Ameryka Północna	Ameryka Środkowa i Południowa	Australia i Oceania	Azja	Europa
	w % ludności ogółem	w mln						
wyznawcy chińskich religii ludowych	5,9	441,1	0,2	0,8	0,2	0,1	439,3	0,6
wyznawcy religii etnicznych	3,6	267,2	103,1	1,3	3,8	0,4	157,4	1,2
wyznawcy nowych ruchów religijnych	0,9	66,5	0,2	2,5	2,0	0,1	61,0	0,7
sikhowie	0,3	25,7	0,1	0,9	0,0	0,1	24,0	0,6
żydzi	0,2	14,8	0,1	6,0	0,5	0,1	6,6	1,4
spirytyści	0,2	14,6	0,0	0,3	14,1	0,0	0,0	0,2
Bezwyznaniowcy	11,1	827,6	8,3	59,4	24,5	7,9	618,1	109,3
agnostycy	9,3	691,3	7,6	55,6	21,4	7,3	504,6	94,8
ateiści	1,8	136,3	0,7	3,8	3,1	0,6	113,5	14,6

Źródło: [27].

TABL. I.14. LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO — SZACUNKI I PROGNOZY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020	2025
	w mln				
ŚWIAT	3 025,5	3 197,3	3 387,6	3 564,3	3 717,1
Afryka	342,8	394,4	452,2	522,6	603,4
Ameryka Północna	169,6	175,7	180,1	185,1	188,6
Ameryka Środkowa i Południowa	253,6	279,1	301,3	322,7	341,3
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	1 810,9	1 873,2	1 960,8	2 033,1	2 082,6
Europa i Azja Centralna	414,3	430,3	440,2	440,9	435,1
Kraje arabskie	34,2	44,7	53,0	59,9	66,1

Źródło: [6].

TABL. I.15. PRACUJĄCY — SZACUNKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100							
ŚWIAT	101,0	101,2	101,2	101,3	101,3	101,2	101,2	101,1
Afryka	102,6	102,9	102,9	103,1	102,5	102,8	102,4	103,0
Ameryka Północna	99,7	100,9	101,7	101,1	101,6	101,5	101,5	101,0
Ameryka Środkowa i Południowa	101,7	101,8	102,0	101,5	101,5	101,2	100,1	100,9
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	100,8	100,9	100,7	101,1	101,1	100,8	101,0	100,7
Europa i Azja Centralna	100,5	100,9	100,3	100,2	100,6	100,9	101,0	100,6
Kraje arabskie	104,8	103,4	104,1	103,5	103,2	103,5	102,5	102,5

Źródło: [6].

TABL. I.16. STOPA BEZROBOCIA — SZACUNKI I PROGNOZY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020
	w %			
ŚWIAT	5,9	5,7	5,5	5,4
Afryka	8,4	7,9	7,5	7,8
Ameryka Północna	5,3	9,5	5,5	4,2
Ameryka Środkowa i Południowa	8,0	6,9	6,6	7,6
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	4,5	4,0	4,0	4,1
Europa i Azja Centralna	8,7	9,0	8,5	6,7
Kraje arabskie	8,7	8,0	7,7	7,8

Źródło: [6].

TABL. I.17. LUDNOŚĆ UMIEJĄCA CZYTAĆ I PISAĆ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2016	2005	2016
	ludność w wieku 15 lat i więcej umiejąca czytać i pisać w % ludności danej płci			
	mężczyźni		kobiety	
ŚWIAT	87,9	89,8	77,8	82,7
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	.	.	.	.
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	85,5	87,9	72,8	79,2
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	87,1	89,6	75,2	81,6
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	63,2	68,6	43,6	52,8
Afryka Subsaharyjska	68,7	71,7	49,6	57,1
Ameryka Środkowa i Południowa	91,1	93,9	89,5	92,9
Azja Południowa	72,5	79,4	48,1	62,2
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	95,7	97,2	89,2	93,6
Bliski Wschód i Afryka Północna	83,0	83,9	56,5	69,7
Europa i Azja Centralna	99,0	99,5	96,1	98,4

Źródło: [3].

TABL. I.18. WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06			2015/16		
	uczniowie i studenci w % ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca poziomowi nauczania w szkołach					
	podstawowych	ponadpodstawowych	wyższych	podstawowych	ponadpodstawowych	wyższych
ŚWIAT	103,0	65,1	25,0	104,3	76,4	36,8
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	101,3	100,6	67,4	101,9	107,1	75,1
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	103,2	60,5	19,1	104,6	72,6	31,4
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	104,5	63,8	20,5	105,3	77,8	34,5
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	95,3	30,3	4,7	101,0	40,0	7,5
Afryka Subsaharyjska	94,5	33,0	6,3	97,3	42,6	8,8
Ameryka Środkowa i Południowa	115,5	86,4	32,4	109,0	94,4	47,1
Azja Południowa	105,0	51,4	10,2	112,7	71,0	23,3
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	104,7	68,2	20,4	102,9	85,7	41,1
Bliski Wschód i Afryka Północna	102,4	70,2	24,0	102,8	76,0	38,5
Europa i Azja Centralna	98,8	87,3	53,3	100,5	98,5	65,2

Źródło: [3].

TABL. I.19. WSKAŹNIKI CEN IMPORTU I EKSPORTU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ^a	2016 ^a	2017 ^a
	rok poprzedni=100							
Import								
ŚWIAT	103	114	98	99	98	87	97	104
Kraje rozwinięte gospodarczo	104	113	97	99	99	85	96	105
Ameryka Północna	107	110	101	99	99	91	97	102
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	113	116	100	94	96	81	96	106
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	103	113	96	101	99	83	96	106
Kraje rozwijające się gospodarczo								
w tym:								
Afryka Północna	97	114	81	97	110	93	104	106
Ameryka Środkowa i Południowa	105	105	105	102	93	109	163	.
Azja Południowa	118	166	95	103	100	93	98	99
Azja Południowo-Wschodnia	108	112	101	99	96	86	96	103
Azja Wschodnia	111	113	100	99	99	89	95	106
Azja Zachodnia	108	115	97	99	98	85	93	106

a Dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

TABL. I.19. WSKAŹNIKI CEN IMPORTU I EKSPORTU (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ^a	2016 ^a	2017 ^a
	rok poprzedni=100							
Eksport								
ŚWIAT	104	109	96	99	99	88	95	105
Kraje rozwinięte gospodarczo	102	110	96	101	99	86	97	105
Ameryka Północna	107	108	100	99	99	92	96	103
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	106	112	96	93	95	87	99	106
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	100	111	95	102	101	84	97	105
Kraje rozwijające się gospodarczo								
w tym:								
Afryka Północna	98	113	92	99	109	95	104	105
Ameryka Środkowa i Południowa	111	98	94	91	96	86	88	112
Azja Południowa	120	118	93	106	96	116	94	105
Azja Południowo-Wschodnia	108	108	101	97	97	89	95	103
Azja Wschodnia	107	107	99	101	99	93	94	105
Azja Zachodnia ^b	103	110	100	101	99	92	96	101

a Dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

b Wskaźniki nie obejmują państw, które są najważniejszymi producentami ropy naftowej.

Źródło: [10], [15].

TABL. I.20. WSKAŹNIKI „TERMS OF TRADE”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ^a	2016 ^a	2017 ^a
	rok poprzedni=100							
Kraje rozwinięte gospodarczo	97	98	99	101	101	101	101	100
Ameryka Północna	99	98	100	100	101	102	99	100
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	94	96	96	99	99	108	104	100
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	97	98	100	101	102	101	101	99
Kraje rozwijające się gospodarczo								
w tym:								
Afryka Północna	101	99	114	103	99	102	101	99
Ameryka Środkowa i Południowa	106	93	91	90	104	80	53	.
Azja Południowa	102	71	98	103	94	123	96	107
Azja Południowo-Wschodnia	101	97	100	99	100	104	100	99
Azja Wschodnia	96	94	100	101	101	104	100	99
Azja Zachodnia ^b	95	95	103	101	101	108	104	95

a Dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

b Wskaźniki nie obejmują krajów, które są najważniejszymi producentami ropy naftowej.

Źródło: [10], [15].

TABL. I.21. UŻYTKOWNICY INTERNETU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	na 1000 ludności				
ŚWIAT	157,3	287,3	430,1	457,9	.
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	571,5	711,9	793,6	816,6	.
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	68,1	198,7	356,9	386,4	.
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	74,3	216,5	386,4	417,7	.
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	10,7	43,4	117,5	136,0	.
Afryka Subsaharyjska	20,4	69,9	180,6	198,5	.
Ameryka Środkowa i Południowa	159,5	333,1	526,4	553,3	.
Azja Południowa	25,3	72,1	232,0	264,8	.
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	84,2	293,2	452,1	484,3	512,8
Bliski Wschód i Afryka Północna	86,2	207,3	391,4	431,0	530,8
Europa i Azja Centralna	124,2	355,8	588,6	624,4	715,7

Źródło: [2].

TABL. I.22. DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	rok poprzedni=100						
Ogółem							
ŚWIAT	102,6	103,5	101,2	103,4	101,5	101,1	101,2
Afryka	105,7	100,9	104,0	102,6	103,1	101,5	99,3
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	103,8	101,5	99,1	105,5	101,7	101,3	101,4
w tym Ameryka Północna	101,0	98,7	99,4	105,0	102,4	99,9	104,5
Australia i Oceania	98,9	106,7	105,6	99,7	101,5	100,9	97,6
Azja	103,2	104,2	103,1	102,2	101,3	101,4	101,5
Europa	97,3	105,3	96,3	105,3	100,8	99,7	101,5
Produkcja roślinna							
ŚWIAT	102,7	104,9	100,7	104,7	102,1	101,2	101,6
Afryka	106,6	100,5	106,1	103,1	103,7	101,9	99,1
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	104,9	101,2	98,4	108,5	103,2	102,1	102,4
w tym Ameryka Północna	99,7	96,8	99,8	110,0	103,2	99,9	106,7
Australia i Oceania	101,9	114,6	109,0	94,1	99,1	101,0	97,8
Azja	103,7	105,5	102,8	102,5	101,2	101,3	101,5
Europa	92,1	111,8	90,6	110,8	103,7	98,8	103,0

TABL. I.22. DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	rok poprzedni=100						
Produkcja zwierzęca							
ŚWIAT	102,3	101,5	101,6	101,7	100,9	100,8	100,2
Afryka	103,9	101,4	97,5	100,4	100,7	100,0	100,0
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	101,5	101,5	100,4	102,1	100,5	100,0	99,8
w tym Ameryka Północna	101,2	100,5	99,2	100,6	100,8	99,8	100,7
Australia i Oceania	98,8	100,6	103,1	103,6	102,4	100,7	97,6
Azja	103,2	101,9	103,9	102,0	101,4	101,4	101,1
Europa	101,9	100,7	99,8	100,3	100,2	100,7	99,3

Źródło: [4].

TABL. I.23. DYNAMIKA PRODUKCJI ŻYWNOŚCI NA 1 MIESZKAŃCA (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	rok poprzedni=100						
Ogółem							
ŚWIAT	101,2	102,0	100,0	102,4	100,3	100,0	100,1
Afryka	103,0	98,3	101,3	99,9	100,4	99,0	96,7
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	102,4	100,4	98,0	105,0	100,5	100,4	100,6
w tym Ameryka Północna	99,4	98,3	98,3	105,0	101,2	99,2	104,0
Australia i Oceania	97,1	103,0	103,4	99,0	100,6	99,5	96,1
Azja	101,9	102,8	102,0	101,2	100,4	100,4	100,6
Europa	97,1	105,1	96,2	105,2	100,7	99,6	101,4

Źródło: [4].

TABL. I.24. PRACUJĄCY W ROLNICTWIE — SZACUNKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w tys.				
ŚWIAT	1 003 316	928 155	872 019	866 355	866 068
Afryka	184 480	196 515	222 957	227 769	234 211
Ameryka Północna	2 729	2 699	2 895	2 922	2 957
Ameryka Środkowa i Południowa	45 407	43 981	40 052	39 951	40 736
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	722 097	640 616	564 500	554 627	546 228
Europa i Azja Centralna	44 271	39 928	35 891	35 233	35 374
Kraje arabskie	4 332	4 416	5 725	5 853	6 562

Źródło: [6].

TABL. I.25. POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grunty orne i uprawy trwałe		Łąki i pastwiska
		razem	w tym grunty orne	
	w tys. ha			
2005				
ŚWIAT	4 940 066	1 554 211	1 405 868	3 385 855
Afryka	1 150 237	247 141	216 298	903 096
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	1 212 223	397 322	367 909	814 900
w tym Ameryka Północna	479 598	219 957	210 384	259 640
Australia i Oceania	459 058	51 745	50 326	407 313
Azja	1 643 001	562 672	492 142	1 080 329
Europa	475 547	295 330	279 192	180 217
2015				
ŚWIAT	4 868 100	1 591 154	1 424 687	3 274 186
Afryka	1 132 621	268 847	234 955	861 014
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	1 225 627	399 763	371 849	825 864
w tym Ameryka Północna	468 764	203 172	195 871	265 593
Australia i Oceania	379 075	48 814	47 279	330 261
Azja	1 665 432	583 142	495 319	1 082 290
Europa	465 345	290 588	275 285	174 757

Źródło: [4].

TABL. I.26. ZBIORY ZBÓŻ I PRODUKCJA MIĘSA Z UBOJU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w tys. ton			
Zbiory zbóż				
ŚWIAT	2 266 202	2 466 501	2 795 547	2 848 662
Afryka	141 809	166 599	183 879	180 810
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	574 456	634 236	722 743	760 438
w tym Ameryka Północna	417 401	446 919	485 227	531 235
Australia i Oceania	35 266	34 499	38 346	36 362
Azja	1 087 187	1 225 673	1 346 872	1 364 087
Europa	427 484	405 496	503 707	506 965
Produkcja mięsa z uboju^a				
ŚWIAT	260 314	294 604	324 355	329 890
Afryka	13 579	16 447	18 705	18 957
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	83 578	92 477	99 279	101 661
w tym Ameryka Północna	44 339	46 418	47 689	49 203
Australia i Oceania	5 801	5 876	6 950	6 686
Azja	105 476	123 239	138 162	140 024
Europa	51 880	56 565	61 259	62 563

^a W wadze poubojowej ciepłej.

Źródło: [4].

TABL. 1.27. PRODUKCJA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
Pszenica w tys. ton				
Ś W I A T	626 943	640 327	736 985	749 460
Afryka	20 893	21 411	29 225	23 065
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	110 276	106 939	108 598	126 782
w tym Ameryka Północna	82 990	83 362	83 434	93 346
Australia i Oceania	22 224	22 279	24 156	22 734
Azja	265 230	288 324	317 389	326 752
Europa	208 320	201 374	257 618	250 126
Ziemniaki w tys. ton				
Ś W I A T	317 671	332 513	376 812	376 827
Afryka	18 638	24 926	25 953	24 502
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	39 133	39 475	43 011	42 593
w tym Ameryka Północna	23 667	22 767	24 341	24 316
Australia i Oceania	1 792	1 806	1 634	1 660
Azja	136 577	158 999	189 690	190 516
Europa	121 531	107 308	116 523	117 556
Buraki cukrowe w tys. ton				
Ś W I A T	253 737	228 307	244 732	277 231
Afryka	6 731	10 280	15 876	17 563
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	30 675	31 029	34 714	35 684
w tym Ameryka Północna	28 041	29 569	32 592	33 984
Australia i Oceania	x	x	x	x
Azja	34 348	36 465	35 229	38 894
Europa	181 984	150 533	158 913	185 091
Herbata w tonach				
Ś W I A T	3 873 995	4 622 149	5 661 855	5 954 091
Afryka	564 902	666 426	704 215	783 491
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	79 957	103 959	98 219	97 353
w tym Ameryka Północna	x	x	x	x
Australia i Oceania	6 600	6 240	5 712	5 680
Azja	3 221 163	3 844 934	4 853 291	5 066 945
Europa	1 372	590	417	622
Tytoń w tonach				
Ś W I A T	6 721 309	6 942 801	6 985 341	6 664 238
Afryka	497 958	624 576	707 726	697 866
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	1 548 144	1 401 889	1 479 814	1 222 956
w tym Ameryka Północna	335 572	359 728	348 766	305 550
Australia i Oceania	4 188	3 937	2 703	2 662
Azja	4 191 886	4 584 257	4 553 259	4 512 504
Europa	479 133	328 142	241 839	228 250
Mleko krowie w tys. ton				
Ś W I A T	546 046	602 995	666 761	659 150
Afryka	31 578	35 999	37 611	37 743
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	152 837	170 757	182 842	180 582
w tym Ameryka Północna	88 062	95 732	102 070	103 877
Australia i Oceania	24 832	26 101	31 497	29 458
Azja	129 324	163 393	195 356	195 677
Europa	207 475	206 745	219 455	215 690

TABL. I.27. PRODUKCJA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
Jaja kurze w tys. ton				
ŚWIAT	56 687	64 241	71 946	73 890
Afryka	2 312	2 756	3 292	3 218
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	11 701	13 125	14 417	14 861
w tym Ameryka Północna	5 750	5 889	6 183	6 469
Australia i Oceania	211	252	309	322
Azja	32 594	37 637	42 908	44 500
Europa	9 869	10 471	11 018	10 990
Wetna w tonach				
ŚWIAT	2 209 791	2 020 033	2 175 898^a	.
Afryka	238 408	234 361	287 289 ^a	.
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	178 991	153 336	147 118 ^a	.
w tym Ameryka Północna	18 406	15 058	15 320 ^a	.
Australia i Oceania	681 200	529 040	525 520 ^a	.
Azja	855 458	837 717	950 166 ^a	.
Europa	255 734	265 579	265 805 ^a	.

a 2013 r.

Źródło: [4].

TABL. I.28. POZYSKANIE DREWNA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w hm ³				
Ogółem					
ŚWIAT	3 587,1	3 528,9	3 697,8	3 765,7	3 776,8
Afryka	663,9	702,4	739,8	746,3	746,3
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	1 110,1	972,7	1 040,4	1 071,5	1 070,7
w tym Ameryka Północna	670,5	518,6	555,0	575,5	574,7
Australia i Oceania	61,0	68,4	73,4	76,2	79,9
Azja	1 075,3	1 126,2	1 108,6	1 120,2	1 120,8
Europa	676,8	659,2	735,5	751,5	759,0
w tym Drewno użytkowe					
ŚWIAT	1 788,3	1 705,3	1 826,3	1 876,9	1 885,1
Afryka	74,7	71,8	74,2	73,7	73,7
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	810,6	682,2	733,2	748,8	745,8
w tym Ameryka Północna	623,7	474,9	506,0	511,3	508,3
Australia i Oceania	49,5	57,7	63,5	66,3	69,9
Azja	283,5	361,8	377,0	393,4	394,2
Europa	570,1	531,9	578,4	594,7	601,4

Źródło: [4].

TABL. I.29. STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO^a
(ceny stałe z 2010 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^b	2016 ^c	2017 ^c
	w %				
Ś W I A T	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kraje uprzemysłowione	69,6	61,8	56,8	56,0	55,3
Ameryka Północna	22,5	19,2	17,4	17,0	16,8
Azja Wschodnia	16,0	15,8	14,3	14,1	14,0
Azja Zachodnia	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Europa	28,4	24,5	23,0	22,8	22,5
Unia Europejska	24,7	21,1	19,8	19,7	19,5
Europa pozostałe	3,7	3,4	3,2	3,1	3,0
Pozostałe	2,2	1,9	1,6	1,6	1,5
Kraje rozwijające się gospodarczo	30,4	38,2	43,2	44,0	44,7
Afryka	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9
Ameryka Środkowa i Południowa	7,3	6,9	6,3	5,9	5,7
Azja i Pacyfik	18,6	26,6	32,2	33,4	34,3
w tym Chiny	11,6	18,5	23,3	24,1	24,8
Europa	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8

a Patrz uwagi do działu. b Dane nieostateczne. c Dane szacunkowe.

Ź r ó d ł o: [30].

TABL. I.30. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
Węgiel kamienny w mln t				
Ś W I A T	4 512,8	6 042,6	6 627,7	.
Afryka	250,7	259,1	272,5	.
Ameryka Południowa	73,1	83,3	106,0	.
Ameryka Północna i Środkowa	562,2	493,0	400,4	.
Australia i Oceania	267,9	310,7	425,7	.
Azja	2 921,8	4 487,3	5 015,0	.
Europa	436,9	409,3	408,2	.
Ropa naftowa w mln t				
Ś W I A T	3 609,0	3 614,7	3 867,9	.
Afryka	434,6	455,0	365,1	.
Ameryka Południowa	332,8	351,4	370,9	.
Ameryka Północna i Środkowa	567,0	521,0	743,5	.
Australia i Oceania	24,0	23,3	18,0	.
Azja	1 553,0	1 594,8	1 708,1	.
Europa	697,6	669,2	662,2	.

TABL. 1.30. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
Gaz ziemny w PJ				
ŚWIAT	109 722,6	126 787,2	139 849,5	.
Afryka	7 241,8	8 115,2	7 867,6	.
Ameryka Południowa	4 082,3	4 856,5	5 134,8	.
Ameryka Północna i Środkowa	29 448,5	33 193,2	39 322,8	.
Australia i Oceania	1 807,5	2 254,5	2 875,8	.
Azja	29 968,3	40 631,8	49 766,5	.
Europa	37 174,1	37 736,1	34 882,0	.
Papier i tektura w mln t				
ŚWIAT	365,0	392,5	407,2	408,9
Afryka	3,8	3,7	4,0	4,2
Ameryka Południowa	13,3	14,8	15,9	15,7
Ameryka Północna i Środkowa	108,4	93,6	88,7	88,1
Australia i Oceania	4,2	4,1	3,9	3,9
Azja	124,4	170,0	190,8	192,7
Europa	110,9	106,3	103,9	104,2
Tarcica w hm³				
ŚWIAT	437,8	375,6	452,2	467,0
Afryka	8,0	8,7	10,3	10,5
Ameryka Południowa	37,4	30,3	30,5	30,3
Ameryka Północna i Środkowa	161,6	102,4	127,5	132,1
Australia i Oceania	9,2	9,4	9,4	9,6
Azja	78,0	85,7	124,2	128,5
Europa	143,6	139,1	150,3	156,0
Stal surowa w mln t				
ŚWIAT	1 148,0	1 433,4	1 620,0	1 627,0
Afryka	18,0	16,6	13,7	13,1
Ameryka Południowa	45,5	43,9	43,9	40,2
Ameryka Północna i Środkowa	127,6	111,6	110,9	110,6
Australia i Oceania	8,6	8,1	5,7	5,8
Azja	640,8	972,6	1 178,6	1 193,7
Europa	307,5	280,6	267,2	263,5
Energia elektryczna w TWh				
ŚWIAT	18 357,6	21 516,1	24 321,6	.
Afryka	561,0	677,9	791,6	.
Ameryka Południowa	822,8	1 010,8	1 143,5	.
Ameryka Północna i Środkowa	5 280,8	5 375,1	5 439,8	.
Australia i Oceania	297,6	307,5	308,3	.
Azja	6 633,5	9 238,9	11 841,0	.
Europa	4 761,9	4 905,8	4 797,5	.

Źródło: [4], [7], [9].

TABL. I.31. POZYSKIWANIE ENERGII PIERWOTNEJ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
w PJ			
ŚWIAT	425 041	532 611	572 353
Afryka	34 176	47 702	45 242
Ameryka Południowa	23 454	29 526	31 660
Ameryka Północna i Środkowa	88 537	100 278	114 073
Australia i Oceania	12 173	13 883	16 897
Azja	174 084	238 944	263 383
Europa	92 617	102 277	101 099
na 1 mieszkańca w GJ			
ŚWIAT	65,0	76,5	77,5
Afryka	37,0	45,5	37,9
Ameryka Południowa	62,8	74,7	76,0
Ameryka Północna i Środkowa	171,6	183,9	199,4
Australia i Oceania	362,6	378,9	427,3
Azja	43,9	57,0	59,6
Europa	126,8	138,7	136,5

a Patrz uwagi do działu.

Źródło: [1], [7].

TABL. I.32. CAŁKOWITA PODAŻ ENERGII^a NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
	w GJ		
ŚWIAT	71	75	75
Afryka	26	27	27
Ameryka Południowa	51	56	57
Ameryka Północna i Środkowa	230	207	198
Australia i Oceania	171	174	165
Azja	46	57	62
Europa	154	152	141

a Patrz uwagi do działu.

Źródło: [7].

TABL. I.33. TRANSPORT LOTNICZY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
Przewozy ładunków w mld t·km					
ŚWIAT	141,5	182,0	187,8	194,9	213,6
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	118,4	143,7	143,3	147,7	159,6
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	23,1	38,4	44,4	47,2	54,0
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	22,8	37,7	43,1	45,7	51,9
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	.	0,7	1,3	1,6	.
Afryka Subsaharyjska	1,8	2,1	2,8	2,9	3,6
Ameryka Środkowa i Południowa	3,3	3,4	4,0	3,8	4,3
Azja Południowa	1,7	2,6	2,5	2,6	3,2
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	13,3	24,4	25,8	26,9	29,4
Bliski Wschód i Afryka Północna	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9
Europa i Azja Centralna	2,1	5,0	8,5	10,3	12,7
Przewozy pasażerów w mln					
ŚWIAT	1 969,6	2 628,3	3 466,5	3 705,1	3 978,8
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	1 508,9	1 767,9	2 120,5	2 242,4	2 362,8
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	460,6	860,4	1 346,0	1 462,7	1 616,1
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	453,5	846,6	1 330,1	1 446,0	1 598,4
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	.	13,8	15,8	16,7	17,7
Afryka Subsaharyjska	23,1	37,8	47,4	49,1	50,6
Ameryka Środkowa i Południowa	89,4	150,2	218,2	217,4	223,7
Azja Południowa	38,3	78,9	120,2	142,5	163,3
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	220,9	430,9	708,8	790,5	888,1
Bliski Wschód i Afryka Północna	31,3	52,8	50,6	55,8	59,9
Europa i Azja Centralna	57,6	109,8	200,7	207,4	230,4

Źródło: [2].

TABL. I.34. ABONENCI TELEFONII STACJONARNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	na 1000 ludności				
ŚWIAT	193,7	176,8	141,8	135,1	131,5
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	497,0	465,7	411,5	403,6	402,2
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	127,3	116,7	87,8	81,7	78,3
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	138,9	128,4	97,1	90,4	85,7
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	16,3	18,1	14,9	14,8	10,6
Afryka Subsaharyjska	14,8	14,6	10,6	10,8	9,3
Ameryka Środkowa i Południowa	167,8	171,7	167,2	164,5	157,1
Azja Południowa	39,2	28,8	19,6	18,0	17,1
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	208,2	184,7	128,5	115,5	109,5
Bliski Wschód i Afryka Północna	141,1	158,3	143,2	144,3	152,3
Europa i Azja Centralna	238,8	254,0	206,5	194,0	189,7

Źródło: [2].

TABL. I.35. ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	na 1000 ludności				
ŚWIAT	338,0	761,5	973,8	1 007,2	1 044,9
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	826,0	1 103,0	1 242,2	1 259,7	1 251,9
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	233,3	690,5	920,1	957,0	1 002,9
kraje o średnim poziomie rozwoju gospodarczego	253,3	736,3	961,4	1 005,3	1 043,3
kraje o niskim poziomie rozwoju gospodarczego	46,8	305,3	596,3	584,7	620,8
Afryka Subsaharyjska	120,1	442,0	747,6	727,8	746,7
Ameryka Środkowa i Południowa	409,0	912,5	1 063,5	1 043,8	1 037,2
Azja Południowa	77,3	586,8	763,1	838,8	866,1
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	280,9	699,1	1 014,8	1 079,4	1 171,5
Bliski Wschód i Afryka Północna	219,6	803,3	990,2	991,6	1 066,6
Europa i Azja Centralna	608,0	1 229,3	1 279,6	1 274,6	1 271,7

Źródło: [2].

TABL. I.36. IMPORT I EKSPORT (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017 ^a
	w mld USD				
Import					
ŚWIAT	10 609	15 151	16 297	15 828	17 419
Kraje rozwinięte gospodarczo	6 902	8 640	8 835	8 736	9 534
Ameryka Północna	2 051	2 364	2 672	2 657	2 841
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	667	916	885	832	933
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4 183	5 360	5 278	5 247	5 760
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	247	456	526	461	467
Ameryka Środkowa i Południowa	515	854	1 003	907	976
Azja Południowa	236	485	554	518	617
Azja Południowo-Wschodnia	600	955	1 094	1 096	1 269
Azja Wschodnia	1 416	2 522	2 893	2 795	3 160
Azja Zachodnia	410	711	897	812	820
Oceania	11	17	21	21	19
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	272	511	474	481	556
Eksport					
ŚWIAT	10 355	15 116	16 276	15 737	17 012
Kraje rozwinięte gospodarczo	6 155	8 005	8 240	8 190	8 853
Ameryka Północna	1 262	1 667	1 915	1 845	1 972
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	723	1 013	847	870	967
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4 170	5 325	5 477	5 475	5 914
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	314	515	449	403	371
Ameryka Środkowa i Południowa	561	861	908	871	959
Azja Południowa	187	370	395	373	399
Azja Południowo-Wschodnia	655	1 050	1 160	1 149	1 300
Azja Wschodnia	1 538	2 717	3 569	3 420	3 678
Azja Zachodnia	554	922	930	774	785
Oceania	7	10	14	12	14
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	385	665	613	547	654

a W 2017 r. dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

Źródło: [10].

TABL. I.37. IMPORT I EKSPORT NA 1 MIESZKAŃCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017 ^a
	w USD				
Import					
Ś W I A T	1 622	2 177	2 207	2 120	2 307
Kraje rozwinięte gospodarczo	7 202	8 762	8 785	8 655	9 411
Ameryka Północna	6 263	6 893	7 505	7 411	7 866
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	4 369	5 910	5 660	5 316	5 954
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	8 749	10 982	10 699	10 616	11 631
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	267	434	440	376	371
Ameryka Środkowa i Południowa	917	1 441	1 598	1 430	1 523
Azja Południowa	149	285	304	281	330
Azja Południowo-Wschodnia	1 069	1 599	1 724	1 708	1 956
Azja Wschodnia	993	1 748	1 953	1 877	2 114
Azja Zachodnia	2 164	3 282	3 711	3 296	3 267
Oceania	1 203	1 665	1 945	1 894	1 639
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	831	1 608	1 478	1 494	1 727
Eksport					
Ś W I A T	1 584	2 172	2 205	2 108	2 253
Kraje rozwinięte gospodarczo	6 422	8 119	8 193	8 114	8 738
Ameryka Północna	3 854	4 860	5 380	5 146	5 459
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	4 732	6 536	5 415	5 557	6 175
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	8 721	10 911	11 104	11 076	11 941
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	339	491	376	329	295
Ameryka Środkowa i Południowa	1 005	1 453	1 446	1 373	1 496
Azja Południowa	118	217	217	202	213
Azja Południowo-Wschodnia	1 166	1 758	1 828	1 790	2 003
Azja Wschodnia	1 078	1 884	2 408	2 297	2 460
Azja Zachodnia	2 921	4 257	3 849	3 140	3 129
Oceania	789	1 042	1 231	1 073	1 202
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	1 178	2 094	1 909	1 701	2 031

a W 2017 r. dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.
Ź r ó d ł o: [1], [10].

TABL. I.38. DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^a
	rok poprzedni=100							
Import								
Ś W I A T	118	105	102	102	104	102	99	105
Kraje rozwinięte gospodarczo	111	105	100	101	104	104	103	104
Ameryka Północna	115	104	102	101	105	103	103	103
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	110	104	99	101	103	104	104	103
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	110	105	104	100	101	103	100	104
Kraje rozwijające się gospodarczo								
w tym:								
Afryka Północna	113	99	141	104	90	96	84	88
Ameryka Środkowa i Południowa	120	117	98	102	108	82	55	.
Azja Południowa	107	106	108	108	103	106	98	93
Azja Południowo-Wschodnia	122	107	103	106	103	98	102	108
Azja Wschodnia	108	79	110	92	101	96	93	120
Azja Zachodnia	122	108	105	103	103	102	105	112
Eksport								
Ś W I A T	117	109	104	103	102	100	101	103
Kraje rozwinięte gospodarczo	115	105	101	101	102	102	102	104
Ameryka Północna	115	107	104	102	104	99	99	104
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	112	106	101	101	101	103	102	103
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	125	100	99	99	102	102	103	105
Kraje rozwijające się gospodarczo								
w tym:								
Afryka	123	110	117	106	98	91	85	103
Ameryka Środkowa i Południowa	113	128	107	110	101	98	111	100
Azja Południowa	121	124	107	104	97	75	87	99
Azja Południowo-Wschodnia	122	111	105	105	106	103	103	103
Azja Wschodnia	109	113	99	94	108	80	99	102
Azja Zachodnia	120	108	101	104	105	102	104	110

a W 2017 r. dane dla regionów świata podano z wyłączeniem reeksportu państw lub obszarów wchodzących w skład danego regionu.

Ź r ó d ł o: [10], [15].

TABL. 1.39. STRUKTURA REGIONALNA ŚWIATOWEGO IMPORTU I EKSPORTU (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016
	w %				
Import					
Ś W I A T	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kraje rozwinięte gospodarczo	65,1	55,7	52,8	53,4	54,5
Ameryka Północna	18,6	14,7	14,6	15,6	15,7
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	6,0	5,0	4,9	4,8	4,8
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	40,5	36,0	33,3	33,0	34,0
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	2,5	3,2	3,5	3,3	3,1
Ameryka Środkowa i Południowa	4,8	5,9	5,9	6,0	5,6
Azja Południowa	2,0	3,0	3,1	3,2	3,3
Azja Południowo-Wschodnia	5,4	6,1	6,7	6,9	7,1
Azja Wschodnia	12,7	17,0	17,9	17,4	17,0
Azja Zachodnia	3,8	4,3	5,2	5,2	5,0
Oceania	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	2,9	3,9	3,5	2,8	2,9
Eksport					
Ś W I A T	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kraje rozwinięte gospodarczo	59,5	53,1	50,2	50,6	52,2
Ameryka Północna	12,2	11,0	11,1	11,6	11,6
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	7,0	6,7	5,2	5,1	5,5
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	40,3	35,4	33,9	33,9	35,1
Kraje rozwijające się gospodarczo					
Afryka	3,0	3,2	3,0	2,7	2,1
Ameryka Środkowa i Południowa	5,4	5,8	5,8	5,6	5,6
Azja Południowa	1,9	2,4	2,4	2,4	2,3
Azja Południowo-Wschodnia	6,3	7,0	6,9	7,0	7,3
Azja Wschodnia	14,8	18,1	20,0	21,8	21,5
Azja Zachodnia	5,4	5,9	7,2	6,0	5,7
Oceania	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Europa Południowo-Wschodnia i Wspólnota Niepodległych Państw	3,7	4,4	4,5	3,7	3,2

Ź r ó d ł o: [10].

TABL. I.40. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w mld USD			
ŚWIAT	47 602	66 010	74 696	75 649
kraje rozwinięte gospodarczo	.	41 676	42 924	44 084
kraje rozwijające się gospodarczo	.	22 167	29 777	29 716
kraje zmieniające typ gospodarki	.	2 167	1 995	1 849
Afryka	1 120	1 948	2 288	2 143
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	17 129	21 926	25 152	25 404
w tym Ameryka Północna	14 270	16 586	19 682	20 163
Australia i Oceania	902	1 477	1 465	1 536
Azja	12 349	20 838	26 734	27 539
Europa	16 101	19 822	19 057	19 027

Źródło: [11].

TABL. I.41. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w USD			
ŚWIAT	7 278	9 489	10 120	10 134
kraje rozwinięte gospodarczo	.	41 194	41 645	42 621
kraje rozwijające się gospodarczo	.	3 930	4 929	4 855
kraje zmieniające typ gospodarki	.	7 115	6 445	5 954
Afryka	1 213	1 859	1 918	1 752
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	19 289	23 343	25 480	25 496
w tym Ameryka Północna	43 566	48 365	55 286	56 228
Australia i Oceania	27 109	40 627	37 329	38 561
Azja	3 115	4 968	6 049	6 172
Europa	21 996	26 824	25 659	25 596

Źródło: [11].

TABL. I.42. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	rok poprzedni=100						
ŚWIAT	104,3	103,2	102,4	102,6	102,8	102,8	102,4
kraje rozwinięte gospodarczo	102,6	101,5	101,0	101,2	101,9	102,3	101,6
kraje rozwijające się gospodarczo	107,7	106,1	104,9	105,0	104,5	104,0	103,9
kraje zmieniające typ gospodarki	104,5	104,5	103,2	102,0	100,9	98,0	100,4
Afryka	105,3	101,3	105,5	102,4	103,8	103,4	101,8
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	103,4	102,4	102,3	102,0	102,2	101,9	100,7
w tym Ameryka Północna	102,6	101,7	102,2	101,8	102,6	102,7	101,5
Australia i Oceania	102,3	103,5	102,6	102,5	102,5	102,9	102,1
Azja	107,4	105,3	104,5	105,1	104,4	104,4	104,7
Europa	102,3	101,9	100,0	100,4	101,6	101,8	101,7

Źródło: [11].

TABL. I.43. RELACJA SPOŻYCIA DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	75,6	74,7	73,8	74,1
Afryka	75,1	74,5	83,0	83,3
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	80,9	82,7	82,7	82,9
w tym Ameryka Północna	81,6	84,4	82,2	82,8
Australia i Oceania	74,7	72,8	76,6	75,4
Azja	67,0	63,8	62,9	64,1
Europa	76,7	77,5	75,9	75,7

Źródło: [11].

CZĘŚĆ II

WSKAŹNIKI AGENDY 2030

UWAGI

Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 to obecnie najważniejszy ramowy plan zrównoważonego rozwoju dla świata. Został podpisany we wrześniu 2015 r. przez 193 państwa członkowskie ONZ, w tym przez Polskę. Wszyscy sygnatariusze, niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego, zobowiązali się do wdrażania założeń Agendy, co w konsekwencji ma się przełożyć na osiągnięcie jej celów w skali globalnej do 2030 r.

Agenda precyzuje 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals — SDGs) odpowiadających najważniejszym wyzwaniom, przed jakimi stoi dzisiaj świat, związanym m.in. z eliminacją ubóstwa, zapewnieniem godnego życia dla wszystkich ludzi oraz przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym i degradacji środowiska naturalnego. Cele Agendy są współzależne i zapewniają równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

Postępy we wdrażaniu Agendy 2030 w skali świata i jego regionów są monitorowane za pomocą zestawu ponad 200 wskaźników, ustalonych przez ONZ. Na poziomie krajowym każde państwo ma swobodę w ustalaniu własnych priorytetów rozwoju powiązanych z ideą Agendy i w doborze odpowiednich wskaźników monitorujących.

Podstawowym kryterium wyboru wskaźników zaprezentowanych w niniejszej części publikacji była dostępność danych dla świata i jego regionów. Wiele wskaźników zaproponowanych przez ONZ jest nadal niedostępna dla wszystkich krajów lub wymaga wypracowania metodologii, uzgodnionej na szczeblu międzynarodowym. Ograniczone zasoby źródłowe zdecydowały o rezygnacji z prezentacji wskaźników dla Celów 10 i 13.

Międzynarodowa granica ubóstwa ustalona jest, zgodnie z metodologią opracowaną przez Bank Światowy, jako kwota 1,90 USD (wg parytetu siły nabywczej, w cenach z 2011 r.) wydawana dziennie na przeżycie przez 1 osobę.

Współczynnik urodzeń wśród młodych kobiet określa liczbę kobiet w wieku 15—19 lat, które urodziły żywe dziecko, w przeliczeniu na 1 tys. kobiet w tej grupie wieku.

Wskaźnik uczestnictwa w nauczaniu zorganizowanym oblicza się jako udział liczby dzieci uczestniczących w nauczaniu zorganizowanym w ogólnej liczbie dzieci w wieku o rok niższym od ustalonego jako początkowy objęty obowiązkiem szkolnym.

Oficjalna Pomoc Rozwojowa (Official Development Assistance — ODA) to darowizny i pożyczki przekazywane przez instytucje rządowe lub organizacje międzynarodowe, mające na celu wsparcie rozwoju gospodarczego i dobrobytu w krajach rozwijających się.

Odsetek ludności korzystającej z **bezpiecznej zarządzanej dystrybucji wody pitnej** obejmuje osoby korzystające z ulepszonego podstawowego źródła wody pitnej, które znajduje się w miejscu ich zamieszkania, zapewnia ilość wody spełniającą zapotrzebowanie gospodarstwa domowego i jest pozbawione zanieczyszczeń.

Krajowa Konsumpcja Materialna (Domestic Material Consumption — DMC) to całkowita ilość materiałów zużywanych przez gospodarkę. Obejmuje sumę surowców pozyskiwanych przez gospodarkę na terytorium kraju powiększoną o import tych surowców i pomniejszoną o ilość surowców wysyłanych na eksport.

Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych jest rejestrem gatunków zagrożonych wyginięciem. Wskaźnik wymierania gatunków zagrożonych obliczany jest na podstawie liczby gatunków w każdej kategorii Czerwonej Listy przy uwzględnieniu przypisanych tym kategoriom wag (od 0 dla "Zagrożonych w nieznacznym stopniu" do 5 dla "Wymarłych"). Wskaźnik przyjmuje wartości od 0 do 1, przy czym 0 oznacza najbardziej pesymistyczną ocenę zagrożenia związanego z utratą bioróżnorodności, tj. wyginięcie wszystkich uwzględnionych na liście gatunków.

Transfery obejmują saldo łącznej wartości transferów osobistych i kosztów związanych z zatrudnieniem otrzymanych przez rezydentów od jednostek zagranicznych, bądź przekazanych przez jednostki krajowe nierezydentom. Transfery osobiste obejmują wszystkie transfery bieżące w gotówce lub w naturze otrzymane przez gospodarstwa domowe będące rezydentami od nierezydentów, bądź przez gospodarstwa domowe będące nierezydentami od rezydentów. Koszty związane z zatrudnieniem stanowią wartość dochodów z zagranicy otrzymanych przez sezonowych i innych krótkoterminowych pracowników zatrudnionych jako nierezydenci, bądź przez rezydentów zatrudnionych w podmiotach będących własnością nierezydentów. Transfery w głównej mierze stanowią osobiste przekazy zarobków przesyłane do państw pochodzenia przez osoby pracujące za granicą. Mogą mieć istotny wpływ na ograniczanie ubóstwa i stymulowanie wzrostu gospodar-

czego krajów — beneficjentów. Źródłem danych o transferach są statystyki bilansu płatniczego opracowane przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy zgodnie z Podręcznikiem Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej (BPM6), doszacowane następnie przez Bank Światowy.

Dane dotyczące realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju podano zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem geograficznym świata na:

- Afrykę Północną,
- Afrykę Subsaharyjską,
- Amerykę Łacińską i Karaiby,
- Amerykę Północną,
- Australię i Oceanię,
- Azję Centralną — Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan i Uzbekistan,
- Azję Południową — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
- Azję Południowo-Wschodnią — Brunei, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malezja, Mjanma (Birma), Singapur, Tajlandia, Timor Wschodni, Wietnam,
- Azję Wschodnią – Chiny, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hong Kong, Chiny – Specjalny Region Administracyjny Makau, Japonia, Mongolia, Korea Południowa, Korea Północna,
- Azję Zachodnią — Arabia Saudyjska, Armenia, Azerbejdżan, Bahrajn, Cypr, Gruzja, Irak, Izrael, Jemen, Jordania, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestyna, Syria, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie,
- Europę.

Zestawienie Celów Zrównoważonego Rozwoju

Nr celu	Cel
1	KONIEC Z UBÓSTWEM
2	ZERO GŁODU
3	DOBRE ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA
4	DOBRA JAKOŚĆ EDUKACJI
5	RÓWNOŚĆ PŁCI
6	CZYSTA WODA I WARUNKI SANITARNE
7	CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA
8	WZROST GOSPODARCZY I GODNA PRACA
9	PRZEMYSŁ, INNOWACYJNOŚĆ, INFRASTRUKTURA
10	MNIEJ NIERÓWNOŚCI
11	ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI
12	ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA
13	DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU
14	ŻYCIE POD WODĄ
15	ŻYCIE NA LĄDZIE
16	POKÓJ, SPRAWIEDLIWOŚĆ I SILNE INSTYTUCJE
17	PARTNERSTWA NA RZECZ CELÓW

TABL. II.1.1. CEL 1 — ODSETEK OSÓB PRACUJĄCYCH (w wieku 15 lat i więcej) ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM WEDŁUG MIĘDZYNARODOWEJ GRANICY UBÓSTWA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	19,9	15,0	9,8	9,4	9,2
Afryka Północna	9,2	5,9	5,1	5,0	5,0
Afryka Subsaharyjska	47,9	43,7	37,0	36,6	36,6
Ameryka Łacińska i Karaiby	6,7	3,9	3,5	3,6	3,7
Ameryka Północna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Australia i Oceania	10,5	7,4	3,9	3,8	3,9
Azja Centralna	22,0	9,2	4,1	3,5	3,1
Azja Południowa	35,6	28,6	16,0	14,7	13,6
Azja Południowo-Wschodnia	21,7	12,8	6,7	6,0	5,8
Azja Wschodnia	16,5	9,8	4,0	3,6	3,5
Azja Zachodnia	3,9	2,7	3,9	4,3	5,0
Europa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.2. CEL 2 — CZĘSTOŚĆ WYSTĘPOWANIA NIEDOŻYWIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
	w %		
ŚWIAT	14,1	11,5	10,7
Afryka Północna	6,3	5,1	8,3
Afryka Subsaharyjska	23,7	20,7	21,3
Ameryka Łacińska i Karaiby	9,1	6,8	6,4
Ameryka Północna	<2,5	<2,5	<2,5
Australia i Oceania	5,3	5,1	6,4
Azja Centralna	14,1	10,5	8,3
Azja Południowa	20,0	16,0	14,9
Azja Południowo-Wschodnia	18,1	12,7	10,2
Azja Wschodnia	14,1	11,3	9,2
Azja Zachodnia	10,5	9,5	9,6
Europa	<2,5	<2,5	<2,5

TABL. II.1.3. CEL 2 — ODSETEK DZIECI (W WIEKU PONIŻEJ 5 LAT) Z UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM ZAHAMOWANIEM WZROSTU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	29,3	26,1	23,2	.	22,2
Afryka Północna	21,7	19,8	18,0	.	17,3
Afryka Subsaharyjska	38,4	35,9	33,5	.	32,6
Ameryka Łacińska i Karaiby	14,4	12,2	10,3	.	9,6
Ameryka Północna	.	.	.	.	.
Australia i Oceania ^a	37,2	37,5	37,9	.	38,1
Azja Centralna	22,1	17,2	13,2	.	11,8
Azja Południowa	44,6	39,8	35,1	.	33,3
Azja Południowo-Wschodnia	34,4	30,6	27,0	.	25,7
Azja Wschodnia	13,4	9,2	6,2	.	5,3
Azja Zachodnia	20,6	18,2	16,1	.	15,2
Europa	.	.	.	.	.

a Z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii.

TABL. II.1.4. CEL 3 — LICZBA NOWYCH ZAKAŻEŃ WIRUSEM HIV NA 1000 LUDNOŚCI NIEZARAŻONEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
ŚWIAT	0,40	0,32	0,27	0,26
Afryka Północna	0,04	0,05	0,04	0,04
Afryka Subsaharyjska	2,73	1,97	1,39	1,28
Ameryka Łacińska i Karaiby	0,22	0,20	0,19	0,19
Ameryka Północna	0,14	0,13	0,11	0,11
Australia i Oceania	0,15	0,12	0,11	0,11
Azja Centralna	0,12	0,14	0,17	0,17
Azja Południowa	0,12	0,08	0,06	0,06
Azja Południowo-Wschodnia	0,27	0,21	0,16	0,15
Azja Wschodnia	0,04	0,04	0,04	0,04
Azja Zachodnia	0,03	0,03	0,04	0,04
Europa	0,14	0,19	0,26	0,28

TABL. II.1.5. **CEL 3 — PRAWDOPODOBIENSTWO ZGONU OSÓB W WIEKU 30 LAT Z POWODU CHOROÓB UKŁADU KRAŻENIA, NOWOTWORÓW, CUKRZYCY LUB PRZEWLEKŁEJ CHOROBY UKŁADU ODDECHOWEGO PRZED 70. R.Ż.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	20,9	19,4	18,5	18,3
Afryka Północna	23,5	22,3	21,8	21,4
Afryka Subsaharyjska	23,1	21,8	21,1	21,0
Ameryka Łacińska i Karaiby	18,7	17,4	16,2	16,0
Ameryka Północna	15,7	14,1	13,9	14,1
Australia i Oceania	14,4	13,0	12,6	12,4
Azja Centralna	33,6	29,0	26,7	25,7
Azja Południowa	24,8	23,9	23,0	22,9
Azja Południowo-Wschodnia	23,8	23,2	22,4	22,2
Azja Wschodnia	17,7	16,8	16,2	15,9
Azja Zachodnia	21,6	20,0	18,5	18,3
Europa	21,9	18,4	16,6	16,3

TABL. II.1.6. **CEL 3 — WSPÓŁCZYNNIK UMIERALNOŚCI W WYNIKU SAMOBÓJSTW NA 100 TYS. LUDNOŚCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	ŚWIAT	12,3	11,5	10,7
Afryka Północna	4,7	4,4	4,3	4,4
Afryka Subsaharyjska	8,0	7,7	7,5	7,5
Ameryka Łacińska i Karaiby	6,4	6,5	7,1	6,8
Ameryka Północna	12,0	13,2	14,7	15,0
Australia i Oceania	10,8	10,7	11,5	11,1
Azja Centralna	15,3	13,1	11,4	10,7
Azja Południowa	14,7	13,6	13,2	13,1
Azja Południowo-Wschodnia	5,7	5,8	5,8	5,8
Azja Wschodnia	13,3	12,8	11,1	11,0
Azja Zachodnia	5,1	5,5	5,1	5,0
Europa	22,9	19,6	17,4	17,1

TABL. II.1.7. CEL 3 — ROCZNE SPOŻYCIE ALKOHOŁU NA 1 MIESZKAŃCA W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w litrach czystego alkoholu			
ŚWIAT	5,5	6,4	6,4	6,4
Afryka Północna	0,7	0,6	0,7	0,6
Afryka Subsaharyjska	6,5	6,6	6,5	6,5
Ameryka Łacińska i Karaiby	7,3	7,5	7,1	6,9
Ameryka Północna	9,5	9,4	9,7	9,7
Australia i Oceania	9,9	10,1	8,7	8,6
Azja Centralna	6,1	5,6	4,7	4,6
Azja Południowa	1,9	3,3	4,3	4,3
Azja Południowo-Wschodnia	2,6	3,5	4,2	4,3
Azja Wschodnia	4,6	7,2	7,3	7,3
Azja Zachodnia	1,7	1,8	1,6	1,5
Europa	13,7	12,6	11,4	11,2

TABL. II.1.8. CEL 3 — WSPÓŁCZYNNIK URODZEŃ WŚRÓD MŁODYCH KOBIET^a (na 1000 kobiet w wieku 15—19 lat)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017	2018 ^b
ŚWIAT	50,6	47,5	45,2	.	.	43,9
Afryka Północna	47,2	46,0	43,7	.	.	41,6
Afryka Subsaharyjska	122,4	114,4	105,9	.	.	101,4
Ameryka Łacińska i Karaiby	74,0	68,5	64,0	.	.	61,3
Ameryka Północna	38,8	31,8	22,2	.	.	18,0
Australia i Oceania	32,6	30,8	28,4	.	.	27,4
Azja Centralna	25,2	25,7	25,4	.	.	24,3
Azja Południowa	56,7	44,4	35,4	.	.	32,1
Azja Południowo-Wschodnia	44,4	45,2	45,1	.	.	44,3
Azja Wschodnia	7,4	6,6	6,2	.	.	5,9
Azja Zachodnia	46,7	43,6	40,8	.	.	39,5
Europa	19,7	17,7	14,6	.	.	13,2

a Patrz uwagi do działu. b Dane szacunkowe.

TABL. II.1.9. **CEL 4 — WSKAŹNIK UCZESTNICTWA W NAUCZANIU ZORGANIZOWANYM** (na rok przed osiągnięciem wieku, w którym dziecko objęte jest obowiązkiem szkolnym)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	.	62,6	69,4	69,7
Afryka Północna	30,6	48,0	56,4	56,4
Afryka Subsaharyjska	.	34,4	40,8	.
Ameryka Łacińska i Karaiby	88,1	92,2	93,1	94,7
Ameryka Północna	92,0	90,9	87,7	87,4
Australia i Oceania	67,9	62,9	81,9	83,3
Azja Centralna	.	46,3	48,9	48,3
Azja Południowa ^b	51,1	47,7	.	.
Azja Południowo-Wschodnia	74,4	82,4	91,7	89,5
Azja Wschodnia ^c	62,5	78,9	89,4	88,6
Azja Zachodnia	43,7	43,8	45,6	47,5
Europa	91,1	94,3	96,1	96,2

a Patrz uwagi do działu. b Z wyłączeniem Indii. c Z wyłączeniem Japonii i Chin.

TABL. II.1.10. **CEL 4 — ODSETEK SZKÓŁ PODSTAWOWYCH Z DOSTĘPEM DO ELEKTRYCZNOŚCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	.	.	66,1	76,8
Afryka Północna	.	.	94,9	95,2
Afryka Subsaharyjska	.	.	37,0	37,2
Ameryka Łacińska i Karaiby	.	83,2	85,8	86,3
Ameryka Północna	.	.	100,0	100,0
Australia i Oceania	84,9	.	84,8	84,8
Azja Centralna	.	.	.	100,0
Azja Południowa	.	.	51,9	44,5
Azja Południowo-Wschodnia	.	.	51,9	44,5
Azja Wschodnia ^a	91,4	91,4	90,4	90,0
Azja Zachodnia	.	.	.	.
Europa	.	.	.	.

a Z wyłączeniem Japonii i Chin.

TABL. II.1.11. CEL 5 — ODSETEK KOBIEŃ W WIEKU 20—24 LATA, KTÓRE ZAWARŁY ZWIĄZEK MAŁŻEŃSKI PRZED UKOŃCZENIEM 18. ROKU ŻYCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^b	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	25,4	22,2	.	.	20,9
Afryka Północna	19,0	17,9	.	.	17,4
Afryka Subsaharyjska	43,0	40,7	.	.	38,1
Ameryka Łacińska i Karaiby	25,8	25,1	.	.	25,2
Ameryka Północna	.	.	.	.	.
Australia i Oceania	.	.	.	.	.
Azja Centralna	10,5	7,2	.	.	8,7
Azja Południowa	47,0	38,3	.	.	29,5
Azja Południowo-Wschodnia	17,6	15,4	.	.	14,9
Azja Wschodnia	.	.	.	.	.
Azja Zachodnia	24,1	20,4	.	.	19,4
Europa	.	.	.	.	.

a 2007 r. b 2012 r.

TABL. II.1.12. CEL 5 — ODSETEK MANDATÓW W PARLAMENTACH KRAJOWYCH SPRAWOWANYCH PRZEZ KOBIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	15,9	19,0	22,3	22,7	23,4
Afryka Północna	10,8	13,2	24,6	23,2	23,8
Afryka Subsaharyjska	14,4	18,4	22,6	23,3	23,7
Ameryka Łacińska i Karaiby	19,0	22,7	27,4	28,2	29,4
Ameryka Północna	17,5	19,0	21,8	22,3	22,2
Australia i Oceania	11,2	13,2	13,2	13,4	15,0
Azja Centralna	11,6	20,0	21,8	21,1	21,3
Azja Południowa	8,8	18,2	17,6	17,7	18,0
Azja Południowo-Wschodnia	15,5	19,3	17,8	18,3	19,3
Azja Wschodnia	18,1	18,7	20,4	20,4	20,5
Azja Zachodnia	5,7	9,3	12,8	13,2	13,8
Europa	20,5	23,2	26,7	27,2	28,0

TABL. II.1.13. **CEL 6 — WIELKOŚĆ OTRZYMANEJ OFICJALNEJ POMOCY ROZWOJOWEJ (ODA)^a DOTYCZĄCEJ URZĄDZEŃ WODNYCH I SANITARNYCH (ceny stałe)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w mln USD			
ŚWIAT	5 378,6	7 197,9	8 726,4	8 957,9
Afryka Północna	391,0	509,8	831,6	633,8
Afryka Subsaharyjska	1 128,9	1 923,5	2 391,3	2 766,8
Ameryka Łacińska i Karaiby	388,6	769,4	528,8	715,2
Ameryka Północna	.	.	.	.
Australia i Oceania	10,3	37,6	64,9	87,9
Azja Centralna	51,1	85,2	166,0	204,0
Azja Południowa	692,5	1 066,1	1 361,7	1 445,8
Azja Południowo-Wschodnia	365,4	973,2	1 136,9	1 103,5
Azja Wschodnia	538,1	358,6	206,7	94,7
Azja Zachodnia	1 457,4	765,7	1 074,0	1 080,8
Europa	105,3	164,9	285,3	233,0

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.14. **CEL 6 — ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z BEZPIECZNIE ZARZĄDZANEJ DYSTRYBUCJI WODY PITNEJ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
	w %		
ŚWIAT	66,1	70,8	71,2
Afryka Północna	.	.	.
Afryka Subsaharyjska	19,6	21,6	23,7
Ameryka Łacińska i Karaiby	62,3	63,6	65,4
Ameryka Północna	99,0	99,0	99,0
Australia i Oceania	.	.	.
Azja Centralna	55,5	59,5	.
Azja Południowa	49,1	52,7	56,2
Azja Południowo-Wschodnia	.	.	.
Azja Wschodnia	.	.	.
Azja Zachodnia	.	.	.
Europa	89,8	91,1	91,8

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.15. CEL 7 — ODSETEK LUDNOŚCI Z DOSTĘPEM DO ELEKTRYCZNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	80,4	83,5	87,0	87,4
Afryka Północna	85,2	87,2	89,1	89,2
Afryka Subsaharyjska	28,9	32,5	38,5	43,0
Ameryka Łacińska i Karaiby	93,6	95,9	97,3	97,8
Ameryka Północna	100,0	100,0	100,0	100,0
Australia i Oceania	81,8	82,4	83,2	83,2
Azja Centralna	99,5	99,8	100,0	100,0
Azja Południowa	67,0	76,2	87,1	86,2
Azja Południowo-Wschodnia	82,6	88,3	92,5	92,6
Azja Wschodnia	96,8	98,6	99,0	99,0
Azja Zachodnia	93,5	95,4	96,9	97,0
Europa	100,0	100,0	100,0	100,0

TABL. II.1.16. CEL 7 — UDZIAŁ ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W KOŃCOWYM ZUŻYCIU ENERGII BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
	w %		
ŚWIAT	16,5	16,7	17,5
Afryka Północna	13,8	11,3	9,7
Afryka Subsaharyjska	70,9	71,6	70,2
Ameryka Łacińska i Karaiby	28,3	28,3	27,6
Ameryka Północna	7,6	9,1	10,2
Australia i Oceania	11,8	12,8	13,5
Azja Centralna	3,8	3,6	3,6
Azja Południowa	39,3	33,3	31,1
Azja Południowo-Wschodnia	33,6	31,1	30,3
Azja Wschodnia	14,1	10,9	11,1
Azja Zachodnia	5,2	4,4	4,0
Europa	8,2	11,0	13,6

TABL. II.1.17. CEL 8 — ROCZNE TEMPO WZROSTU REALNEGO PKB NA 1 PRACUJĄCEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	1,6	4,0	-1,7	-1,4	0,6
Afryka Północna	2,7	2,9	2,6	1,2	2,5
Afryka Subsaharyjska	2,2	2,7	-0,2	-1,4	-0,5
Ameryka Łacińska i Karaiby	1,6	4,0	-1,7	-1,4	0,6
Ameryka Północna	1,7	2,9	1,0	0,1	1,4
Australia i Oceania	0,0	0,0	0,7	1,0	0,5
Azja Centralna	6,1	4,8	1,6	1,8	2,7
Azja Południowa	4,8	7,6	4,0	5,6	4,7
Azja Południowo-Wschodnia	4,3	5,5	4,4	3,1	4,3
Azja Wschodnia	4,3	7,3	4,0	4,1	4,8
Azja Zachodnia	3,0	1,0	0,9	0,7	1,2
Europa	1,1	2,5	1,1	0,8	1,9

TABL. II.1.18. CEL 9 — UDZIAŁ PRACUJĄCYCH W PRZETWÓRSTWIE PRZEMYSŁOWYM W PRACUJĄCYCH OGÓŁEM

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	15,7	14,5	13,4	13,2	13,1
Afryka Północna ^a	12,0	12,5	12,9	12,9	12,9
Afryka Subsaharyjska	6,8	7,4	7,0	6,9	6,8
Ameryka Łacińska i Karaiby	13,9	12,9	12,6	12,3	12,3
Ameryka Północna	.	.	.	.	.
Australia i Oceania	3,2	3,5	3,2	3,2	3,3
Azja Centralna	.	.	.	.	.
Azja Południowa	11,9	11,4	12,2	12,0	11,9
Azja Południowo-Wschodnia	12,3	12,4	13,6	13,6	13,6
Azja Wschodnia ^b	23,1	21,5	17,4	17,0	16,8
Azja Zachodnia ^c	12,7	12,1	11,9	11,6	11,9
Europa	.	.	.	.	.

a Z wyłączeniem Sudanu. b Z wyłączeniem Japonii. c Z wyłączeniem Armenii, Azerbejdżanu, Cypru, Izraela i Gruzji.

TABL. II.1.19. CEL 9 — NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ W RELACJI DO PKB

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015
	w %		
ŚWIAT	1,53	1,62	1,70
Afryka Północna	0,28	0,38	0,50
Afryka Subsaharyjska	0,41	0,40	0,42
Ameryka Łacińska i Karaiby	0,55	0,66	0,70
Ameryka Północna	2,46	2,66	2,70
Australia i Oceania	1,85	2,18	1,79
Azja Centralna	0,26	0,16	0,18
Azja Południowa	0,70	0,70	0,55
Azja Południowo-Wschodnia	0,64	0,75	0,85
Azja Wschodnia	2,04	2,17	2,41
Azja Zachodnia	0,71	0,74	0,81
Europa	1,59	1,75	1,85

TABL. II.1.20. CEL 11 — ŚREDNIOROCZNE POZIOMY PYŁU ZAWIESZONEGO (PM_{2,5} i PM₁₀) W MIASTACH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w µg/m ³			
ŚWIAT	.	.	.	39,6
Afryka Północna	.	.	.	55,2
Afryka Subsaharyjska	.	.	.	35,5
Ameryka Łacińska i Karaiby	.	.	.	16,8
Ameryka Północna	.	.	.	7,5
Australia i Oceania	.	.	.	8,2
Azja Centralna	.	.	.	25,5
Azja Południowa	.	.	.	64,2
Azja Południowo-Wschodnia	.	.	.	21,8
Azja Wschodnia	.	.	.	46,7
Azja Zachodnia	.	.	.	47,8
Europa	.	.	.	14,2

TABL. II.1.21. CEL 12 — KRAJOWA KONSUMPCJA MATERIALNA (DMC)^a NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w tonach				
ŚWIAT	9,7	10,8	11,4	11,5	11,7
Afryka Północna	6,3	9,1	7,4	7,6	7,8
Afryka Subsaharyjska	4,1	4,3	4,1	4,1	4,1
Ameryka Łacińska i Karaiby	9,3	10,2	10,3	10,5	10,6
Ameryka Północna	29,8	23,0	20,7	20,2	19,6
Australia i Oceania	33,0	29,8	28,6	28,3	28,0
Azja Centralna	11,5	12,6	13,7	13,9	14,1
Azja Południowa	4,1	4,7	5,3	5,4	5,4
Azja Południowo-Wschodnia	7,0	8,3	8,0	8,1	8,3
Azja Wschodnia	12,6	18,0	21,4	22,1	22,8
Azja Zachodnia	10,5	13,0	13,9	14,2	14,4
Europa	14,5	13,2	13,1	13,1	13,1

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.22. CEL 14 — ODSETEK OBSZARÓW RÓZNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ MÓRZ OBJĘTYCH OBSZARAMI CHRONIONYMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	35,5	40,1	43,7	44,1	44,3
Afryka Północna	30,1	38,9	43,9	45,2	45,2
Afryka Subsaharyjska	26,0	36,7	40,8	41,3	42,4
Ameryka Łacińska i Karaiby	30,3	34,2	38,0	38,7	38,7
Ameryka Północna	22,1	27,6	27,8	27,8	27,8
Australia i Oceania	23,4	30,4	34,4	35,0	35,4
Azja Centralna	18,6	25,1	32,1	32,1	32,1
Azja Południowa	42,4	43,9	43,9	43,9	43,9
Azja Południowo-Wschodnia	23,9	27,9	30,3	30,3	31,2
Azja Wschodnia	41,1	42,1	45,9	45,9	45,9
Azja Zachodnia	10,2	14,8	15,5	15,5	15,5
Europa	58,7	62,8	67,7	68,3	68,4

TABL. II.1.23. **CEL 15 — WIELKOŚĆ OFICJALNEJ POMOCY ROZWOJOWEJ^a OTRZYMANEJ NA RZECZ OCHRONY RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w mln USD / ceny stałe			
ŚWIAT	5 183,3	11 694,7	17 712,1	14 040,5
Afryka Północna	92,8	99,0	118,3	277,5
Afryka Subsaharyjska	453,9	1 115,3	2 357,4	1 452,6
Ameryka Łacińska i Karaiby	270,5	1 212,9	1 193,1	829,0
Ameryka Północna	.	.	.	.
Australia i Oceania	18,3	122,2	44,6	68,4
Azja Centralna	5,8	9,7	.	30,2
Azja Południowa	404,5	702,2	357,7	799,6
Azja Południowo-Wschodnia	283,4	425,5	368,9	613,5
Azja Wschodnia	610,8	226,1	177,8	144,1
Azja Zachodnia	65,6	75,7	1 111,6	741,6
Europa	6,9	48,6	1 031,9	98,5

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.24. **CEL 15 — WSKAŹNIK WYMIERANIA GATUNKÓW ZAGROŻONYCH (w oparciu o Czerwoną Księgę Gatunków Zagrożonych)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
ŚWIAT	0,78	0,77	0,74	0,74	0,74
Afryka Północna	0,91	0,89	0,88	0,87	0,87
Afryka Subsaharyjska	0,79	0,77	0,75	0,74	0,74
Ameryka Łacińska i Karaiby	0,77	0,76	0,74	0,74	0,74
Ameryka Północna	0,86	0,85	0,85	0,85	0,85
Australia i Oceania	0,85	0,83	0,81	0,81	0,80
Azja Centralna	0,94	0,94	0,94	0,93	0,93
Azja Południowa	0,73	0,70	0,68	0,67	0,67
Azja Południowo-Wschodnia	0,78	0,75	0,72	0,72	0,71
Azja Wschodnia	0,79	0,77	0,74	0,74	0,74
Azja Zachodnia	0,85	0,83	0,81	0,81	0,81
Europa	0,89	0,87	0,85	0,85	0,85

a Patrz uwagi do działu.

TABL. II.1.25. CEL 16 — ODSETEK PAŃSTW POSIADAJĄCYCH NIEZALEŻNE KRAJOWE INSTYTUCJE PRAW CZŁOWIEKA ZGODNE Z TZW. ZASADAMI PARYSKIMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2017
	w %				
ŚWIAT	27,9	32,9	35,5	36,5	38,1
Afryka Północna	.	.	.	.	.
Afryka Subsaharyjska	35,4	27,1	33,3	33,3	35,4
Ameryka Łacińska i Karaiby	32,4	41,2	41,2	38,2	38,2
Ameryka Północna	.	.	.	.	.
Australia i Oceania	8,3	0,0	0,0	8,3	8,3
Azja Centralna	.	.	.	.	.
Azja Południowa	22,2	33,3	33,3	33,3	33,3
Azja Południowo-Wschodnia	36,4	45,5	36,4	36,4	36,4
Azja Wschodnia	.	.	.	.	.
Azja Zachodnia	.	.	.	.	.
Europa	.	.	.	.	.

TABL. II.1.26. CEL 17 — WIELKOŚĆ TRANSFERÓW^a (w USD) W RELACJI DO PKB

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016
	w %			
ŚWIAT	0,55	0,65	0,76	0,72
Afryka Północna	3,29	3,87	3,73	3,54
Afryka Subsaharyjska	3,26	2,43	2,79	2,69
Ameryka Łacińska i Karaiby	1,82	1,15	1,42	1,57
Ameryka Północna	0,04	0,05	0,04	0,04
Australia i Oceania	0,21	0,21	0,20	0,20
Azja Centralna	1,36	2,91	2,39	2,61
Azja Południowa	2,83	3,29	3,87	3,37
Azja Południowo-Wschodnia	3,04	2,46	2,86	2,72
Azja Wschodnia	0,12	0,17	0,32	0,26
Azja Zachodnia	1,23	1,02	1,03	0,99
Europa	0,49	0,60	0,69	0,70

a Patrz uwagi do działu.

Źródło: [22].

CZĘŚĆ III

GEOGRAFIA I KLIMAT

UWAGI

W opracowaniu danych z zakresu **klimatu** wykorzystano bazę danych Światowej Organizacji Meteorologicznej (World Meteorological Organization — WMO), która jako agenda ONZ zajmuje się koordynacją działań służb meteorologicznych różnych krajów oraz ujednolicaniem metod obserwacji meteorologicznych.

Stacja meteorologiczna to miejsce, w którym dokonuje się pomiaru i obserwacji meteorologicznych. Z uwagi na duże zróżnicowanie krajów pod względem powierzchni, oprócz danych ze stacji znajdującej się bezpośrednio lub w najbliższej okolicy stolicy, przyjęto dodatkowy dobór liczby stacji meteorologicznych. Dla krajów o powierzchni:

- poniżej 70,0 tys. km² — podano 1 stację,
- 70,1—200,0 tys. km² — podano 2 stacje,
- 200,1—500,0 tys. km² — podano 3 stacje,
- 500,1—2 000,0 tys. km² — podano 4 stacje,
- 2000,1—10 000,0 tys. km² — podano 5 stacji,
- powyżej 10 000,0 tys. km² — podano 7 stacji.

Nazwy wszystkich stacji meteorologicznych podano zgodnie z nazwami zastosowanymi w materiale źródłowym.

TABL. III.1. POWIERZCHNIA ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln km ²	W odsetkach		WYSZCZEGÓLNIENIE	W odsetkach
O G Ó Ł E M	510,1	100,0	x	Półkula północna	100,0
Łądy	149,0	29,2	100,0	łądy	39,4
Afryka	30,3	5,9	20,3	oceany	60,6
Ameryka Północna i Środkowa	24,2	4,8	16,3		
Ameryka Południowa	17,8	3,5	12,0	Półkula południowa	100,0
Antarktyda	13,2	2,6	8,8	łądy	18,7
Australia i Oceania	8,5	1,7	5,7	oceany	81,3
Azja ^a	44,4	8,7	29,8		
Europa ^b	10,5	2,1	7,1	Półkula wschodnia	100,0
Oceany	361,3	70,8	100,0	łądy	36,4
Arktyczny	14,7	2,9	4,1	oceany	63,6
Atlantycki	89,0	17,4	24,6		
Indyjski	73,6	14,4	20,4	Półkula zachodnia	100,0
Południowy	20,3	4,0	5,6	łądy	18,6
Spokojny	163,7	32,1	45,3	oceany	81,4

a Łącznie z azjatycką częścią Rosji i Turcji. b Łącznie z europejską częścią Rosji i Turcji.
Źródło: [20], [28].

TABL. III.2. NAJWIĘKSZE WYSPY ŚWIATA

Kontynenty Wyspy powyżej 100 tys. km ²	Powierzchnia w tys. km ²	Oceany	Kraje
Afryka			
Madagaskar	587,0	Indyjski	Madagaskar
Ameryka Północna			
Grenlandia	2 175,6 ^a	Atlantycki ^b	Dania
Ziemia Baffina	507,5	Arktyczny	Kanada
Wyspa Wiktorii	217,3	Arktyczny	Kanada
Ziemia Ellesmere'a	196,2	Arktyczny	Kanada
Nowa Fundlandia	108,9	Atlantycki	Kanada
Ameryka Środkowa i Południowa			
Kuba	104,9	Atlantycki	Kuba
Australia i Oceania			
Nowa Gwinea	771,9	Spokojny	Indonezja, Papua-Nowa Gwinea
Wyspa Południowa	150,5	Spokojny	Nowa Zelandia
Wyspa Północna	114,7	Spokojny	Nowa Zelandia

a Według innych źródeł 2166,1 tys. km². b Częściowo na Oceanie Arktycznym.

TABL. III.2. NAJWIĘKSZE WYSPIY ŚWIATA (dok.)

Kontynenty Wyspy powyżej 100 tys. km ²	Powierzchnia w tys. km ²	Oceany	Kraje
Azja			
Borneo	746,0	Spokojny	Brunei, Indonezja, Malezja
Sumatra	427,4	Spokojny	Indonezja
Honsiu	227,9	Spokojny	Japonia
Celebes	179,4	Spokojny	Indonezja
Jawa	126,7	Spokojny	Indonezja
Luzon	105,7	Spokojny	Filipiny
Europa			
Wielka Brytania	216,3	Atlantycki	Wielka Brytania
Islandia	102,8	Atlantycki	Islandia

Źródło: [20], [28].

TABL. III.3. NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE

Kontynenty Szczty	Wzniesienie nad poziom morza w m	Góry	Kraje
Afryka — szczty o wysokości powyżej 5 tys. m			
Kibo	5 890 ^a	Kilimandżaro	Tanzania
Batian	5 199	Kenia	Kenia
Margherita	5 109	Ruwenzori	Uganda, Demokratyczna Republika Konga
Ameryka Południowa — szczty o wysokości powyżej 6,5 tys. m			
Aconcagua	6 962 ^a	Andy	Argentyna
Ojos del Salado	6 885	Andy	Argentyna, Chile
Tupungato	6 800	Andy	Argentyna, Chile
Nevado Pissis	6 779	Andy	Argentyna, Chile
Mercedario	6 770	Andy	Argentyna
Huascarán	6 768	Andy	Peru
Llullaillaco	6 723	Andy	Argentyna, Chile
Nevado de Cachi	6 719	Andy	Argentyna
Nevado de Ancohuma	6 650	Andy	Boliwia
Yerupaja	6 632	Andy	Peru
Incahuasi	6 620	Andy	Argentyna, Chile
Sajama	6 542	Andy	Boliwia

a Dane zostały zmienione na podstawie pomiarów po 2000 r.

TABL. III.3. NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE (dok.)

Kontynenty Szczty	Wzniesienie nad poziom morza w m	Góry	Kraje
Ameryka Północna i Środkowa — szczyty o wysokości powyżej 5 tys. m			
Denali ^b	6 194	Kordyliery	Stany Zjednoczone
Logan	6 050	Św. Eliasza	Kanada
Orizaba	5 700	Kordyliera Wul- kaniczna	Meksyk
Góra Św. Eliasza	5 489	Św. Eliasza	Kanada
Popocatepetl	5 452	Kordyliera Wul- kaniczna	Meksyk
Lucania	5 227	Św. Eliasza	Kanada
Bona	5 044	Wrangla	Stany Zjednoczone
Antarktyda — szczyty o wysokości powyżej 4,5 tys. m			
Vinson	4 892 ^a	Ellswortha	x
Góra Kirkpatricka	4 530	Królowej Alek- sandry	x
Australia i Oceania — szczyty o wysokości powyżej 4,5 tys. m			
Puncak Jaya	4 884 ^a	Śnieżne	Indonezja, Papua-Nowa Gwinea
Azja — szczyty o wysokości powyżej 8 tys. m			
Mount Everest (Czomolungma)	8 848	Himalaje	Chiny, Nepal
K2 (Chogori)	8 611	Karakorum	Kaszmir ^c
Kangczendzonga	8 598 ^d	Himalaje	Indie, Nepal
Lhoce	8 501 ^e	Himalaje	Chiny, Nepal
Makalu	8 463	Himalaje	Chiny, Nepal
Cho Oju	8 201	Himalaje	Chiny, Nepal
Dhaulagiri	8 167	Himalaje	Nepal
Manaslu	8 156 ^f	Himalaje	Nepal
Nanga Parbat	8 125 ^g	Himalaje	Kaszmir ^c
Annapurna I	8 091	Himalaje	Nepal
Gaszerbrum I	8 068	Karakorum	Kaszmir ^c
Falchan Kangri (Broad Peak)	8 047	Karakorum	Kaszmir ^c
Gaszerbrum II	8 035	Karakorum	Kaszmir ^c
Sziszapangma	8 013 ^h	Himalaje	Chiny
Europa — szczyty o wysokości powyżej 4,5 tys. m			
Mont Blanc	4 807	Alpy	Francja, Włochy
Dufour	4 634	Alpy	Szwajcaria
Dom	4 545	Alpy	Szwajcaria
Weisshorn	4 506	Alpy	Szwajcaria

a Dane zostały zmienione na podstawie pomiarów po 2000 r. b Dawna oficjalna nazwa — McKinley; w 2015 r. została przywrócona indiańska nazwa. c Terytorium administrowane przez Pakistan, sporne z Indiami. d—h Według innych źródeł: d — 8586 m, e — 8516 m, f — 8163 m, g — 8126 m, h — 8112 m.

Źródło: [20], [28].

TABL. III.4. NAJWIĘKSZE MORZA I ZATOKI ŚWIATA

Oceany Morza i zatoki o powierzchni powyżej 1 mln km ²	Powierzchnia w tys. km ²	Maksymalna głębokość w m
Ocean Arktyczny		
Barentsa	1 424	600
Norweskie	1 340	3 970
Grenlandzkie	1 195	5 527
Ocean Atlantycki		
Sargassowe	6 000—7 000	6 995
Weddella	2 910	6 820
Karaibskie (Antylskie)	2 777	7 680
Śródziemne ^a	2 505	5 090
Zatoka Meksykańska	1 555	5 203
Scotia	1 335	5 870
Riiser-Larsena	1 138	3 000
Ocean Indyjski		
Arabskie	4 832	5 803
Zatoka Bengalska	2 191	4 490
Wielka Zatoka Australijska	1 335	5 670
Arafura	1 017	3 680
Ocean Spokojny		
Filipińskie	5 726	10 497
Koralowe	4 068	9 174
Południowochińskie	3 537	5 559
Tasmana	3 336	6 015
Fidži	3 177	6 948
Beringa	2 315	4 097
Ochockie	1 603	3 521
Japońskie	1 062	3 699

a Bez Morza Czarnego.

Źródło: [20], [28].

TABL. III.5. NAJDŁUŻSZE RZEKI ŚWIATA

Kontynenty Rzeki o długości powyżej 4 tys. km	Ujście rzeki	Długość rzeki w km	Powierzchnia dorzecza w tys. km ²	Kraje
Afryka				
Nil z Kagerą i Ruvyironzą	Morze Śródziemne	6 671	2 870	Burundi, Rwanda, Tanzania, Uganda, Sudan Południowy, Sudan, Egipt
Kongo	Ocean Atlantycki	4 374	3 690	Kongo, Demokratyczna Republika Konga, Zambia
Niger	Zatoka Gwinejska	4 184	2 090	Gwinea, Mali, Niger, Nigeria, Benin
Ameryka Północna				
Missisipi z Missouri i Jefferson	Zatoka Meksykańska	6 270	3 202	Stany Zjednoczone
Mackenzie z Peace	Morze Beauforta	4 241	1 706	Kanada
Ameryka Środkowa i Południowa				
Amazonka z Ukajali	Ocean Atlantycki	7 100 lub 6 437 lub 6 296	5 965	Peru, Brazylia
Azja				
Jangcy	Morze Wschodniochińskie	6 300	1 808	Chiny
Jenisej z Selengą	Morze Karskie	5 550	2 580	Mongolia, Rosja
Huang He (Rzeka Żółta)	Zatoka Pohaj	5 464	752	Chiny
Ob z Irtyszem	Morze Karskie	5 410	2 990	Chiny, Kazachstan, Rosja
Mekong	Morze Południowochińskie	4 880	810	Chiny, Laos, Tajlandia, Kambodża, Wietnam
Amur z Arguniem	Morze Ochockie	4 416	1 855	Chiny, Mongolia, Rosja
Lena	Morze Łaptiewów	4 313	2 490	Rosja

Źródło: [20], [28].

TABL. III.6. NAJWIĘKSZE JEZIORA ŚWIATA

Kontynenty Jeziora o powierzchni powyżej 10 tys. km ²	Powierzchnia w tys. km ²	Maksymalna głębokość w m	Kraje
Afryka			
Wiktorii	69,5	92	Tanzania, Uganda, Kenia
Tanganika	32,9	1 435	Tanzania, Demokratyczna Republika Konga, Burundi, Zambia
Niasa (Malawi)	28,9	698 ^a	Mozambik, Tanzania, Malawi
Czad	10,0 — 26,0 ^b	43 138	Czad, Nigeria, Niger, Kamerun
Ameryka Północna			
Górne	82,1	406	Kanada, Stany Zjednoczone
Huron	59,6	229	
Michigan	57,8	281	Stany Zjednoczone
Wielkie Niedźwiedzie	31,2	446	Kanada
Wielkie Niewolnicze	28,6	614	
Erie	25,7	64	Kanada, Stany Zjednoczone
Winnipeg	24,4	36	Kanada
Ontario	19,0	244 ^c	Kanada, Stany Zjednoczone
Ameryka Środkowa i Południowa			
Maracaibo	13,0	250	Wenezuela
Patos	10,2	5	Brazylia
Azja			
Morze Kaspijskie	380 ^b	1 025	Azerbejdżan, Rosja, Iran, Turkmenistan, Kazachstan
Bajkał	31,5	1 620	Rosja
Bałchasz	17,0 — 22,0 ^b	26	Kazachstan
Arałskie	16,6 ^{bd}	18 ^d	Kazachstan, Uzbekistan
Europa			
Ładoga	18,1	230	Rosja

a Według innych źródeł 704 m. b Powierzchnia zmienna. c Według innych źródeł 236 m. d Dane szacunkowe.
Źródło: [20], [28].

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Arabia Saudyjska									
Al-Taif	1 478	15,3	28,5	.	.	16,8	29,6	18,3	30,7
Hafr-Al-Batin	414	.	.	.	.	14,5	37,5	14,2	.
Makkah	240	.	.	.	36,6	25,3	36,2	27,4	37,4
Najran	1 214	.	.	.	33,2	18,0	33,5	19,4	34,2
Riyadh Obs. (O.A.P.)	635	14,0	35,0	15,1	38,4	17,1	38,6	.	.
Argentyna									
Comodoro Rivadavia Aero	58	19,1	6,4	19,9	5,4	20,6	6,3	19,6	8,8
Concordia Aero	38	25,8 ^a	12,8 ^a	27,0	9,3	25,3	11,5	25,4	15,5
Oran Aero	357	25,9	14,4	26,7	11,9	26,4	13,5	27,4	16,6
Rio Gallegos Aero	20	13,4	0,9	13,5	0,7	13,2	1,3	13,0	4,0
San Antonio Oeste Aero	20	22,6 ^b	8,3 ^b	23,2	6,0	24,0	5,3	23,5	8,1
Australia									
Alice Springs Airport	547	.	.	29,6	13,7	28,6	11,8	29,6	14,3
Brisbane Aero	10	.	.	.	.	25,5	15,6	26,4	15,5
Canberra Airport	580	.	.	17,5	5,7	22,8	.	24,0	5,4
Darwin Airport	35	.	.	27,5	23,8	27,8	26,7	28,8	26,8
Perth Airport	20	.	.	23,8	13,3	26,3	11,3	24,3	13,9
Austria									
Innsbruck-Flughafen	584	.	.	-3,7	16,3	-3,0	20,2	-5,0	18,8
Wien/Hohe Warte	200	.	.	-0,6	18,9	-1,9	22,3	-3,4	22,2
Bangladesz									
Jessore	7	.	.	.	.	.	.	15,8	28,4
Rangpur	34	.	.	.	.	.	.	16,3	29,0
Belgia — Uccle	104	2,5	17,2	4,0	15,3	.	.	.	18,3
Białoruś									
Minsk	231	-6,9	17,3	-3,9	16,9	-11,1	22,6	-5,7	17,6
Pinsk	142	.	.	.	.	-9,5	22,9	-4,7	18,8
Vitebsk	176	-8,2	17,1	.	.	-13,1	23,4	-6,5	17,5
Brazylia									
Brasilia	1 159	21,6	19,1	21,7	19,0	22,4	19,6	23,0	17,7
Manaus	72	26,1	26,5	25,9	.	27,4	27,2	26,9	28,3
Porto Alegre	47	24,6	14,5	25,0	11,3	25,2	14,6	25,6	16,4

a Dane za lata 1963—1990. b Dane za lata 1961—1987.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Brazylia (dok.)									
Quixeramobim	212	27,7	25,3	26,9	.	27,4	27,3	26,9	.
Sao Paulo	792	22,1	15,8	22,6	15,4	23,4	18,4	25,6	16,6
Bułgaria									
Sofia (Observ.)	595	-1,5	19,8	-4,3	22,9	0,1	21,2	-5,9	22,0
Varna	43	1,9	22,0	-0,3	23,6	0,9	23,8	-1,1	23,2
Chile									
Arica	55	22,0	15,6	22,5	15,3	22,3	14,3	24,1	16,8
Coyhaique	311	13,6	2,0	14,0	1,3	12,3	0,5	12,6	3,5
Punta Arenas	43	10,5 ^a	1,1 ^a	9,9	0,6	10,2	0,6	10,7	3,5
Quinta Normal	520	.	.	.	.	21,8	6,1	23,7	8,3
Chiny									
Beijing	55	-4,3	25,9	-6,4	29,5	-4,8	28,6	-1,7	27,9
Guangzhou	42	13,3	28,5	14,6	28,9	14,7	29,6	15,6	27,9
Kashi	1 291	-5,6	25,7	-2,2	25,7	-2,0	25,8	-7,7	24,9
Qamdo	3 307	.	.	.	.	-1,1	18,2	-1,2	16,3
Qiqihar	148	-19,2	22,8	-19,7	25,0	-19,3	23,8	-16,9	25,6
Chorwacja — Zagreb/Gric	162	0,2	21,2	-0,5	21,2	0,2	24,0	-2,5	.
Cypr — Larnaca Airport	2	11,8 ^b	26,6 ^b	10,2	29,1	14,0	27,8	10,8	29,2
Czechy									
Brno/Turany	246	-2,5	18,5	-2,2	17,5	-3,7	21,6	-5,4	20,9
Praha/Ruzyne	380	-2,0	17,1	-1,2	15,6	-4,5	20,7	-5,4	19,1
Dania — Koebenhavn / Landbohøjskolen	7	.	.	2,7	16,0	-2,4	20,6	1,5	16,8
Egipt									
Asswan	200	15,3	33,6	15,9	35,9	19,9	36,0	17,0	35,2
Helwan	141	13,0	27,7	12,4	29,7	16,5	29,3	13,4	30,7
Kharga	78	14,0	32,8	13,9	33,5	17,3	34,2	15,3	34,8
Mersa Matruh	28	12,9	25,0	12,2	25,9	14,9	26,2	12,4	27,6
Estonia — Tallinn	34	-5,5	16,3	-1,6	16,2	-11,0	21,5	-1,8	15,5
Filipiny									
Cabanatuan	32	.	.	27,0	.	26,9	29,6	26,8	.
Iloilo	8	26,2	27,6	27,1	.	26,0	27,8	.	.
Zamboanga	6	27,2	27,4	28,1	.	27,1	27,1	28,1	.

a Dane za lata 1970—1990. b Dane za lata 1976—1990.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Finlandia									
Helsinki-Vantaa	56	-6,9	16,6	-2,9	16,9	-12,4	22,4	.	.
Jokioinen	104	-7,5	15,8	-3,5	15,6	-12,5	20,8	-3,3	14,9
Kevo	107	.	.	-12,2	14,0	-16,2	13,1	-10,1	13,6
Francja									
Bordeaux Merignac	61	.	.	.	.	3,5	22,1	4,1	21,4
Brest	99	.	.	6,5	15,8	4,1	17,0	5,7	16,7
Nice	27	.	.	.	.	7,1	26,1	8,6	24,7
Paris-Orly	90	.	.	.	.	0,6	21,4	1,8	20,8
Grecja									
Athinai (Airport)	28	.	.	8,1	29,4	11,1	29,5	8,4	29,5
Kalamata (Airport)	8	10,2	26,5	7,8	27,3	10,4	27,3	8,1	27,2
Thessaloniki (Airport)	8	5,0	26,5	2,9	28,4	6,5	27,5	1,9	28,3
Hiszpania									
Barcelona/Aeropuerto	6	8,8 ^a	22,9 ^a	8,4	22,4	7,9	26,1	11,0 ^b	24,1 ^b
Cordoba/Aeropuerto	92	9,5 ^c	26,9 ^c	8,1	27,6	10,0	29,3	8,7	28,9
La Coruna	67	10,4	18,4	9,6	19,0	10,1	19,5	10,3	19,9
Madrid/Barajas	633	5,5	24,3	4,0	23,7	5,4	26,7	4,9	25,7
Holandia — De Bilt	4	2,2	16,8	4,3	15,5	-0,5	19,9	4,7	17,9
Indie									
Bangalore	921	21,3 ^d	23,9 ^d	22,3	23,9	22,6	23,9	22,5	24,7
Bikaner	224	14,3 ^e	32,8 ^e	15,8	33,1	15,7	34,0	15,4	33,4
Bombay/Colaba	11	24,5 ^d	27,7 ^d	26,0	27,5	26,8	27,7	25,5	28,1
Calcutta/Alipore	6	20,1 ^d	29,2 ^d	20,9	29,4	18,5	29,8	20,6	29,3
Jagdapur	553	19,9 ^d	25,7 ^d	22,1	25,9	19,9	25,9	19,9	26,0
Indonezja									
Jakarta/Observatory	8	.	.	.	28,3	27,5	28,5	27,0 ^f	28,8 ^f
Kendari/Wolter Monginsidi	50	.	.	.	.	27,7	.	.	.
Sabang/Cut Bau	126	.	.	.	.	26,4	27,1	25,6	28,2
Wamena	1 660	.	.	.	.	19,8	19,1	19,5	.
Iran									
Mashhad	999	0,0	26,7	3,8	29,4	.	23,0	.	29,0
Shiraz	1 481	5,3	29,8	7,0	31,0	.	24,9	.	31,2

a Dane za lata 1962—1990. b 2014 r. c Dane za lata 1965—1990. d Dane za lata 1971—1990. e Dane za lata 1971—1984. f 2015 r.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Iran (dok.)									
Tabriz	1 367	-3,2	26,0	0,1	29,0	.	.	.	28,7
Tehran-Mehrabad	1 204	2,5	30,8	5,4	30,8	.	23,9	.	31,6
Irlandia									
Dublin Airport	85	5,1	15,0	4,8	14,6	1,7	16,0	5,7	15,0
Valentia Observatory	30	7,2	14,9	6,6	15,5	4,9	15,2	7,7	14,8
Islandia									
Akureyri	27	-2,2	10,5	0,7	12,3	0,1	11,1	0,2	12,7
Reykjavik	61	-0,5	10,6	0,7	11,5	2,4	13,0	1,4	11,7
Izrael — Eilat	12	15,1 ^a	32,4 ^a	15,2	35,3	18,4	34,1	15,3	35,5
Japonia									
Akita	22	-0,4	22,6	1,7	24,2	0,9	24,8	0,6	24,6
Nagasaki	36	6,4	26,6	8,1	27,6	6,9	26,8	7,5	28,3
Tokyo	36	5,2	25,2	7,6	27,7	7,0	28,0	5,8	27,3
Kanada									
Bagotville A, Que	159	-15,8 ^b	18,0 ^b	-15,7	17,7	-10,2	20,2	-10,2	18,0
Great Falls Climate, Man	253	.	.	.	.	-13,5	19,9	-14,8	19,9
High Level A, Alta	338	-21,4 ^c	16,2 ^c	-22,6	17,1	-19,3	17,1	-14,6	17,2
Sandspit Awos, BC	6	2,8 ^d	14,1 ^d	2,5	14,7	5,6	.	.	13,7
Whitehorse A, YT	706	-18,7 ^b	14,0 ^b	-16,9	13,5	-14,0	14,2	-14,5	13,9
Kolumbia									
Bogota/Eldorado	2 547	12,9 ^e	13,1 ^e	12,6	12,7	13,2	13,5	13,4	14,0
Cartagena/Rafael Nunez	12	26,6	28,1	26,1	27,7	27,5	28,5	26,8	28,7
Cucuta/Camilo Daza	317	26,1	27,6	23,8	28,1	27,8	27,5	25,2	28,9
Leticia/Vasquez Cobo	84	25,9 ^e	25,0 ^e	25,5	23,8	26,1	24,8	25,9	25,3
Korea Południowa									
Busan	70	2,2	24,0	4,2	25,3	3,0	25,2	4,1	26,1
Seoul	86	-3,4	24,6	-2,1	26,8	-4,5	25,8	-1,8	26,9
Litwa — Vilnius	162	-6,1	16,9	-3,3	15,8	-10,4	21,8	-4,6	16,7
Luksemburg — Luxembourg	376	.	.	1,7	14,9	-2,1	20,5	-1,6	19,1
Łotwa — Aluksne	193	.	.	-4,2	15,6	-13,8	21,9	-4,5	15,3
Malezja									
Kuala Lumpur/Subang	27	26,1	26,6	27,0	.	27,4	28,5	27,4	28,4

a Dane za lata 1964—1990. b Dane za lata 1942—1990. c Dane za lata 1970—1990. d Dane za lata 1945—1984.
e Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Malezja (dok.)									
Sandakan	13	26,2	27,1	26,5	.	26,9	27,4	26,6	27,9
Sibu	31	25,5	26,5	25,8	.	25,7	26,2	26,6	27,5
Malta — Luqa	91	12,2	25,9	11,2	26,9	13,4	26,7	13,6 ^a	26,6 ^a
Meksyk									
Acapulco, GRO.	3	26,4	28,5	25,0	28,5	26,8	28,7	26,6	29,6
Empalme, SON.	12	.	.	18,1	.	18,5	31,5	17,8	31,8
Mexico (Central)	2 303	.	.	14,0	17,3	13,7	.	15,4	17,3
Monclova, COAH.	615	.	.	15,9	.	12,4	27,2	16,6	30,6
Niemcy									
Berlin-Tempelhof	50	.	.	1,6	17,1	-4,5	23,3	-0,8	19,2
Nuernberg	319	-0,8	18,3	0,2	16,1	-2,9	21,0	-3,4	19,6
Trier-Petrisberg	273	0,9	17,6	2,5	15,6	-1,6	20,8	-1,4	20,1
Nigeria									
Lagos/Ikeja	40	.	.	.	.	.	25,8	.	.
Minna	262	27,6	25,1	.	.	28,9	25,8	28,5	26,0
Yola	191	.	.	.	.	26,8	27,0	27,7	27,1
Norwegia									
Bodo VI	13	-2,2	12,5	0,4	12,9	-1,9	13,2	1,6	13,5
Oslo/Gardermoen	204	.	.	-2,1	15,1	-10,7	16,8	-2,8	15,5
Tromso	115	-3,8 ^b	11,8 ^b	-1,6	11,7	-3,3	11,7	-1,5	11,3
Nowa Zelandia									
Invercargill Aerodrome	4	14,0	5,3	13,1	5,6	14,1	.	12,9	4,8
Kaikoura	105	16,6	7,9	15,5	9,4	15,9	7,6	17,2	7,7
Kaitaia	54	19,4	11,7	18,8	13,8	19,0	11,6	20,5 ^c	11,3 ^c
Pakistan									
Islamabad Airport	508	10,1	29,7	.	.	11,8	30,7	11,2	30,0
Karachi Airport	22	19,9	29,8	19,5	30,4	20,5	31,1	19,2	30,2
Lahore City	215	12,8	31,5	13,1	30,4	12,4	31,5	13,9	31,4
Nokkundi	683	11,3	35,8	.	.	14,5	36,8	12,9	36,7
Peru									
Cuzco	3 249	.	.	.	.	12,8	11,4	14,4 ^a	10,0 ^a
Iquitos	126	.	.	.	.	26,9	24,7	27,8 ^a	25,4 ^a
Lima/Callao	13	.	.	.	.	23,3	15,6	24,2 ^a	17,5 ^a

a 2016 r. b Dane za lata 1965—1990. c 2015 r.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podane zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Peru (dok.)									
Tacna	469	.	.	.	.	21,5	12,3	21,8 ^a	14,8 ^a
Polska									
Szczecin	1	-1,1	17,7	1,4	15,5	-5,6	21,7	-0,7	17,7
Warszawa-Okęcie	106	-3,3	18,0	-1,4	16,6	-8,0	21,9	-3,7	19,0
Wrocław II	120	-1,8	17,7	-0,4	16,5	-5,8	21,3	-2,4	19,8
Portugalia									
Braganca	692	4,5	21,1	2,2	19,3	4,5	23,5	4,6	21,3
Lisboa/Geof	95	11,4	22,4	9,6	22,3	11,5	24,2	11,1	22,7
Południowa Afryka									
Bethlehem	1 690	.	.	16,9	6,3	19,8	8,3	19,1	9,3
Cape Town Intl. Airport	46	.	.	21,4	12,6	21,9	12,2	21,6	12,3
De Aar	1 287	.	.	20,8	9,0	24,1	12,0	23,5	10,7
Pretoria	1 326	.	.	20,7	11,3	.	12,9	.	.
Rosja									
Arhangel'sk	4	-14,6	15,7	-12,8	18,7	-16,9	20,0	-10,0	17,7
Irkutsk	469	-18,8	17,5	-23,6	17,6	-21,8	19,4	-16,4	19,3
Mahachkala	32	0,3	24,8	.	.	-0,1	27,1	1,1	25,4
Moskwa	156	-9,3	18,2	-6,1	19,3	-14,5	26,0	-7,8	17,9
Omsk	122	-17,3	19,7	-16,8	20,0	-24,9	17,8	-15,1	18,5
St. Petersburg (Voejkovo)	6	.	.	-4,4	18,2	-12,1	24,4	-3,9	16,5
Vladivostok	183	-13,1	17,3	-15,1	18,8	-12,3	18,7	-9,8	20,3
Rumunia									
Bistrita	367	-5,0	18,3	-6,8	18,7	-2,8	20,4	-6,8	20,8
Bucuresti Baneasa	91	-2,4	22,0	-4,8	24,0	-3,6	22,8	-5,4	22,7
Timisoara	88	-1,6	21,1	-2,8	22,0	-0,3	22,5	-4,7	24,1
Singapur — Singapore/Changi Airport	16	25,8	27,1	.	.	.	.	26,9	28,2
Słowacja — Poprad/Tatry	696	-5,0	15,5	-5,7	14,8	-5,8	18,1	-9,0	.
Słowenia — Ljubljana/Bezigrad	299	-1,1	19,9	-1,6	19,9	-1,5	22,8	-3,2	23,2
Stany Zjednoczone									
Austin-Bergstrom Intl. Airport	202	9,3	29,2	.	.	8,3	28,9	13,5	30,5
Los Angeles /Int.	38	13,8	20,6	14,7	20,4	14,7	18,7	13,2	22,1
Norfolk/Karl Stefan	479	-7,2	24,1	-3,3	23,8	-8,6	24,1	-4,5	25,0
Seattle/S.-Tacoma	137	4,5	18,4	4,7	17,9	8,3	18,1	3,3	19,6

a 2016 r.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Stany Zjednoczone (dok.)									
Washington/Nat., Va	20	1,4	26,7	2,0	23,7	2,7	28,4	5,7	27,6
Szwajcaria — Zuerich-Meteoschweiz	569	-0,6	17,6	0,1	15,9	-1,9	20,0	-3,0	19,2
Szwecja									
Karesuando	331	-16,0	12,8	-11,2	14,2	-15,7	13,6	.	.
Stockholm	52	-2,8	17,2	.	.	-7,0	21,2	-0,3	17,4
Visby	51	-0,5	16,4	1,1	15,1	-4,9	19,9	0,3	15,9
Tajlandia									
Bangkok	4	25,9	28,3	28,0	28,8	27,8	29,5	28,0	.
Phitsanulok	46	24,1	28,1	25,3	28,7	26,0	29,4	26,1	.
Songkhla	7	27,1	28,3	27,3	28,6	27,6	28,2	26,8	.
Udon Thani	178	22,2	27,9	24,6	27,9	24,4	28,7	24,9	.
Turcja									
Ankara/Central	891	0,1	22,9	-3,4	26,5	3,1	25,7	-1,4	25,5
Erzurum	1 758	-7,8	19,5	-9,7	22,2	-4,3	19,5	-13,5	20,9
Izmir/Guzelyali	29	8,6	27,5	6,1	29,9	10,6	28,8	6,8	29,4
Mersin	3	9,5	27,4	8,5	29,0	12,6	28,9	9,7	30,1
Ukraina									
Donets'k	225	-6,1	20,8	-6,0	22,1	-7,0	25,4	.	.
Kiev	167	-5,6	19,3	-4,1	19,1	-8,8	24,4	-4,9	20,9
L'viv	323	-4,6	17,3	-3,6	16,8	-7,2	20,5	-6,4	18,4
Odesa	42	-1,7	21,5	-2,5	21,5	-2,8	24,5	-3,3	22,7
Wenezuela									
Caracas/Maiquetia Aerop. Int.	48	20,2 ^a	22,2 ^a	.	26,8	26,1	24,8	25,3 ^b	27,7 ^b
Guasualito	131	25,5 ^c	24,9 ^c	25,7	25,5	25,8	25,4	26,8 ^b	25,8 ^b
San Fernando De Apure	48	26,5	25,7	27,0	25,8	28,0	26,7	28,3 ^b	27,9 ^b
Tumeremo	181	23,9	24,9	24,5	25,7	26,0	25,1	23,9 ^d	24,4 ^d
Węgry									
Budapest/Pestszentlorinc	139	-0,5	21,5	-1,5	20,4	-2,0	23,6	-5,0	22,6
Pecs/Pogany	203	-1,4	20,5	-1,6	20,5	-1,8	22,9	-4,4	22,8

a Dane za lata 1964—1990. b 2016 r. c Dane za lata 1971—1990. d 2015 r.

TABL. III.7. ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA (dok.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w °C							
Wielka Brytania									
Camborne	88	.	.	6,7	15,4	4,3	16,2	7,4	16,1
Lerwick	84	3,2	11,4	4,4	11,0	2,6	12,5	5,3	12,4
Manston	54	4,0	16,7	5,5	15,3	2,1	19,1	.	.
Wietnam									
Ca Mau	2	.	.	.	.	.	.	27,3	28,0
Hue	10	.	.	.	.	.	.	21,4	28,1
Son La	676	.	.	.	.	.	.	17,1	25,2
Włochy									
Messina	54	.	.	11,0	26,6	12,3	27,5	9,9	27,4
Pisa/S. Giusto	6	.	.	5,3	22,2	5,4	25,3	5,8	24,1
Trieste	4	.	.	4,3	22,9	4,1	25,6	3,3	25,1
Zjednoczone Emiraty Arabskie — Abu Dhabi International Airport	27	17,9	34,3	20,5	36,5	19,2	36,4	20,8	38,1

Źródło: [21], [24].

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podane zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Arabia Saudyjska									
Al-Taif	1 478	.	.	.	.	0	11	0	0
Hafr-Al-Batin	414	.	.	.	.	10	0	0	.
Makkah	240	.	.	.	9	0	2	0	30
Najran	1 214	.	.	.	0	0	0	0	31
Riyadh Obs. (O.A.P.)	635	11	0	15	0	0	11	.	.
Argentyna									
Comodoro Rivadavia Aero	58	16	29	6	13	0	28	5	1
Concordia Aero	38	122 ^a	74 ^a	82	72	153	72	102	63
Oran Aero	357	193	6	234	7	70	3	219	7
Rio Gallegos Aero	20	33	19	22	15	20	6	5	9
San Antonio Oeste Aero	20	21 ^b	20 ^b	12	73	4	16	0	21
Australia									
Alice Springs Airport	547	42	16	31	0	141	101	72	0
Brisbane Aero	10	169	68	.	.	48	37	73	25
Canberra Airport	580	54	41	38	30	7	.	8	17
Darwin Airport	35	437	1	443	0	623	0	458	0
Perth Airport	20	.	.	102	217	0	133	36	180
Austria									
Innsbruck-Flughafen	584	46	128	33	155	14	102	87	189
Wien/Hohe Warte	200	38	63	46	66	56	88	21	67
Bangladesz									
Jessore	7	.	.	.	.	.	.	0	665
Rangpur	34	.	.	.	.	.	.	3	348
Belgia — Uccle	104	67	75	46	134	.	.	.	55
Białoruś									
Minsk	231	40	88	35	79	40	95	37	150
Pinsk	142	.	.	.	.	44	68	30	143
Vitebsk	176	38	92	.	.	21	36	54	77
Brazylia									
Brasilia	1 159	241	12	130	0	121	0	146	0
Manaus	72	260	88	350	.	296	101	402	77

a Dane za lata 1963—1990. b Dane za lata 1961—1987.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Brazylia (dok.)									
Porto Alegre	47	100	122	41	123	174	170	0	19
Quixeramobim	212	78	46	73	.	64	2	197	83
Sao Paulo	792	239	44	328	66	481	94	454	0
Bułgaria									
Sofia (Observ.)	595	31	56	39	11	28	53	.	72
Varna	43	38	37	47	1	105	99	.	77
Chile									
Arica	55	.	0	2	0	0	0	.	2
Coyhaique	311	65	161	30	96	115	122	125	239
Punta Arenas	43	39 ^a	30 ^a	61	40	64	19	21	16
Quinta Normal	520	.	.	.	.	0	27	0	31
Chiny									
Beijing	55	3	176	12	67	10	34	.	98
Guangzhou	42	43	228	11	289	70	165	13	312
Kashi	1 291	3	8	0	3	0	32	12	28
Qamdo	3 307	.	.	.	.	0	127	.	83
Qiqihar	148	1	138	7	196	2	128	.	33
Chorwacja — Zagreb/Gric	162	53	87	19	84	86	122	32	53
Cypr — Larnaca Airport	2	62 ^b	0 ^b	55	0	131	0	31	0
Czechy									
Brno/Turany	246	25	64	31	125	48	136	25	82
Praha/Ruzyne	380	24	66	21	66	25	128	14	66
Dania — København/Landbohoejskolen	7	.	.	30	50	7	26	18	107
Egipt									
Asswan	200	0	0	0	0	0	0	0	0
Helwan	141	5	0	1	0	3	0	0	0
Kharga	78	0	0	3	0	0	0	0	0
Mersa Matruh	28	36	0	101	0	6	0	8	0
Estonia — Tallinn	34	45	79	71	113	27	147	24	22
Filipiny									
Cabanatuan	32	.	.	11	.	0	356	24	.

a Dane za lata 1970—1990. b Dane za lata 1976—1990.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Filipiny (dok.)									
Iloilo	8	40	313	.	.	24	129	.	.
Zamboanga	6	32	136	.	.	67	234	152	.
Finlandia									
Helsinki-Vantaa	56	41	73	40	66	22	15	.	.
Jokioinen	104	36	80	43	114	13	42	24	45
Kevo	107	.	.	51	48	25	136	46	161
Francja									
Bordeaux Merignac	61	100	47	.	.	78	15	28	28
Brest	99	138	46	47	86	117	89	57	75
Nice	27	83	16	.	.	76	1	11	0
Paris-Orly	90	.	.	.	.	36	89	27	35
Grecja									
Athinai (Airport)	28	.	.	8	0	31	0	28	4
Kalamata (Airport)	8	113	4	37	0	106	0	175	59
Thessaloniki (Airport)	8	37	26	2	7	14	18	52	78
Hiszpania									
Barcelona/Aeropuerto	6	44 ^a	22 ^a	22	3	26	2	30 ^b	32 ^b
Cordoba/Aeropuerto	92	82 ^c	5 ^c	24	0	145	0	14	6
La Coruna	67	131	25	52	47	150	35	50	13
Madrid/Barajas	633	42	9	24	12	44	11	18	72
Holandia — De Bilt	4	69	76	41	99	41	77	17	132
Indie									
Bangalore	921	1 ^d	106 ^d	0	116	0	100	.	59
Bikaner	224	5 ^d	106 ^d	4	135	3	59	1	34
Bombay/Colaba	11	0 ^d	682 ^d	0	1 115	0	1 099	0	525
Calcutta/Alipore	6	11 ^d	411 ^d	1	254	0	267	0	621
Jagdapur	553	7 ^d	352 ^d	0	238	23	483	0	442
Indonezja									
Jakarta/Observatory	8	.	.	.	31	377	250	1 ^e	0 ^e
Kendari/Wolter Monginsidi	50	.	.	.	.	149	.	464 ^e	.
Sabang/Cut Bau	126	.	.	.	.	203	156	509	44

a Dane za lata 1962—1990. b 2014 r. c Dane za lata 1965—1990. d Dane za lata 1971—1990. e 2015 r.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Indonezja (dok.)									
Wamena	1 660	.	.	.	.	146	29	188	.
Iran									
Mashhad	999	33	1	17	0	.	39	.	0
Shiraz	1 481	80	1	189	0	.	3	.	0
Tabriz	1 367	26	3	20	0	.	34	.	0
Tehran-Mehrabad	1 204	37	3	27	0	.	8	.	9
Irlandia									
Dublin Airport	85	69	50	40	48	45	79	22	42
Valentia Observatory	30	167	73	104	82	162	161	167	108
Islandia									
Akureyri	27	55	33	62	15	1	47	50	20
Reykjavik	61	76	52	75	41	91	43	83	8
Izrael — Eilat	12	5	.	2	0	20	0	0	0
Japonia									
Akita	22	129	187	180	133	165	190	134	261
Nagasaki	36	78	334	84	114	62	215	63	224
Tokyo	36	45	126	67	374	9	70	26	81
Kanada									
Bagotville A, Que	159	59 ^a	114,4 ^a	88	88	39	98	66	78
Great Falls Climate, Man	253	.	.	.	125	23	67	13	40
High Level A, Alta	338	23 ^b	61 ^b	8	31	33	56	11	46
Sandspit Awos, BC	6	164 ^c	45 ^c	152	44	208	.	.	60
Whitehorse A, YT	706	17 ^a	39 ^a	11	40	23	14	.	.
Kolumbia									
Bogota/Eldorado	2 547	33 ^d	41 ^d	28	69	6	136	.	16
Cartagena/Rafael Nunez	12	8	94	0	190	0	379	0	184
Cucuta/Camilo Daza	317	37	32	274	39	0	88	50	16
Leticia/Vasquez Cobo	84	359 ^d	172 ^d	166	159	393	164	.	110
Korea Południowa									
Busan	70	32	257	26	337	38	292	2	172
Seoul	86	23	369	43	115	29	239	15	621

a Dane za lata 1942—1990. b Dane za lata 1970—1990. c Dane za lata 1945—1990. d Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Litwa — Vilnius	162	41	78	43	209	23	208	29	120
Luksemburg — Luxembourg	376	71	68	29	197	35	47	25	119
Łotwa — Aluksne	193	.	.	56	174	31	59	45	81
Malezja									
Kuala Lumpur/Subang	27	163	129	330	.	193	246	243	147
Sandakan	13	437	195	271	.	309	69	622	291
Sibu	31	384 ^a	176 ^a	640	.	301	406	734	152
Malta — Luqa	91	89	0	120	0	57	0	50 ^b	1 ^b
Meksyk									
Acapulco, GRO.	3	9	209	0	384	62	272	0	70
Empalme, SON.	12	.	.	0	.	16	38	3	39
Mexico (Central)	2 303	.	.	0	107	21	.	0	152
Monclova, COAH.	615	.	.	0	.	59	355	7	57
Niemcy									
Berlin-Tempelhof	50	43	53	46	70	21	56	38	137
Nuernberg	319	45	69	26	118	34	105	17	89
Trier-Petrisberg	273	60	70	25	218	33	43	29	106
Nigeria									
Lagos/Ikeja	40	13	243	.	.	.	131	.	
Minna	262	1	207	.	.	0	261	0	190
Yola	191	0	168	.	.	0	176	0	216
Norwegia									
Bodo VI	13	86	92	148	27	80	92	202	105
Oslo/Gardermoen	204	59	79	39	115	17	110	26	66
Tromso	115	92 ^c	73 ^c	224	10	92	129	161	91
Nowa Zelandia									
Invercargill Aerodrome	4	112	77	98	83	124	.	127	86
Kaikoura	105	55	90	45	34	20	98	29	92
Kaitaia	54	92	148	74	101	33	115	122 ^d	.
Pakistan									
Islamabad Airport	508	56	267	.	.	12	375	150	228
Karachi Airport	22	6	86	19	.	0	121	40	33
Lahore City	215	23	202	21	327	0	288	70	149
Nokkundi	683	11	1	.	.	3	0	12	0

a Dane za lata 1971—1990. b 2015 r. c Dane za lata 1965—1990. d 2016 r.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podane zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Peru									
Cuzco	3 249	160	4	.	.	245	3	107 ^a	12 ^a
Iquitos	126	279	182	.	.	205	141	93 ^a	287 ^a
Lima/Callao	13	1	1	.	.	0	0	.	1 ^a
Tacna	469	1	4	.	.	0	0	0 ^a	7 ^a
Polska									
Szczecin	1	36	61	36	120	35	63	30	193
Warszawa-Okęcie	106	22	69	29	122	25	92	19	90
Wrocław II	120	28	84	32	126	30	130	12	169
Portugalia									
Braganca	692	101	17	20	27	150	22	40	4
Lisboa/Geof	95	110	5	25	0	194	0	82	2
Południowa Afryka									
Bethlehem	1 690	.	.	158	.	225	0	166	0
Cape Town Intl. Airport	46	14	83	16	46	3	41	4	6
De Aar	1 287	.	.	54	1	146	2	71	1
Pretoria	1 326	135	3	205	0	.	0	85 ^b	.
Rosja									
Arhangel'sk	4	34	62	42	55	12	103	55	134
Irkutsk	469	12	120	6	143	25	43	.	107
Mahachkala	32	24	26	.	.	97	4	18	18
Moskwa	156	42	94	42	167	18	12	44	103
Omsk	122	22	61	25	10	11	20	24	70
St. Petersburg (Voejkovo)	6	.	.	37	152	26	61	32	123
Vladivostok	183	15	119	31	332	2	159	3	215
Rumunia									
Bistrita	367	46	87	54	117	71	86	9	58
Bucuresti Baneasa	91	40	64	37	38	64	69	49	128
Timisoara	88	40	64	22	25	65	25	9	19
Singapur — Singapore/Changi Airport	16	198	145	.	.	.	.	198	79
Słowacja — Poprad/Tatry	696	23	68	27	129	45	144	10	.
Słowenia — Ljubljana/Bežigrad	299	82	122	4	158	125	112	56	73

a 2016 r. b 2014 r.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Stany Zjednoczone									
Austin-Bergstrom Intl. Airport	202	43	52	.	.	84	136	118	27
Los Angeles /Int.	38	61	0	21	0	109	0	189	0
Norfolk/Karl Stefan	479	13	82	4	131	36	87	32	53
Seattle/S.-Tacoma	137	137	19	96	6	157	8	107	0
Washington/Nat., Va	20	69	97	77	140	.	131	70	232
Szwajcaria — Zuerich-Meteoschweiz	569	69	118	31	196	39	132	89	172
Szwecja									
Karesuando	331	23	75	38	86	26	112	.	.
Stockholm	52	39	72	.	.	26	74	34	15
Visby	51	53	50	28	143	34	113	.	48
Tajlandia									
Bangkok	4	9	155	0	261	100	349	45	.
Phitsanulok	46	7	190	0	150	25	107	22	.
Songkhla	7	82	95	67	36	68	178	682	.
Udon Thani	178	6	222	0	536	46	225	2	.
Turcja									
Ankara/Central	891	47	14	47	.	63	26	33	12
Erzurum	1 758	21	27	19	4	52	56	11	7
Izmir/Guzelyali	29	132	8	96	.	142	0	286	.
Mersin	3	121	13	179	.	101	11	100	.
Ukraina									
Donets'k	225	43	48	30	24	43	40	.	.
Kiev	167	47	88	31	82	54	104	32	62
L'viv	323	42	102	62	131	52	80	27	75
Odesa	42	42	49	61	39	73	101	35	58
Wenezuela									
Caracas/Maiquetia Aerop. Int.	48	16 ^a	121 ^a	.	28	14	82	3 ^b	97 ^b
Guasualito	131	8 ^c	286 ^c	10	321	0	271	0 ^b	199 ^b
San Fernando De Apure	48	1	276	1	220	0	506	0 ^b	301 ^b
Tumeremo	181	84	173	121	145	16	251	20 ^b	.

a Dane za lata 1964—1990. b 2016 r. c Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.8. OPADY ATMOSFERYCZNE (dok.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w mm							
Węgry									
Budapest/Pestszentlorinc	139	32	52	14	67	52	41	26	57
Pecs/Pogany	203	39	61	15	58	50	51	26	102
Wielka Brytania									
Camborne	88	.	.	52	48	109	78	58	77
Lerwick	84	131	62	157	28	114	140	116	64
Manston	54	46	45	14	49	33	41	.	.
Wietnam									
Ca Mau	2	.	.	.	.	.	.	16	251
Hue	10	.	.	.	.	.	.	242	359
Son La	676	.	.	.	.	.	.	151	230
Włochy									
Messina	54	113	19	96	3	116	14	194	26
Pisa/S. Giusto	6	74	24	64	52	75	84	44	3
Trieste	4	71	71	1	161	64	112	70	11
Zjednoczone Emiraty Arabskie — Abu Dhabi International Airport	27	4	.	0	0	0	0	0	0

Źródło: [21], [24].

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Arabia Saudyjska									
Al-Taif	1 478	.	.	.	.	285	302	293	310
Hafr-Al-Batin	414	.	.	.	.	.	350	.	.
Makkah	240	.	.	.	.	.	.	.	.
Najran	1 214	.	.	.	225	255	214	292	261
Riyadh Obs. (O.A.P.)	635	.	.	251	285	217	323	.	.
Argentyna									
Comodoro Rivadavia Aero	58	242	115	327	142	273	86	286	161
Concordia Aero	38	.	.	227	142	257	164	232	139
Oran Aero	357	192	.	160	150	243	.	285	141
Rio Gallegos Aero	20	.	.	233	95	243	116	239	.
San Antonio Oeste Aero	20	307 ^a	136 ^a	300	128	348	160	368	105
Australia									
Alice Springs Airport	547	313	285	325	308	310	195	.	276 ^b
Brisbane Aero	10	.	.	.	.	279	146	280	278
Canberra Airport	580	301 ^c	174 ^c	303	174	335	.	.	.
Darwin Airport	35	174	313	164	323	140	300	182	322
Perth Airport	20	.	.	297	178	384	215	349	.
Austria									
Innsbruck-Flughafen	584	.	.	119	193	97	244	135	216
Wien/Hohe Warte	200	56	246	66	173	46	304	96	284
Bangladesz									
Jessore	7	.	.	.	.	.	.	185	65
Rangpur	34	.	.	.	.	.	.	162	117
Belgia — Uccle	104	49	186	55	93	.	.	.	180
Białoruś									
Minsk	231	46	258	23	198	50	268	44	262
Pinsk	142	.	.	.	.	35	294	27	282
Vitebsk	176	.	.	.	.	.	.	.	.
Brazylia									
Brasilia	1 159	157	265	.	.	199	256	187	264
Manaus	72	114	214	.	.	146	196	147	252
Porto Alegre	47	239	149	.	.	206	142	252	151

a Dane za lata 1961—1987. b 2015 r. c Dane za lata 1978—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Brazylia (dok.)									
Quixeramobim	212	218	243	.	.	202	280	122	.
Sao Paulo	792	149	164	.	.	108	187	114	200
Bułgaria									
Sofia (Observ.)	595	74	286	129	364	65	288	61	.
Varna	43	83	283	112	343	77	330	69	.
Chile									
Arica	55	.	.	197	114	277	149	234	81
Coyhaique	311	.	.	267	82	180	67	193	59
Punta Arenas	43	.	.	206	69	218	120	191	80
Quinta Normal	520	.	.	.	.	340	153	348	140
Chiny									
Beijing	55	201	224	124	291	190	182	176	174
Guangzhou	42	133	219	109	204	64	201	122	168
Kashi	1 291	156	313	163	272	167	338	170	297
Qamdo	3 307	.	.	.	.	232	240	215	209
Qiqihar	148	190	268	186	316	178	289	193	327
Chorwacja — Zagreb/Gric	162	54	267	91	276	86	280	83	324
Cypr — Lamaca Airport	2	180 ^a	388 ^a	208	390	146	407	189	410
Czechy									
Brno/Turany	246	45	235	56	183	35	262	73	234
Praha/Ruzyne	380	50	226	55	129	37	268	52	210
Dania — Koebenhavn/Landbohoej- skolen	7	.	.	.	.	.	.	.	.
Egipt									
Asswan	200	298	375	.	356	315	340	300	357
Helwan	141	221	350	176	358	232	332	.	.
Kharga	78	288	360	280	348	292	353	273	369
Mersa Matruh	28	196	372	181	367	225	386	218	310
Estonia — Tallinn	34	25	279	28	239	48	360	27	307
Filipiny									
Cabanatuan	32	.	.	.	.	.	.	.	.
Iloilo	8	.	.	.	.	.	.	.	.
Zamboanga	6	.	.	205	.	.	.	180	.

a Dane za lata 1976—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Finlandia									
Helsinki-Vantaa	56	39	275	53	233	48	.	.	.
Jokioinen	104	37	247	50	172	36	.	35	225
Kevo	107	.	.	5	.	2	.	0	195
Francja									
Bordeaux Merignac	61	86	276	.	.	86	281	132	189
Brest	99	64	229	63	150	76	164	108	140
Nice	27	150	340	.	.	115	380	161	384
Paris-Orly	90	.	.	.	.	68	258	73	197
Grecja									
Athinai (Airport)	28	129	364	141	374	97	373	132	378
Kalamata (Airport)	8	144	358	180	368	88	326	136	373
Thessaloniki (Airport)	8	99	326	181	355	80	353	95	354
Hiszpania									
Barcelona/Aeropuerto	6	146 ^a	308 ^a	194	318	.	195	90 ^b	.
Cordoba/Aeropuerto	92	162 ^c	358 ^c	245	381	114	382	223	359
La Coruna	67	103	248	156	226	72	290	131	240
Madrid/Barajas	633	137	350	.	389	90	391	176	374
Holandia — De Bilt	4	47	187	.	123	72	256	59	198
Indie									
Bangalore	921	262 ^d	112 ^d	251	116	233	49	202	106
Bikaner	224	.	.	.	.	.	.	.	.
Bombay/Colaba	11	270 ^d	73 ^d	265	82	180	46	197	64
Calcutta/Alipore	6	204 ^d	93 ^d	197	120	169	125	173	69
Jagdapur	553	.	.	.	.	.	.	.	.
Indonezja									
Jakarta/Observatory	8	.	.	.	177	.	107	.	.
Kendari/Wolter Monginsidi	50	.	.	.	.	.	.	.	.
Sabang/Cut Bau	126	.	.	.	.	185	103	100	201
Wamena	1 660	.	.	.	.	.	.	136	.
Iran									
Mashhad	999	150	361	168	395	.	260	.	355
Shiraz	1 481	217	345	216	347	.	327	.	340

a Dane za lata 1962—1990. b 2015 r. c Dane za lata 1965—1990. d Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Iran (dok.)									
Tabriz	1 367	122	355	170	351	.	113	.	339
Tehran-Mehrabad	1 204	169	346	180	.	.	253	.	356
Irlandia									
Dublin Airport	85	.	.	50	163	87	143	57	166
Valentia Observatory	30	.	.	59	169	104	85	163 ^a	.
Islandia									
Akureyri	27	7	158	6	191	13	138	2	167
Reykjavik	61	27	171	.	186	36	217	18	188
Izrael — Eilat	12	.	.	221	349	216	360	.	.
Japonia									
Akita	22	46	176	41	135	36	127	58	188
Nagasaki	36	100	185	103	218	99	149	123	202
Tokyo	36	175	137	154	210	222	183	227	189
Kanada									
Bagotville A, Que	159	.	.	.	.	.	.	.	.
Great Falls Climate, Man	253	.	.	93	.	.	.	.	.
High Level A, Alta	338	.	.	76	293	.	.	.	.
Sandspit Awos, BC	6	.	.	.	.	.	.	.	.
Whitehorse A, YT	706	.	.	42	217	.	.	.	.
Kolumbia									
Bogota/Eldorado	2 547	190 ^b	142 ^b	185	156	227	106	235 ^a	118 ^a
Cartagena/Rafael Nunez	12	285 ^c	217 ^c	296	208	262	140	.	184
Cucuta/Camilo Daza	317	201 ^d	201 ^d	132	230	267	168	206 ^a	185 ^a
Leticia/Vasquez Cobo	84	129 ^c	193 ^c	127	156	124	184	.	210
Korea Południowa									
Busan	70	200	166	145	180	222	165	242	197
Seoul	86	163	121	108	108	168	90	209	123
Litwa — Vilnius	162	36	219	29	175	58	287	38	233
Luksemburg — Luxembourg	376	44	233	56	160	24	314	88	250
Łotwa — Aluksne	193	.	.	17	173	89	377	27	246
Malezja									
Kuala Lumpur/Subang	27	185	200	.	.	.	.	.	.

a 2015 r. b Dane za lata 1972—1990. c Dane za lata 1976—1990. d Dane za lata 1975—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Malezja (dok.)									
Sandakan	13	.	.	146	.	.	.	.	.
Sibu	31	.	.	118	.	.	.	.	.
Malta — Luqa	91	.	.	161	382	177	370	211 ^a	371 ^a
Meksyk									
Acapulco, GRO.	3	272	224	315	292	208	222	297	243
Empalme, SON.	12	.	.	274	.	245	285	243	267
Mexico (Central)	2 303	.	.	265	207	167	.	269	172
Monclova, COAH.	615	.	.	244	.	209	221	210	304
Niemcy									
Berlin-Tempelhof	50	.	.	65	100	24	295	58	210
Nuernberg	319	47	236	62	140	9	292	106	240
Trier-Petrisberg	273	44	226	50	138	32	284	84	194
Nigeria									
Lagos/Ikeja	40	164	99	.	.	.	96	.	.
Minna	262	226	155	.	.	284	102	245	151
Yola	191	254	202	.	.	390	169	250	171
Norwegia									
Bodo VI	13	9	172	1	231	11	148	.	.
Oslo/Gardermoen	204	.	.	.	.	.	.	.	.
Tromso	115	3	205	3	264	1	149	0	.
Nowa Zelandia									
Invercargill Aerodrome	4	.	.	173	102	210	.	.	.
Kaikoura	105	.	.	.	.	.	.	.	.
Kaitaia	54	.	.	179	121	282	168	273 ^b	146 ^b
Pakistan									
Islamabad Airport	508	196	264	.	.	.	.	.	.
Karachi Airport	22	271	155	.	87	.	.	.	.
Lahore City	215	219	228	.	223	.	.	.	.
Nokkundi	683	219 ^c	287 ^c	.	.	.	.	.	.
Peru									
Cuzco	3 249	.	.	.	.	.	.	.	.
Iquitos	126	.	.	.	.	.	.	.	.
Lima/Callao	13	.	.	.	.	83	.	166 ^a	.

a 2016 r. b 2015 r. c Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Peru (dok.)									
Tacna	469	.	.	.	.	.	.	.	.
Polska									
Szczecin	1	.	.	53	98	28	335	51	197
Warszawa-Okęcie	106	.	.	28	236	48	351	68	188
Wrocław II	120	49	205	40	124	44	276	103	241
Portugalia									
Braganca	692	112	362	157	328	108	400	16 ^a	.
Lisboa/Geof	95	144	352	220	338	108	378	181	353
Południowa Afryka									
Bethlehem	1 690	.	.	238	292	187	268	252	273
Cape Town Intl. Airport	46	338	193	354	204	350	227	352	225
De Aar	1 287	.	.	301	283	308	267	334	291
Pretoria	1 326	261	289	197	299	.	265	.	.
Rosja									
Arhangel'sk	4	13	301	9	331	16	338	12	324
Irkutsk	469	58	243	109	.	109	257	137	295
Mahachkala	32	74	282	.	.	47	335	82	322
Moskwa	156	32	272	.	.	.	.	.	.
Omsk	122	68	321	81	343	120	280	86	278
St. Petersburg (Voejkovo)	6	.	.	24	193	22	349	17	196
Vladivostok	183	178	122	159	132	158	82	179	186
Rumunia									
Bistrita	367	67 ^b	260 ^b	48	254	84	240	88	319
Bucuresti Baneasa	91	71	289	87	347	41	266	90	364
Timisoara	88	72	301	67	297	53	222	97	298
Singapur — Singapore/Changi Airport	16	172	188	.	.	.	.	149	216
Stowacja — Poprad/Tatry	696	89	221	82	188	75	259	120	.
Słowenia — Ljubljana/Bezigrad	299	47	260	120	299	27	300	94	332
Stany Zjednoczone									
Austin-Bergstrom Intl. Airport	202	.	.	.	.	.	.	.	.
Los Angeles /Int.	38	225 ^c	364 ^c	.	.	.	.	.	.
Norfolk/Karl Stefan	479	.	.	.	.	.	.	.	.
Seattle/S.-Tacoma	137	70	312	.	.	.	.	.	.

a 2016 r. b Dane za lata 1962—1990. c Dane za lata 1961—1977.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (cd.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Stany Zjednoczone (dok.)									
Washington/Nat., Va	20	145	281	.	.	.	.	.	.
Szwajcaria — Zuerich-Meteoschweiz	569	42	211	66	161	39	253	37	205
Szwecja									
Karesuando	331	5	243	9	217	3	190	.	.
Stockholm	52	40	260	.	.	38	302	46	280
Visby	51	34	283	61	162	33	340	38	334
Tajlandia									
Bangkok	4	273	172	217	131	200	143	153	.
Phitsanulok	46	266	177	279	166	228	177	183	.
Songkhla	7	256	215	238	200	221	187	224 ^a	190 ^a
Udon Thani	178	.	.	.	.	.	.	.	.
Turcja									
Ankara/Central	891	.	.	69	399	63	290	72	342
Erzurum	1 758	.	.	107	350	108	308	171	349
Izmir/Guzelyali	29	.	.	149	397	105	370	136	384
Mersin	3	.	.	136	340	87	313	144	349
Ukraina									
Donets'k	225	.	.	.	.	.	.	.	.
Kiev	167	.	.	.	.	.	.	.	.
L'viv	323	64	254	37	183	41	236	63	293
Odesa	42	77	314	67	351	32	347	62	350
Wenezuela									
Caracas/Maiquetia Aerop. Int.	48	229 ^b	211 ^b	.	255	273	207	250 ^c	281 ^c
Guasualito	131	276 ^d	149 ^d	288	.	303	141	284 ^c	126 ^c
San Fernando De Apure	48	295	177	295	219	308	157	309 ^c	190 ^c
Tumeremo	181	177	186	174	202	231	210	223 ^c	235 ^c
Węgry									
Budapest/Pestszentlorinc	139	55	274	65	259	53	306	117	.
Pecs/Pogany	203	68	293	82	280	39	307	120	366

a 2014 r. b Dane za lata 1964—1990. c 2016 r. d Dane za lata 1971—1990.

TABL. III.9. USŁONECZNIENIE (dok.)

Kraje Stacje meteorologiczne (nazwy podano zgodnie z materiałem źródłowym)	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	1961—1990		2000		2010		2017	
		I	VII	I	VII	I	VII	I	VII
		w godzinach							
Wielka Brytania									
Camborne	88	.	.	80	198	104	118	59	136
Lerwick	84	22	123	30	88	37	163	11	184
Manston	54	57	212	70	139	49	247	.	.
Wietnam									
Ca Mau	2	.	.	.	.	.	.	153	143
Hue	10	.	.	.	.	.	.	80	173
Son La	676	.	.	.	.	.	.	97	158
Włochy									
Messina	54	115	332	123	342	111	350	105	343
Pisa/S. Giusto	6	105	316	121	314	99	340	134	339
Trieste	4	96	288	151	289	91	301	170	315
Zjednoczone Emiraty Arabskie — Abu Dhabi International Airport	27	269	331	270	331	261	309	268	336

Źródło: [21], [24].

ANEKS

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Afryka							
Algieria	2 381,7	41 318	17	Algier	2014	2 559	75,5 ^a
Angola	1 246,7	29 784	24	Luanda	2014	5 288	.
Benin	114,8	11 176	97	Porto-Novo ^b	2013	.	264
Botswana	581,7	2 292	4	Gaborone	2016	431 ^c	259
Burkina Faso	270,8	19 193	71	Wagadugu	2014	2 565	.
Burundi	27,8	10 864	391	Bużumbura	2015	616	.
Czad	1 284,0	14 900	12	Ndżamena	2009	.	951
Demokratyczna Republika Konga	2 345,4	81 340	35	Kinszasa	2015	.	11 575
Dżibuti	23,2	957	41	Dżibuti	2014	.	522
Egipt	996,6	97 553	98	Kair	2014	18 419	.
Erytrea	121,1	5 069	42	Asmara	2014	.	775
Etiopia	1 063,7	104 957	99	Addis Abeba	2015	.	3 273
Eswatini (Suazi)	17,4	1 367	79	Mbabane ^d	2012	.	69,2
Gabon	267,7	2 025	8	Libreville	2014	695	.
Gambia	11,6	2 101	181	Bandżul	2013	748	31,1
Ghana	238,5	28 834	121	Akra	2010	.	2 070
Gwinea	245,9	12 717	52	Konakry	2014	1 668	.
Gwinea Bissau	36,1	1 861	52	Bissau	2014	.	473
Gwinea Równikowa	28,1	1 268	45	Malabo	2014	.	145
Kamerun	476,4	24 054	50	Jaunde	2010	.	1 801
Kenia	592,0	49 700	84	Nairobi	2010	.	3 250
Komory	1,9	814	428	Moroni	2016	.	55,0
Kongo	342,0	5 261	15	Brazzaville	2014	1 888	.
Lesotho	30,4	2 233	73	Maseru	2011	.	178
Liberia	96,9	4 732	49	Monrovia	2014	2 164	.
Libia	1 676,2	6 375	4	Trypolis	2014	1 126	941 ^e
Madagaskar	587,3	25 571	44	Antananarywa	2014	.	2 146
Malawi	118,5	18 622	157	Lilongwe ^f	2016	.	1 098
Mali	1 248,6	18 542	15	Bamako	2009	.	1 810
Maroko ^g	442,3	35 740	81	Rabat	2014	2 120	578

a 2008 r. b Rzeczywistą stolicą jest Kotonu (ludność w 2013 r. — 679 tys.). c 2011 r. d Stolica administracyjna; siedzibą parlamentu i króla jest Lobamba (ludność w 2006 r. — 11 tys.). e 2012 r. f Stolicą sądowniczą jest Blanyre (ludność w 2016 r. — 920 tys.). g Bez Sahary Zachodniej.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Afryka (dok.)							
Mauretania	1 030,7	4 420	4	Nawakszut	2015	.	1 043
Mauritius	2,0	1 265	633	Port Louis	2016	.	120
Mozambik	799,4	29 669	37	Maputo	2016	2 119 ^a	1 257
Namibia	825,6	2 534	3	Windhuk	2011	.	326
Niger	1 267,0	21 477	17	Niamey	2016	.	1 165
Nigeria	923,8	190 886	207	Abudża	2016	3 564	.
Południowa Afryka	1 220,8	56 717	46	Pretoria ^b	2011	.	1 763
Rep. Środkowoafrykańska	622,4	4 659	8	Bangi	2014	.	781
Rep. Zielonego Przylądka	4,0	546	137	Praia	2010	.	128
Rwanda	26,4	12 208	462	Kigali/ Kigali	2012	.	1 133
Sahara Zachodnia ^c	252,1	553	2	Al-Ujun	2014	262	.
Senegal	196,7	15 851	81	Dakar	2013	.	2 647
Seszele	0,5	94,7	189	Victoria	2010	.	26,5
Sierra Leone	71,7	7 557	105	Freetown	2015	1 056	.
Somalia	637,7	14 743	23	Mogadyszu	2014	2 014	.
Sudan	1 844,8	40 533	22	Chartum	2014	5 000	1 411 ^d
Sudan Południowy	644,3	12 576	20	Dżuba	2008	.	230
Tanzania	945,3	57 310	61	Dodoma ^e	2016	.	447
Togo	56,6	7 798	138	Lomé	2010	1 478	840
Tunezja	163,6	11 532	71	Tunis	2014	2 360	639
Uganda	241,6	42 863	177	Kampala	2014	.	1 507
Wybrzeże Kości Słoniowej	322,5	24 295	75	Jamusukro ^f	2014	885 ^g	213
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	1,0	204	204	São Tomé	2012	70	.
Zambia	752,6	17 094	23	Lusaka	2010	.	1 747
Zimbabwe	390,8	16 530	42	Harare	2016	2 370	1 485 ^h

a 2014 r. b Stolicą legislacyjną jest Kapsztad (ludność w 2011 r. — 3431 tys.), a sądowniczą Bloemfontein (ludność w 2011 r. — 465 tys.). c Obecnie jest wymieniona na liście terytoriów niesamodzielnych ONZ; przez Polskę traktowana jako terytorium o nierozstrzygniętym statusie międzynarodowym. d 2008 r. e Siedzibą rządu jest Dar es Salaam (ludność w 2016 r. — 5465 tys.). f Siedzibą rządu jest Abidżan (ludność w 2014 r. — 4395 tys.). g 2010 r. h 2012 r.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Ameryka Południowa							
Argentyna	2 780,4	44 271	16	Buenos Aires	2016	14 696	3 059
Boliwia	1 098,6	11 052	10	Sucre ^a	2012	.	239
Brazylia	8 515,8	209 288	25	Brasília	2016	4 285	2 977
Chile	756,1	18 055	24	Santiago ^b	2016	7 399	.
Ekwador	256,4	16 625	65	Quito	2010	.	1 608
Gujana	215,0	778	4	Georgetown	2012	.	33,1
Kolumbia	1 141,8	49 066	43	Bogota	2016	9 417	7 963
Paragwaj	406,8	6 811	17	Asunción	2014	.	2 307
Peru	1 285,2	32 166	25	Lima	2015	10 849	8 852
Surinam	163,8	563	3	Paramaribo	2012	.	241
Urugwaj	177,9	3 457	19	Montevideo	2015	1 719 ^c	1 380
Wenezuela	916,5	31 977	35	Caracas	2011	3 242	1 943

a Siedzibą rządu i parlamentu jest La Paz (ludność w 2012 r. — 759 tys.). b Stolicą legislacyjną jest Valparaíso (ludność w 2015 r. — 248 tys.). c 2011 r.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Ameryka Północna i Środkowa							
Antigua i Barbuda	0,4	102,0	255	Saint John's	2011	.	22,2
Bahamy	13,9	395	28	Nassau	2010	.	246
Barbados	0,4	286	715	Bridgetown	2014	90,0	6,0 ^a
Belize	23,0	375	16	Belmopan	2016	.	20,6
Dominika	0,8	73,9	92	Roseau	2011	.	14,3
Dominikana	48,3	10 767	223	Santo Domingo	2010	.	2 689
Grenada	0,3	108	360	St. George's	2014	38,0	3,0 ^a
Gwatemala	108,9	16 914	155	Gwatemala	2012	.	923
Haiti	27,7	10 981	396	Port-au-Prince	2015	2 619	978
Honduras	112,5	9 265	82	Tegucigalpa	2016	.	1 052
Jamajka	11,0	2 890	263	Kingston	2011	585	89,1
Kanada	9 984,7	36 624	4	Ottawa	2016	1 324	934
Kostaryka	51,1	4 906	96	San José	2016	1 402	337
Kuba	109,9	11 485	105	Hawana	2015	.	2 125
Meksyk	1 964,4	129 163	66	Meksyk	2015	20 893	8 875 ^c
Nikaragua	130,4	6 218	48	Managua	2016	1 322	1 034
Panama	75,0	4 099	55	Panama	2010	.	430
Saint Kitts i Nevis	0,3	55,3	184	Basseterre	2014	14,0	.
Saint Lucia	0,6	179	298	Castries	2010	22,1	4,2
Saint Vincent i Grenadyny	0,4	110	275	Kingstown	2014	26,8	12,9
Salwador	21,0	6 378	304	San Salvador	2012	.	345
Stany Zjednoczone	9 525,1 ^d	324 460	34	Waszyngton	2016	6 132	681
Trynidad i Tobago	5,1	1 369	268	Port-of-Spain	2011	.	37,1

a 2000 r. b 2011 r. c 2014 r. d Łącznie z wodami wewnątrz kraju (221,8 tys. km²) i Wielkimi Jeziorami (155,6 tys. km²); bez wód przybrzeżnych (109,7 tys. km²) i wód terytorialnych (198,9 tys. km²).

TABL. A.1 POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Australia i Oceania							
Australia	7 692,2	24 451	3	Canberra	2014	.	423
Fidżi	18,3	906	50	Suva	2007	173	74,5
Kiribati	0,8	116	145	Bairiki na atolu Tarawa	2010	.	3,5
Mikronezja	0,7	106	151	Palikir	2010	.	6,6
Nauru	0,02	11,4	570	Yaren	2011	.	0,8
Nowa Zelandia	270,7	4 706	17	Wellington	2016	405	207
Palau	0,5	21,7	43	Ngerulmud ^a	2012	0,3	.
Papua-Nowa Gwinea	462,8	8 251	18	Port Moresby	2011	.	364
Samoa	2,8	196	70	Apia	2016	64,7	35,5
Tonga	0,8	108	135	Nuku'alofa	2011	36,1	24,2
Tuvalu	0,03	11,2	373	Vaiaku na atolu Funafuti	2012	.	5,4
Vanuatu	12,2	276	23	Port Vila	2014	.	53,4
Wyspy Marshalla	0,2	53,1	296	Delap na atolu Majuro	2011	.	27,8
Wyspy Salomona	28,4	611	22	Honiara	2010	.	63,3

a Miejscowość w stanie Melekeok, do której w 2006 r. przeniesiono stolicę państwa.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Azja							
Afganistan	652,9	35 530	54	Kabul	2016	.	3 817
Arabia Saudyjska	2 149,7	32 938	15	Rijad	2010	.	5 188
Armenia	29,7	2 931	99	Erywań	2016	.	1 074
Azerbejdżan	86,6	9 828 ^a	114 ^a	Baku	2016	2 226	1229 ^b
Bahrajn	0,8	1 493	1 866	Manama	2009	.	163
Bangladesz	147,6 ^c	164 670	1 116	Dhaka	2011	14 543	11 086
Bhutan	38,4	808	21	Thimphu	2015	.	123
Brunei	5,8	429	74	Bandar Seri Begawan	2015	300	28,0 ^d
Chiny	9 572,9	1 409 517	147	Pekin	2016	13 629 ^e	.
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong	1,1	7 365	6 695	Hongkong	2016	.	7 337
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau	0,03	623	20 767	Makau	2016	.	651
Chiny — Tajwan	36,2	23 627	653	Tajpej	2016	6 947 ^b	2 696
Cypr ^f	9,3	1 180	127	Nikozja ^g	2015	241	55,0 ^d
Filipiny	300,1	104 918	350	Manila	2015	12 887	1 780
Gruzja ^h	57,2	3 912	68	Tbilisi	2016	.	1 113
Indie	3 166,4	1 339 180	423	Nowe Delhi	2011	.	250
Indonezja	1 910,9	263 991	138	Dżakarta	2016	31 690 ^b	10 278
Irak	434,1	38 275	88	Bagdad	2011	.	6 150
Iran	1 628,8	81 163	50	Teheran	2011	.	8 154
Izrael ⁱ	21,6	8 322	385	Jerozolima ^k	2015	1 224	866
Japonia	377,9	127 485	337	Tokio	2016	13 624	9 273 ^b
Jemen	528,1	28 250	53	Sana	2014	.	2 833
Jordania	88,8	9 702	109	Amman	2016	4 120	1812 ^b
Kambodża	181,0	16 005	88	Phnom Penh	2013	.	1 688
Katar	11,6	2 639	228	Ad-Dauha (Doha)	2015	.	587
Kazachstan	2 724,9	18 205	7	Astana	2016	.	873
Kirgistan	200,0	6 045	30	Biszkek	2016	.	944
Korea Południowa	100,2	50 982	509	Seul	2016	25 514	9 904 ^b
Korea Północna	122,8	25 491	208	Pjongjang	2008	.	2 581
Kuwejt	17,8	4 137	232	Kuwejt	2014	2 680	59,6
Laos	236,8	6 858	29	Wientian	2015	.	821
Liban	10,5	6 082	579	Bejrut	2014	2 179	418 ^f

a Łącznie z Górskim Karabachem. b 2015 r. c Łącznie z obszarem rzeczynym (8,2 tys. km²). d 2011 r. e Łącznie z powiatami pod jurysdykcją władz miejskich. f Dane dotyczą całego Cypru. g Bez tureckiej części Nikozji (ludność w 2011 r. — 61,4 tys.). h Bez Abchazji i Osetii Południowej. i Bez Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy. k ONZ nie uznaje Jerozolimy za stolicę Izraela; siedziby niemal wszystkich przedstawicielstw dyplomatycznych znajdują się w Tel Awiwie, części miasta Tel Awiw-Jafa (ludność w 2015 r. — 433 tys.). l 2013 r.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Azja (dok.)							
Malediwy	0,3	436	1 453	Male	2014	.	153
Malezja	330,3	3 1421 ^a	95 ^a	Kuala Lumpur ^b	2010	.	1 589
Mjanma (Birma)	676,6	53 371	79	Najpyidaw ^c	2014	.	1 160
Mongolia	1 564,2	3 076	2	Ułan Bator	2015	.	1 396
Nepal	147,2	29 305	199	Katmandu	2011	.	1 003
Oman	309,5	4 636	15	Maskat	2016	776 ^d	247
Pakistan	881,9	197 016	223	Islamabad	2014	1 297	.
Singapur	0,7	5 709	8 156	Singapur	2015	.	5 535
Sri Lanka	65,6	20 877	318	Sri Dżajawardana- napura Kotte ^e	2012	.	108
Syria	185,2	18 270	99	Damaszek	2014	2 574	1 754 ^f
Tadżykistan	143,1	8 921	62	Duszanbe	2015	.	803
Tajlandia	513,1	69 038	135	Bangkok	2015	8 700	5 674 ^g
Timor Wschodni	15,0	1 296	86	Dili	2015	.	245
Turcja	785,4	80 745	103	Ankara	2016	5 347	4 588 ^h
Turkmenistan	491,2	5 758	12	Aszchabad	2014	.	735
Uzbekistan	447,4	31 911	71	Taszkent	2016	.	2 393
Wietnam	331,0	95 541	289	Hanoi	2015	7 216	2 645 ⁱ
Zjednoczone Emiraty Arabskie	83,6	9 400	112	Abu Zabi	2015	.	1 203

a Łącznie z Sabahem i Sarawakiem. b Siedzibą rządu jest Putrajaya (ludność w 2010 r. — 68,4 tys.). c Stolica oficjalnie proklamowana w 2006 r. d 2014 r. e Siedzibą rządu jest Kolombo (ludność w 2012 r. — 561 tys.). f 2011 r. g 2012 r. h 2009 r.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Europa							
Albania	28,7	2 930	102	Tirana	2011	.	419
Andora	0,5	77,0	154	Andora	2016	.	19,2
Austria	83,9	8 736	104	Wiedeń	2016	2 049 ^a	1 840
Belgia	30,5	11 429	375	Bruksela	2016	1 997 ^b	179
Białoruś	207,6	9 468	46	Mińsk	2017	.	1 975
Bośnia i Hercegowina	51,2	3 507	68	Sarajewo	2013	395	276
Bułgaria	111,0	7 085	64	Sofia	2016	.	1 236
Chorwacja	56,6	4 189	74	Zagrzeb	2015	800	688 ^c
Czarnogóra	13,8	629	46	Podgorica	2011	.	151
Czechy	78,9	10 618	135	Praga	2016	.	1 281
Dania	42,9	5 734	134	Kopenhaga	2017	1 296	603
Estonia	45,2	1 310	29	Tallinn	2016	.	423
Finlandia	390,9	5 523	14	Helsinki	2016	1 232 ^b	635
Francja ^d	544,0	64 980	119	Paryż	2014	12 405 ^e	2 220
Grecja	132,0	11 160	85	Ateny	2014	3 060	656 ^e
Hiszpania	506,0	46 354	92	Madryt	2016	6 310	3 166
Holandia	41,9	17 036	407	Amsterdam ^f	2015	1 571 ^e	834
Irlandia	70,3	4 762	68	Dublin	2016	1 173	555
Islandia	103,0	335	3	Reykjavík	2017	.	122
Kosowo	10,9	.	.	Prisztina	2015	.	207
Liechtenstein	0,2	37,9	190	Vaduz	2016	.	5,4
Litwa	65,3	2 890	44	Wilno	2016	.	533
Luksemburg	2,6	584	225	Luksemburg	2017	163	114
Łotwa	64,6	1 950	30	Ryga	2016	.	640
Macedonia	25,7	2 083	81	Skopje	2013	320	.
Malta	0,3	431	1 437	Valletta	2015	.	5,7
Mołdawia	33,8	4 051	120	Kiszyniów	2014	633	533
Monako	0,002	38,7	19 350	Monako	2015	.	37,8
Niemcy	357,1	82 114	230	Berlin	2015	4 328 ^g	3 520
Norwegia ^h	385,2	5 305	14	Oslo	2017	976 ⁱ	667
P o l s k a	312,7	38 171	122	Warszawa	2016	3 101	1 749
Portugalia	92,2	10 330	112	Lizbona	2011	2 043	548
Rosja	17 098,2	143 990	8	Moskwa	2016	.	12 330
Rumunia	238,4	19 679	83	Bukareszt	2013	.	1 921

a 2012 r. b 2015 r. c 2011 r. d Łącznie z Korsyką. e 2013 r. f Siedzibą rządu jest Haga (ludność w 2015 r. — 520 tys.). g 2014 r. h Łącznie z Svalbard i Jan Mayen. i 2016 r.

TABL. A.1. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność w 2017 r. (szacunek na środek roku)		Stolica lub główne miasto			
		w tys.	na 1 km ²	nazwa	rok	ludność w tys.	
						zespołu miejskiego	miasta
Europa (dok.)							
San Marino	0,1	33,4	557	San Marino	2016	.	4,1
Serbia	77,5	8 791 ^a	.	Belgrad	2015	1 680	1 364 ^b
Słowacja	49,0	5 448	111	Bratysława	2015	.	423
Słowenia	20,3	2 080	102	Lublana	207	.	280
Szwajcaria	41,3	8 476	205	Berno	2015	411	132
Szwecja	447,4	9 911	22	Sztokholm	2016	2 269	936
Ukraina	603,6	44 223	73	Kijów	2017	.	2 929
Watykan	0,000	0,8	1 998	Watykan	2017	.	0,8
Węgry	93,0	9 722	105	Budapeszt	2016	2 565 ^b	1 759
Wielka Brytania (Zjednoczone Królestwo)	242,5	66 182	273	Londyn	2016	8 788 ^c	.
Włochy	301,3	59 360	197	Rzym	2016	.	2 873

a Łącznie z Kosowem. b 2014 r. c Wielki Londyn.

Źródło: [1], [26], [27].

TABL. A.2. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH

KRAJE ^a Terytoria niesamodzielne	Polożenie	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność			Stolica lub główne miasto
			rok	w tys.	na 1 km ²	
Australia						
Australijskie Terytorium Antarktyczne	Antarktyda	5 897	2016	0,1	0	x
Norfolk	Australia i Oceania	0,04	2016	1,8	51	Kingston
Wyspa Bożego Narodzenia	Ocean Indyjski	0,14	2016	1,8	14	Flying Fish Cove
Wyspy Ashmore i Cartiera		0,01	x	x	x	x
Wyspy Heard i McDonalda		0,37	x	x	x	x
Wyspy Kokosowe		0,01	2016	0,5	40	West Island
Wyspy Morza Koralowego	Australia i Oceania	0,003	x	x	x	x
Dania						
Grenlandia	Ameryka Północna	2 166	2017	55,9	0	Nuuk
Wyspy Owcze	Europa	1,4	2017	49,9	36	Thorshavn
Francja						
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne	Ocean Indyjski i Antarktyda	440	2016	0,1	0	x
Gujana Francuska	Ameryka Południowa	83,5	2016	263	3	Kajenna
Gwadelupa	Ameryka Północna	1,6	2016	396	243	Basse-Terre
Majotta	Afryka	0,4	2016	235	628	Mamoudzou
Martynika	Ameryka Północna	1,1	2016	377	334	Fort-de-France
Nowa Kaledonia	Australia i Oceania	18,6	2015	273	15	Numea
Polinezja Francuska		4,2	2015	273	65	Papeete
Reunion	Afryka	2,5	2016	851	340	Saint Denis
Saint-Barthélemy ^b	Ameryka Północna	0,02	2014	9,4	449	Gustavia
Saint-Martin ^b		0,06	2014	35,1	662	Marigot
Saint-Pierre i Miquelon		0,2	2016	5,6	23	Saint-Pierre
Wallis i Futuna	Australia i Oceania	0,3	2016	15,7	57	Mata Utu
Wyspa Clippertona		0,01	x	x	x	x
Holandia						
Aruba	Ameryka Południowa	0,2	2016	110	613	Oranjestad
Bonaire ^c		0,3	2016	19,4	67	Kralendijk
Curaçao ^c		0,4	2016	160	361	Willemstad
Saba ^c		0,01	2016	1,9	150	The Bottom
Sint Eustatius ^c		0,02	2016	3,2	152	Oranjestad
Sint Maarten ^c		0,03	2016	39,4	1159	Philipsburg

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne.

b Terytorium utworzono w 2007 r. c Terytorium utworzono w 2010 r. w wyniku rozpadu Antyli Holenderskich.

TABL. A.2. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)

KRAJE ^a Terytoria niesamodzielne	Polożenie	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność			Stolica lub główne miasto
			rok	w tys.	na 1 km ²	
Norwegia						
Jan Mayen	Europa	0,4	2016	0,02	0	x
Svalbard		61,0	2016	2,7	0	Longyearbyen
Wyspa Bouveta	Ocean Atlantycki	0,05	x	x	x	x
Wyspa Piotra I	Ocean Spokojny	0,2	x	x	x	x
Ziemia Królowej Maud	Antarktyda	2 300	2016	0,04	0	x
Nowa Zelandia						
Dependencja Rossa	Antarktyda	450	x	x	x	x
Niue	Australia i Oceania	0,3	2011	1,6	6	Alofi
Tokelau		0,01	2016	1,5	123	x
Wyspy Cooka		0,2	2016	11,7	49	Avarua
Stany Zjednoczone						
Baker	Australia i Oceania	0,002	x	x	x	x
Guam		0,6	2016	163	301	Hagátria
Howland		0,005	x	x	x	x
Jarvis		0,005	x	x	x	x
Johnston		x	x	x	x	
Kingman		0,003	x	x	x	x
Mariany Północne		0,5	2015	55,1	117	Capitol Hill ^b
Midway		0,006	2016	0,04	6	x
Navassa	Ameryka Północna	0,005	x	x	x	x
Palmyra	Australia i Oceania	0,001	2015	0,01	1	x
Portoryko	Ameryka Północna	8,9	2016	3 411	377	San Juan
Samoa Amerykańskie	Australia i Oceania	0,2	2015	55,5	280	Fagatogo ^c
Wake		0,01	2015	0,1	10	x
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych	Ameryka Północna	0,4	2015	104	299	Charlotte Amalie
Wielka Brytania						
Akrotiri	Azja (Cypr)	0,1	x	14,8	93	Episkopi Cantonment
Dhekelia		0,1	x			x
Anguilla	Ameryka Północna	0,1	2015	16,4	171	The Valley
Bermudy		0,05	2016	61,7	1162	Hamilton
Brytyjskie Terytorium Antarktyczne ^d	Antarktyda	1 709	2016	0,1	0	x

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne.
b Na wyspie Saipan. c Osiem wiosek (w tym Fagatogo i Utulei) jest wspólnie nazywanych Pago Pago. d Obejmuje Arkady Południowe, Szetlandy Południowe oraz część Antarktydy.

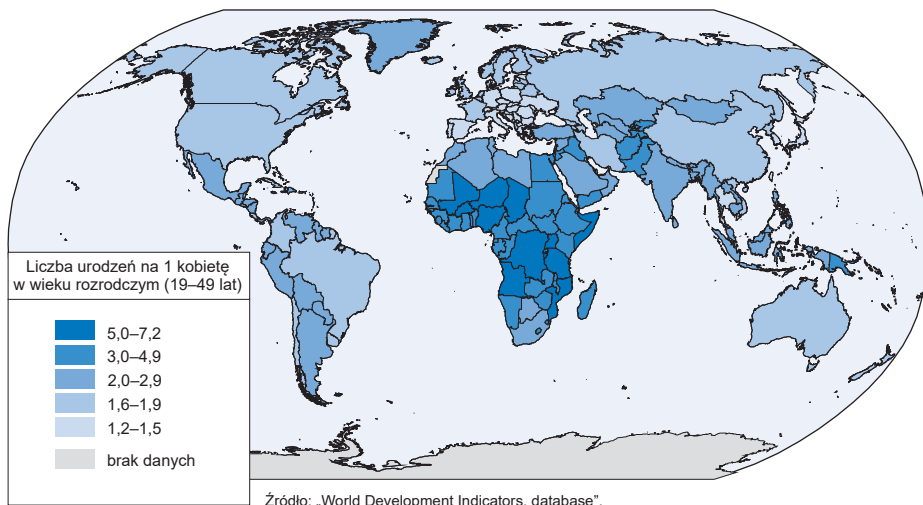
TABL. A.2. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (dok.)

KRAJE ^a Terytoria niesamodzielne	Położenie	Powierzchnia w tys. km ²	Ludność			Stolica lub główne miasto
			rok	w tys.	na 1 km ²	
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego ^b	Ocean Indyjski	0,06	2016	3,0	50	x
Brytyjskie Wyspy Dziewicze	Ameryka Północna	0,2	2015	30,1	199	Road Town
Falklandy	Ameryka Południowa	12,2	2012	2,8	0,2	Stanley
Georgia Południowa i Sandwich Południowy	Ocean Atlantycki	3,9	x	x	x	King Edward Point
Gibraltar	Europa	0,01	2015	32,2	4 956	Gibraltar
Guernsey		0,08	2016	65,0	828	Saint Peter Port
Jersey		0,2	2016	102	863	Saint Helier
Kajmany	Ameryka Północna	0,3	2015	60,4	229	George Town
Montserrat		0,1	2016	5,2	52	Plymouth ^c
Pitcairn ^d	Australia i Oceania	0,005	2016	0,1	11	Adamstown
Turks i Caicos	Ameryka Północna	0,5	2015	36,7	74	Cockburn Town
Wyspa Man	Europa	0,6	2016	83,3	146	Douglas
Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha ^e	Ocean Atlantycki	0,4	2016	5,6	18	Jamestown

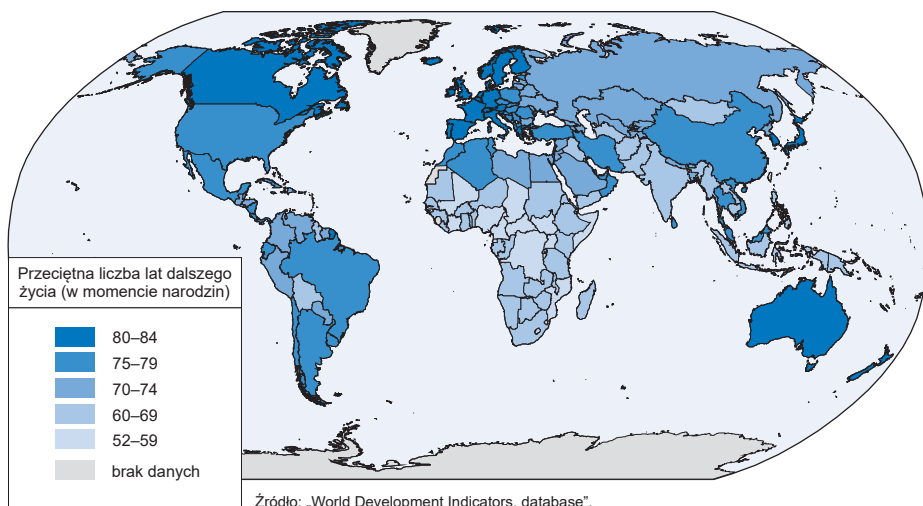
a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Obejmuje wyspy Czagos. c Zniszczona przez wybuch wulkanu; siedzibą rządu jest Brades. d Łącznie z wyspami Henderson, Ducie i Oeno. e Łącznie z wyspami Inaccessible, Nigthingale i Gough.

Źródło: [1], [26], [27].

MAPA 1. WSPÓŁCZYNNIK DZIETNOŚCI W 2016 R.

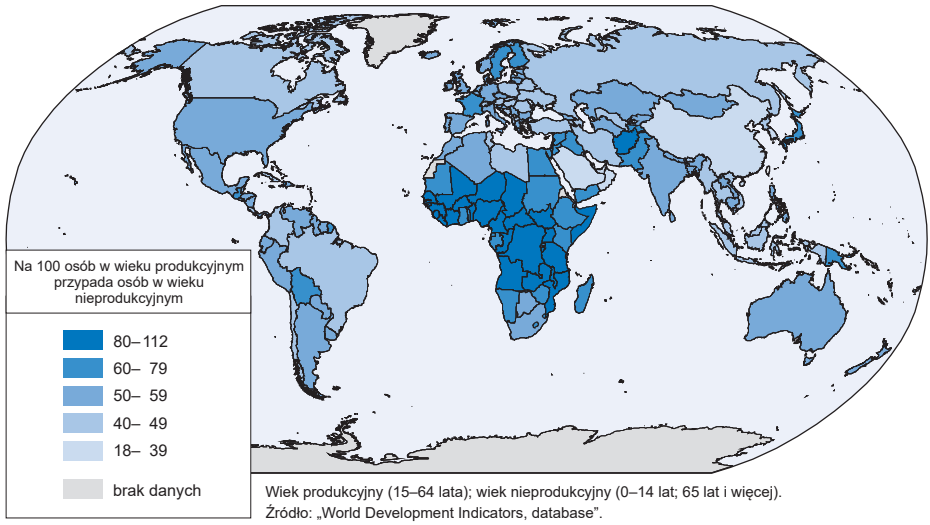

MAPA 2. PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA W 2016 R.

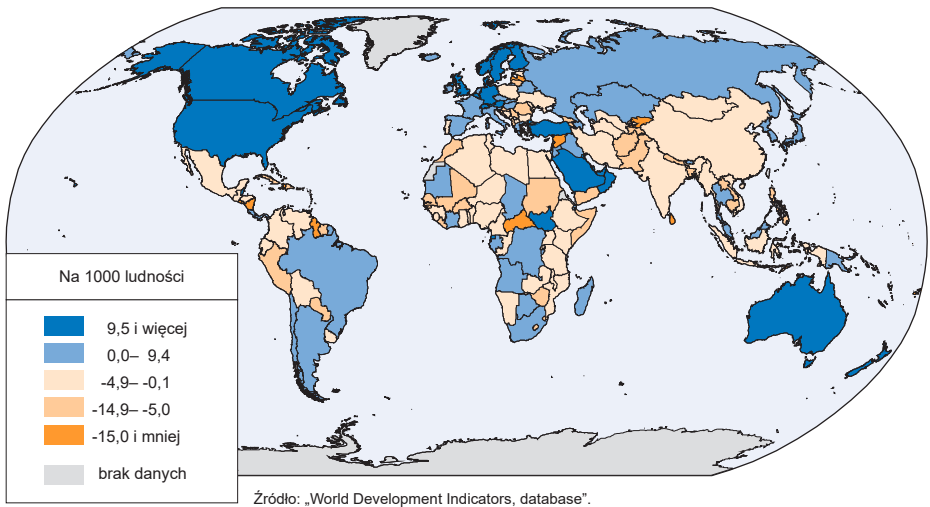

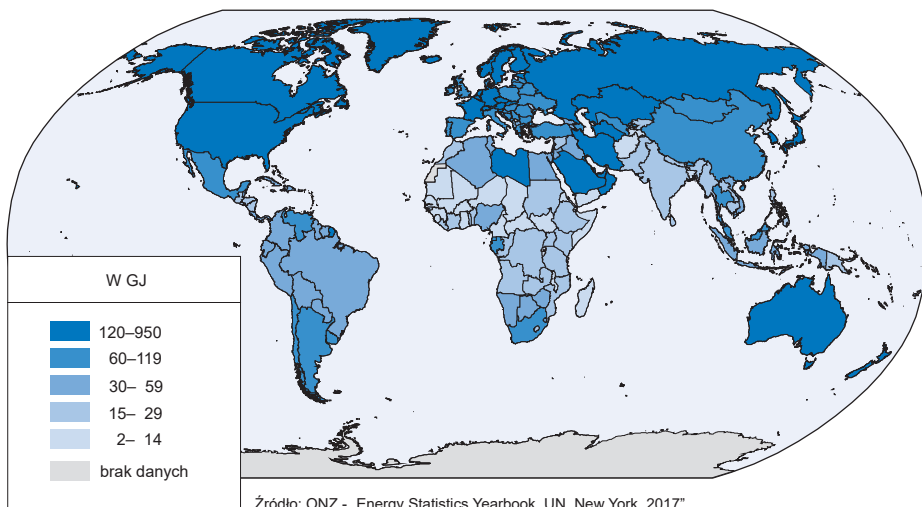
MAPA 3. WSPÓLCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W 2017 R.

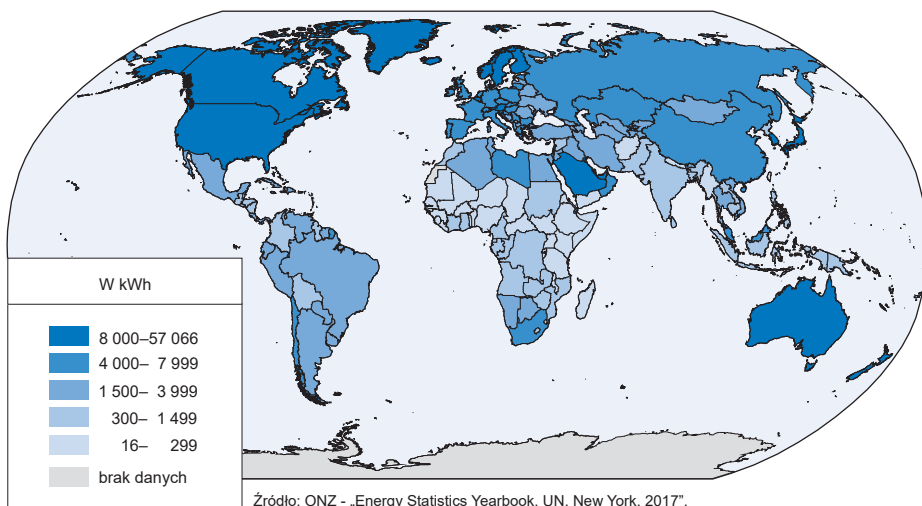
MAPA 4. SALDO MIGRACJI W 2017 R.

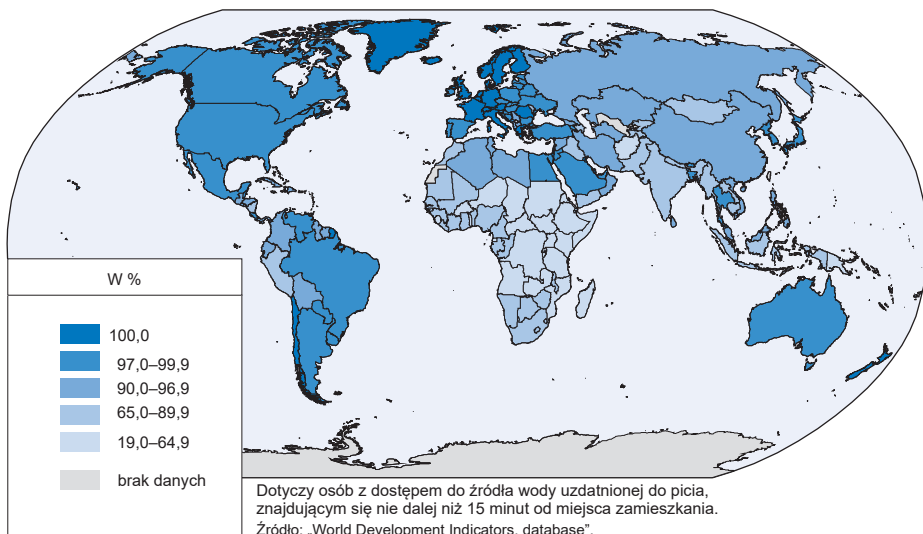
MAPA 5. CAŁKOWITA PODAŻ ENERGII PIERWOTNEJ NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.

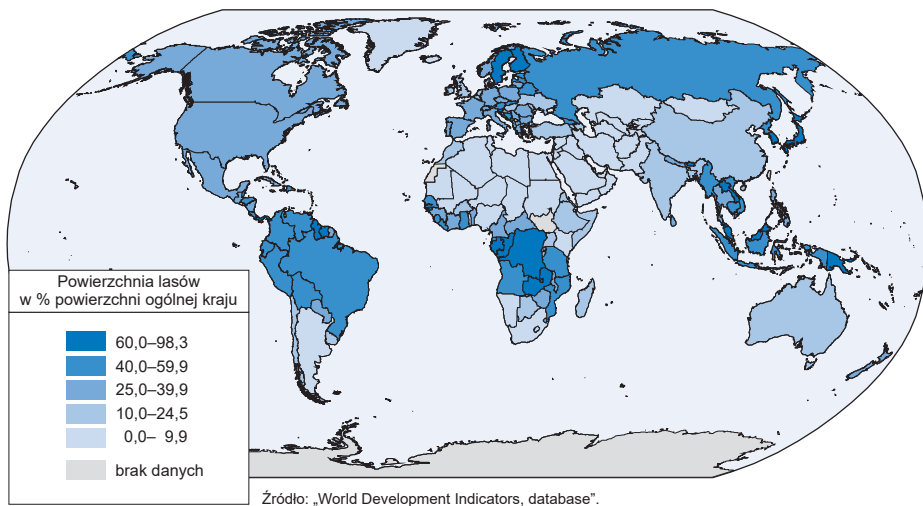
MAPA 6. ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.

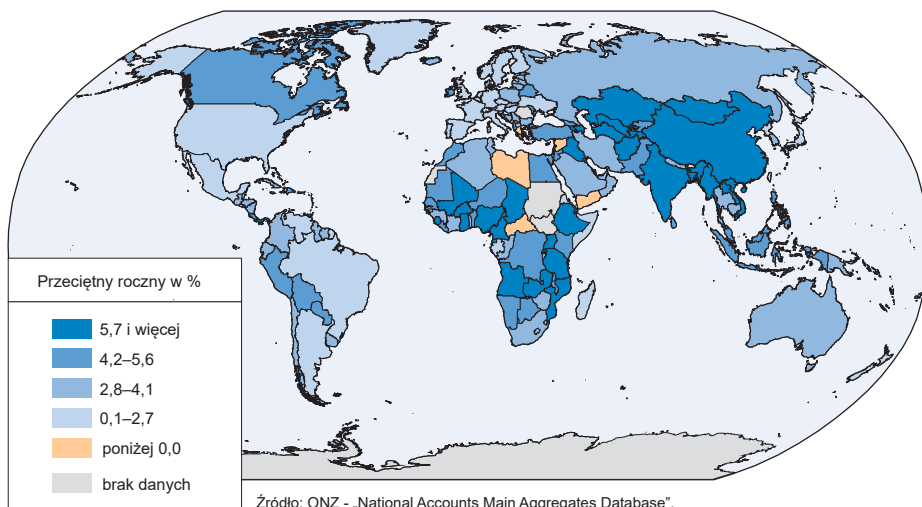
MAPA 7. ODSETEK OSÓB ZAOPATRYWANYCH W WODĘ ODPOWIADAJĄCĄ WYMAGANIOM W 2015 R.

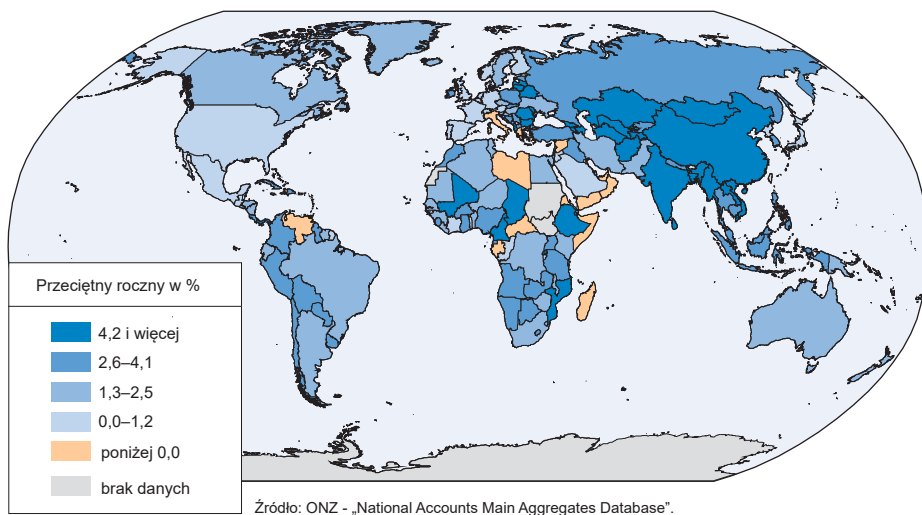
MAPA 8. LESISTOŚĆ W 2015 R.

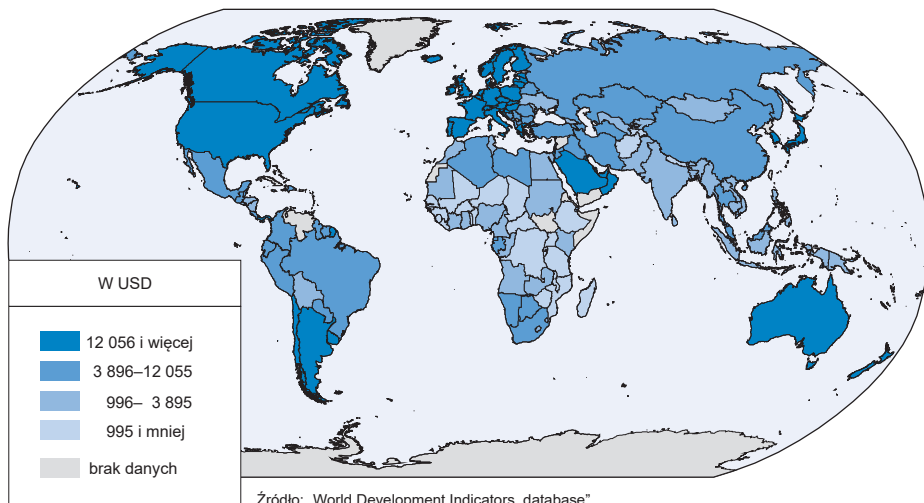
MAPA 9. WZROST PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W LATACH 2000—2016

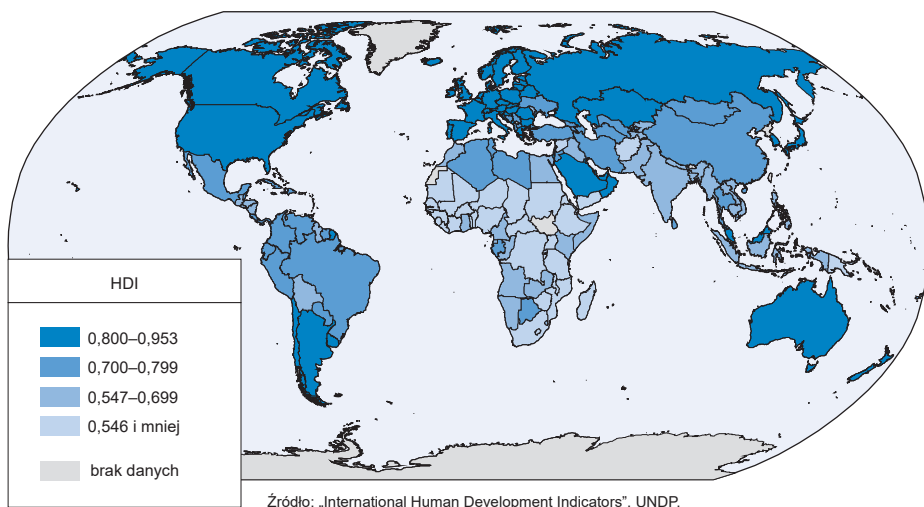
MAPA 10. WZROST PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2000—2016

MAPA 11. DOCHÓD NARODOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W 2017 R.

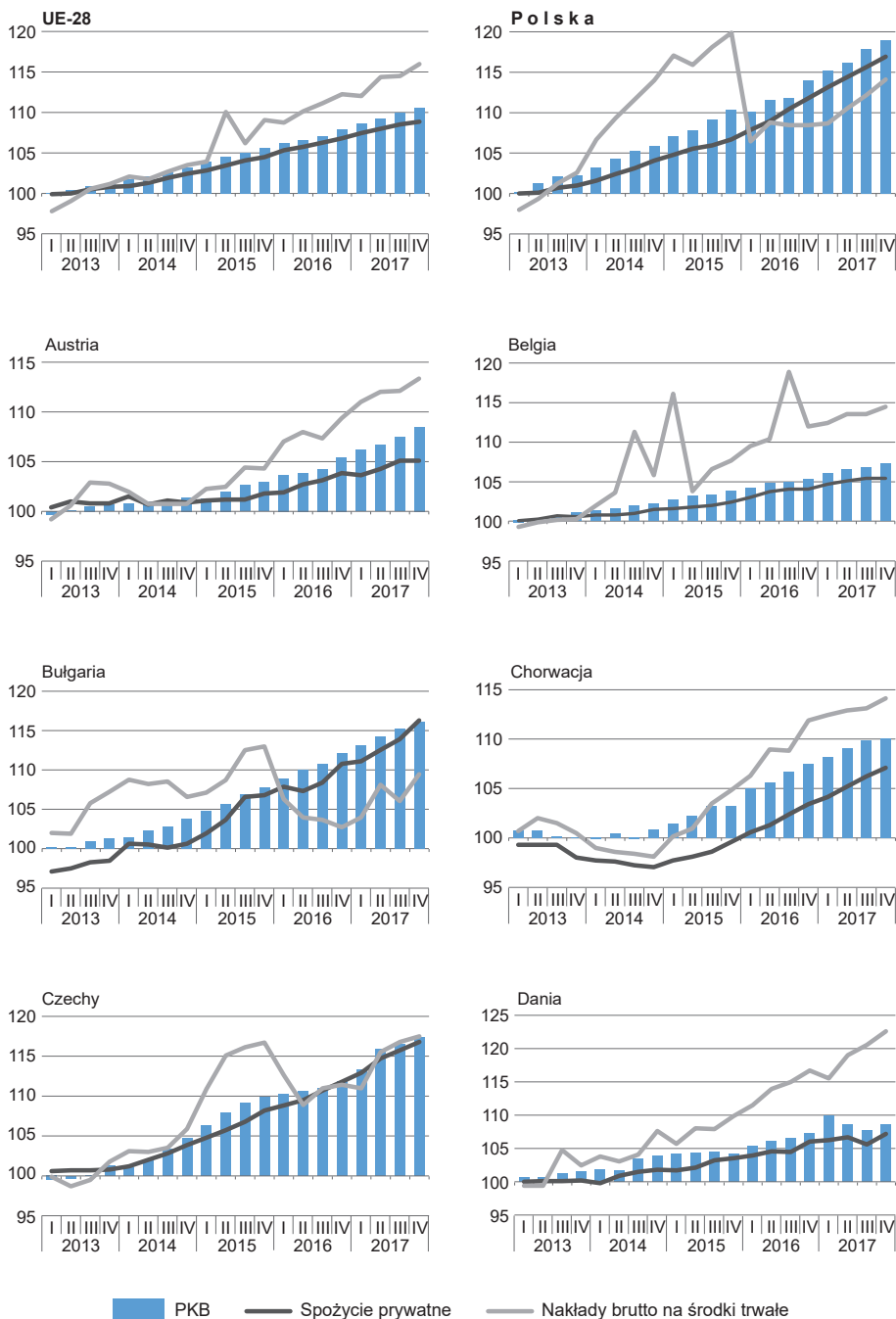

MAPA 12. WSKAŹNIK ROZWOJU SPOŁECZNEGO (HDI) W 2017 R.

WYKRES 1. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, SPOŻYCIA PRYWATNEGO I NAKŁADÓW BRUTTO NA ŚRODKI TRWAŁE W WYBRANYCH KRAJACH W LATACH 2013—2017

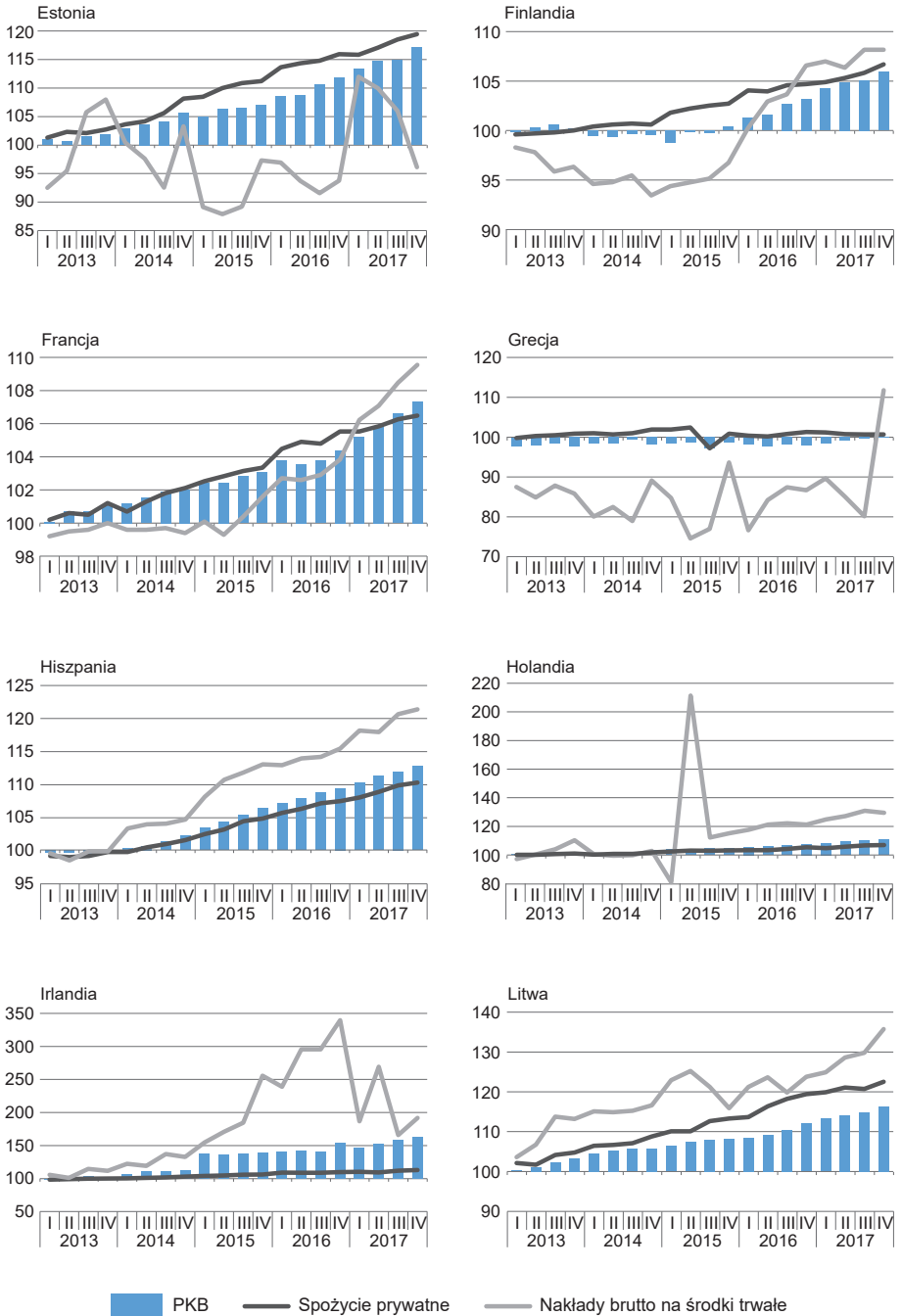
IV kw. 2012=100; dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi

Źródło: Eurostat.

WYKRES 1. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, SPOŻYCIA PRYWATNEGO I NAKŁADÓW BRUTTO NA ŚRODKI TRWAŁE W WYBRANYCH KRAJACH W LATACH 2013—2017 (cd.)

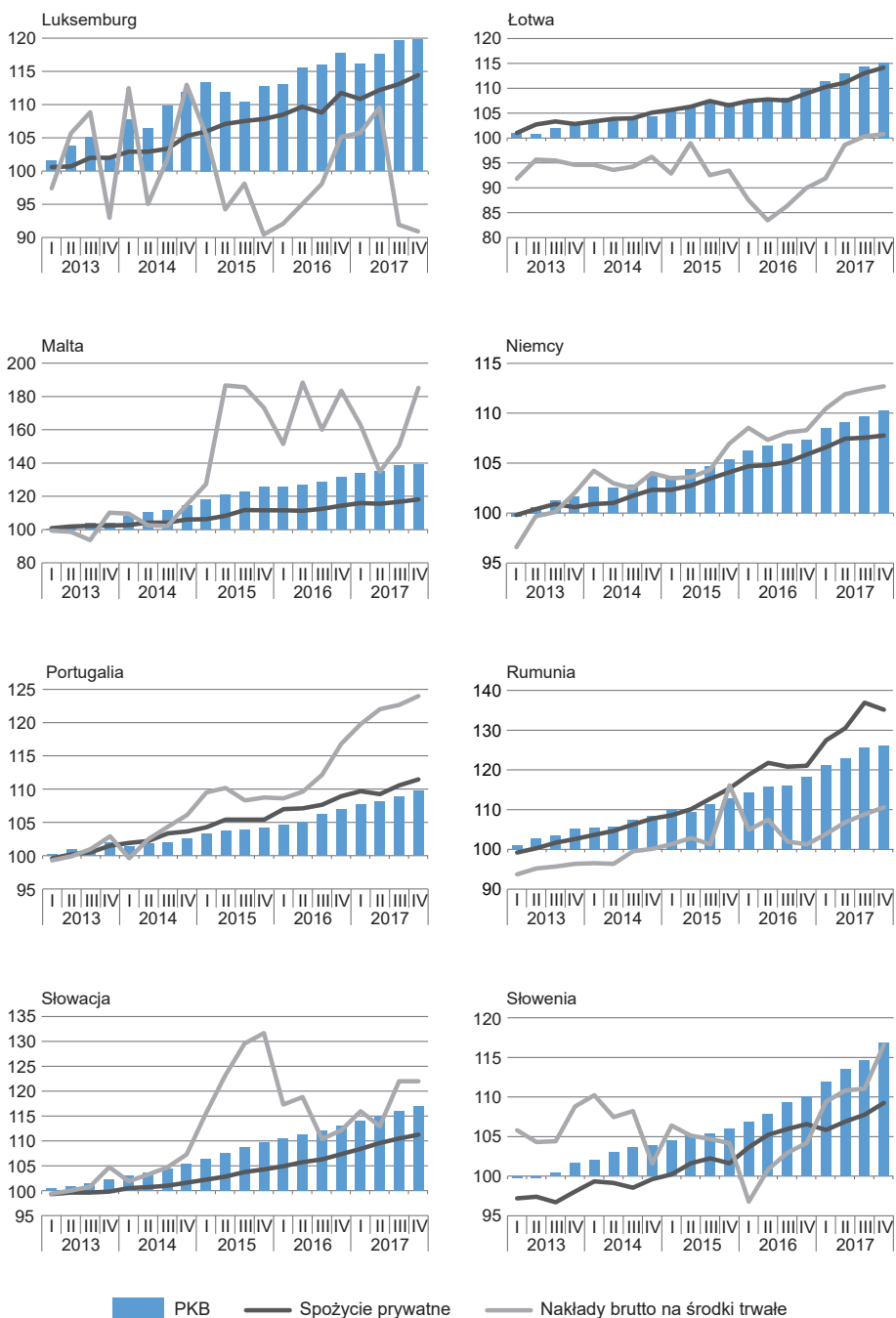
IV kw. 2012=100; dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi

Źródło: Eurostat.

WYKRES 1. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, SPOŻYCIA PRYWATNEGO I NAKŁADÓW BRUTTO NA ŚRODKI TRWAŁE W WYBRANYCH KRAJACH W LATACH 2013—2017 (cd.)

IV kw. 2012=100; dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi

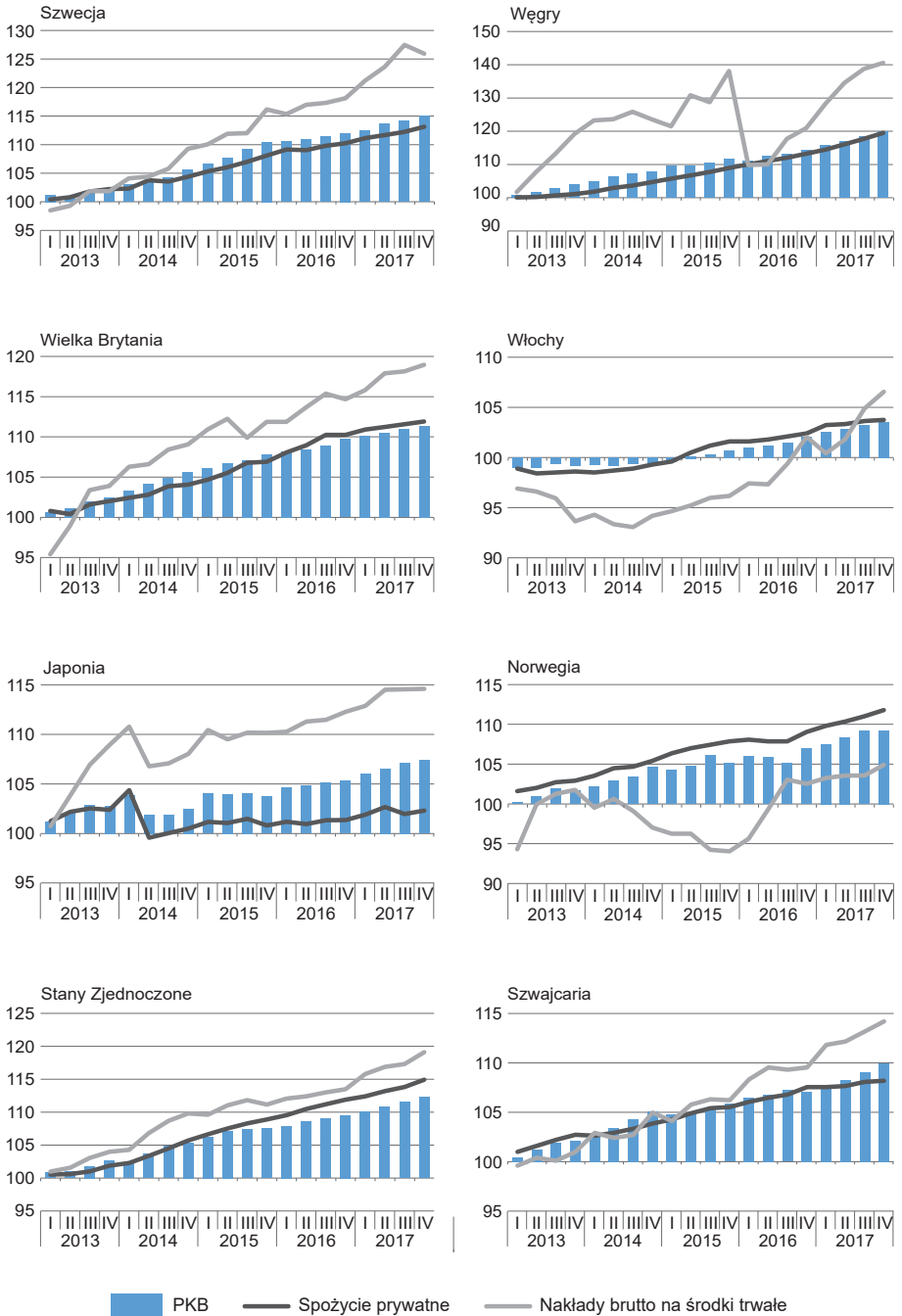

Źródło: Eurostat.

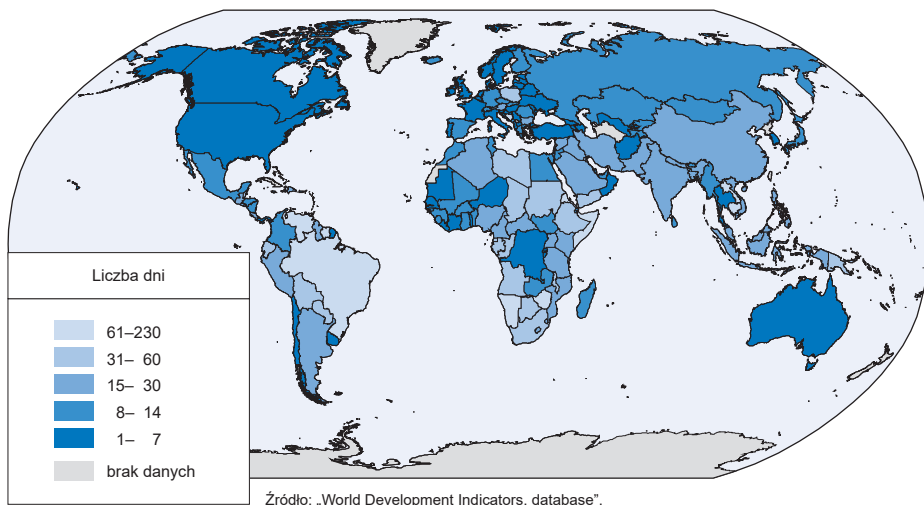
WYKRES 1. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, SPOŻYCIA PRYWATNEGO I NAKŁADÓW BRUTTO NA ŚRODKI TRWAŁE W WYBRANYCH KRAJACH W LATACH 2013—2017 (dok.)

IV kw. 2012=100; dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi

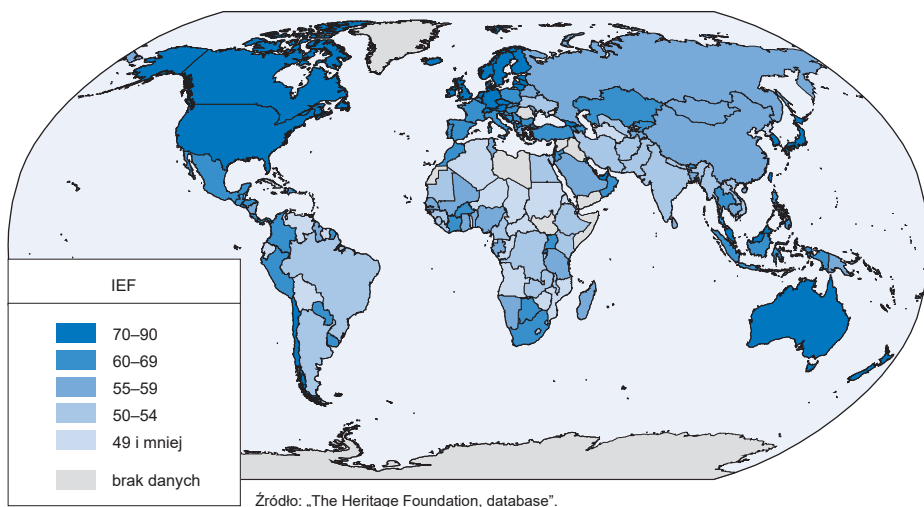

Źródło: Eurostat.

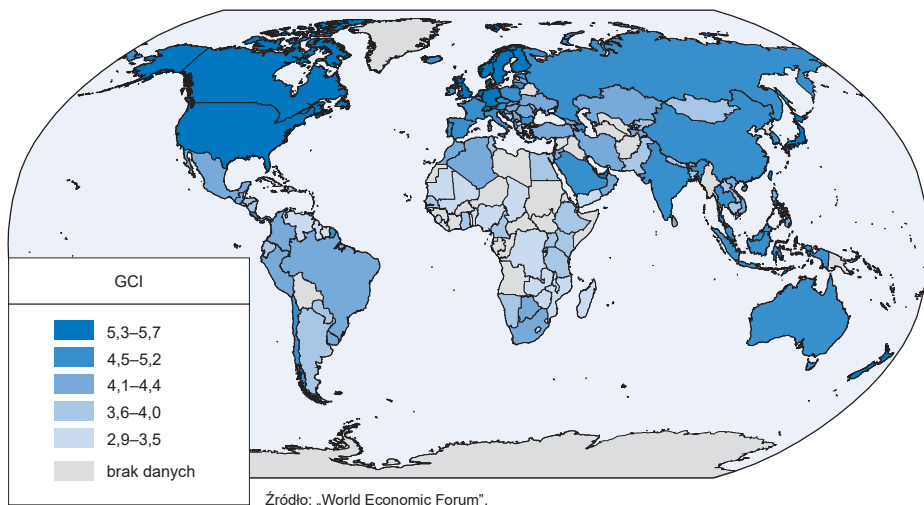
MAPA 13. LICZBA DNI POTRZEBNYCH NA OTWORZENIE WŁASNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W 2017 R.

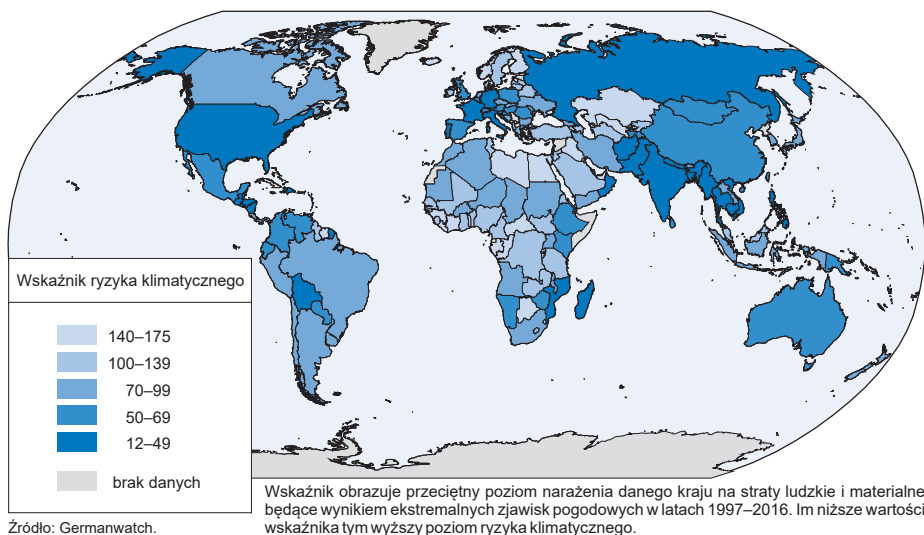
MAPA 14. INDEKS WOLNOŚCI GOSPODARCZEJ (IEF) W 2017 R.

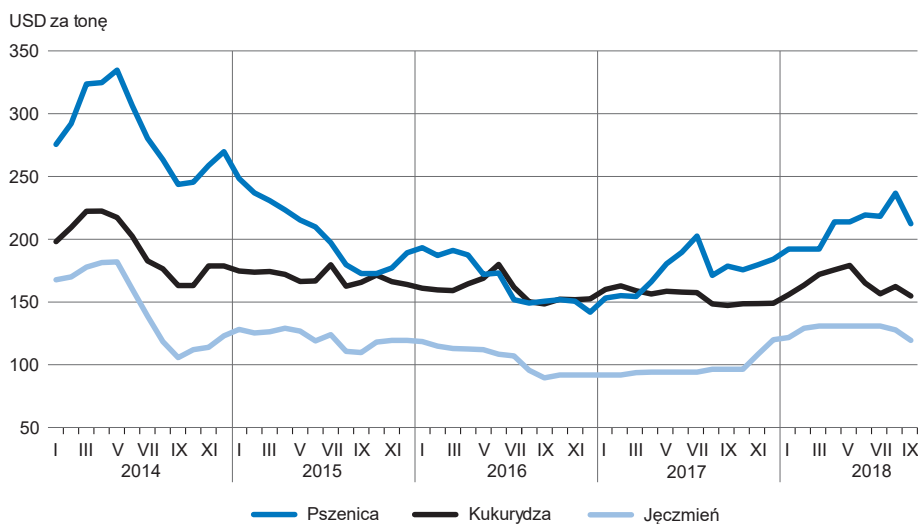
MAPA 15. GLOBALNY INDEKS KONKURENCYJNOŚCI (GCI) W 2017 R.

MAPA 16. WSKAŹNIK RYZYKA KLIMATYCZNEGO W LATACH 1997—2016

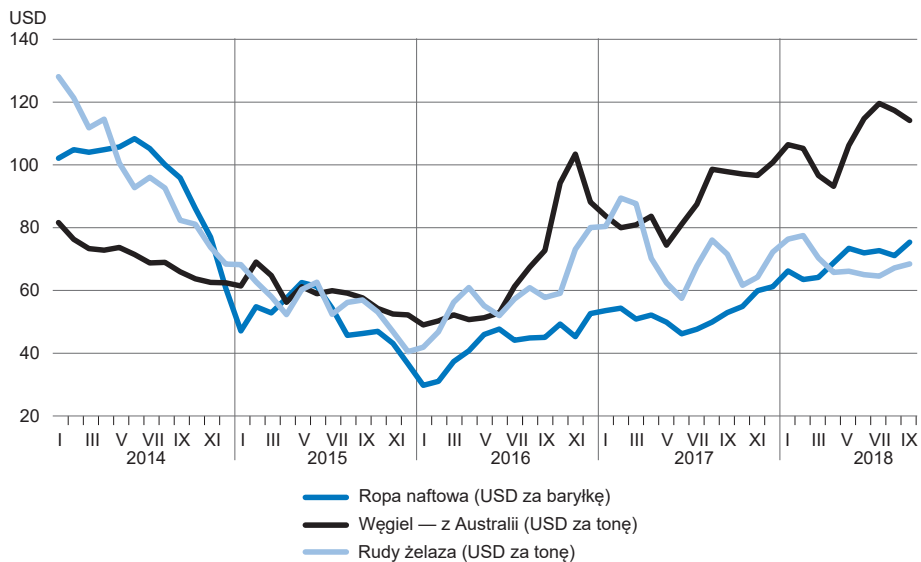

WYKRES 2. CENY WYBRANYCH ZBÓŻ NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 2014—2018

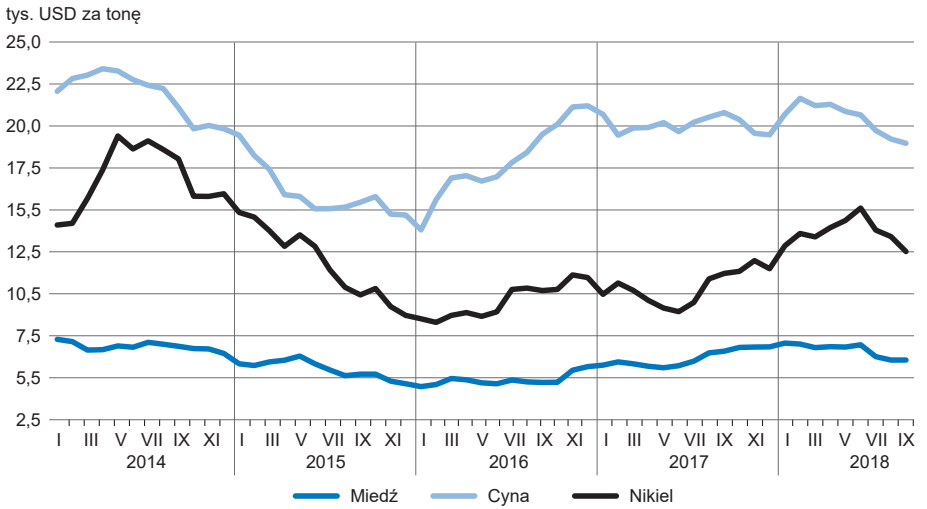
Źródło: Bank Światowy.

WYKRES 3. CENY WYBRANYCH SUROWCÓW NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 2014—2018

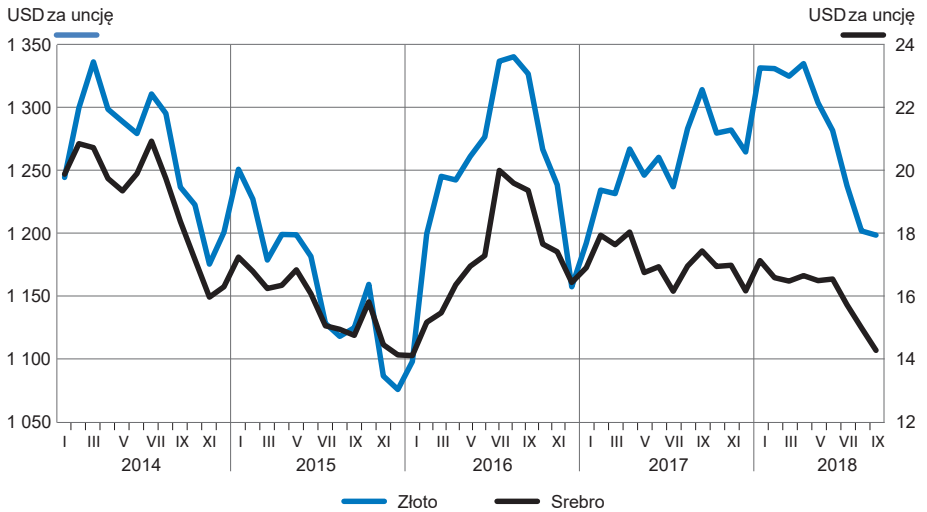
Źródło: Bank Światowy.

WYKRES 4. CENY WYBRANYCH METALI NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 2014—2018

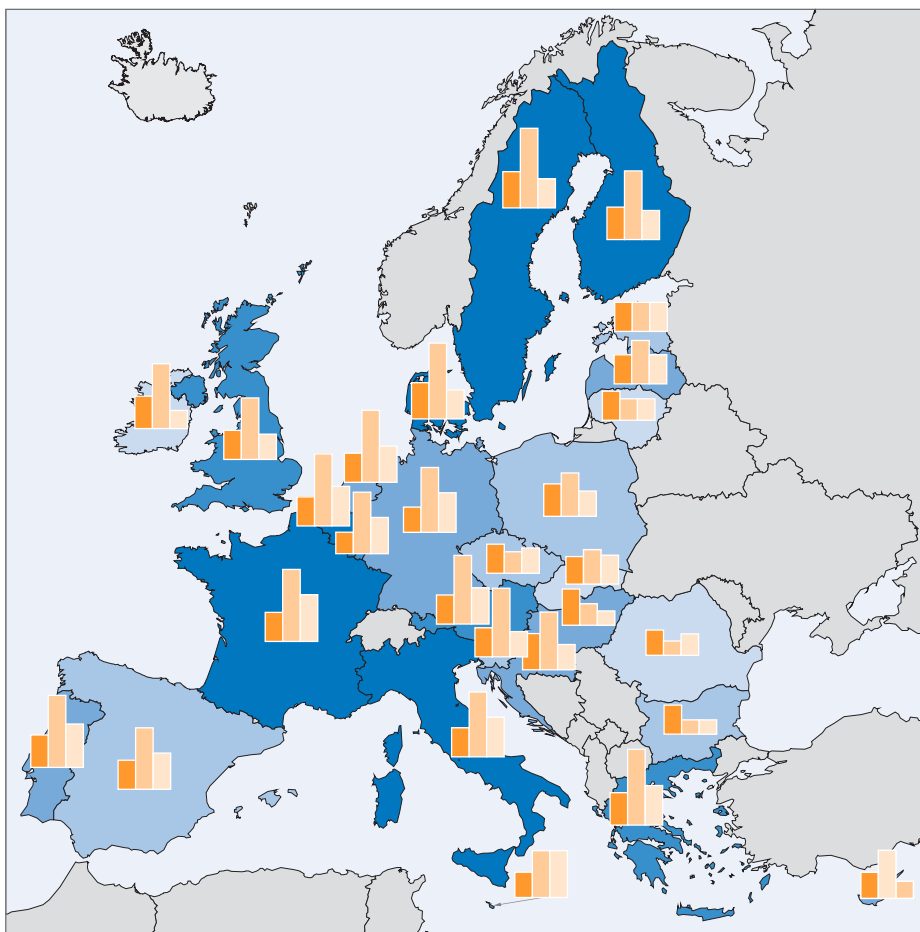
Źródło: Bank Światowy.

WYKRES 5. CENY ZŁOTA I SREBRA NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 2014—2018

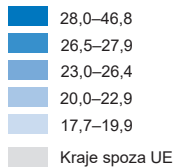

Źródło: Bank Światowy.

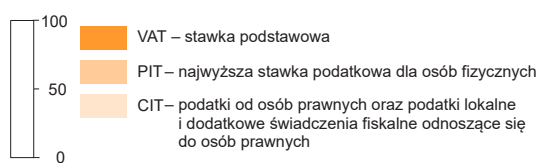
MAPA 17. PODATKI W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Dochody podatkowe ogółem w % PKB w 2016 r.

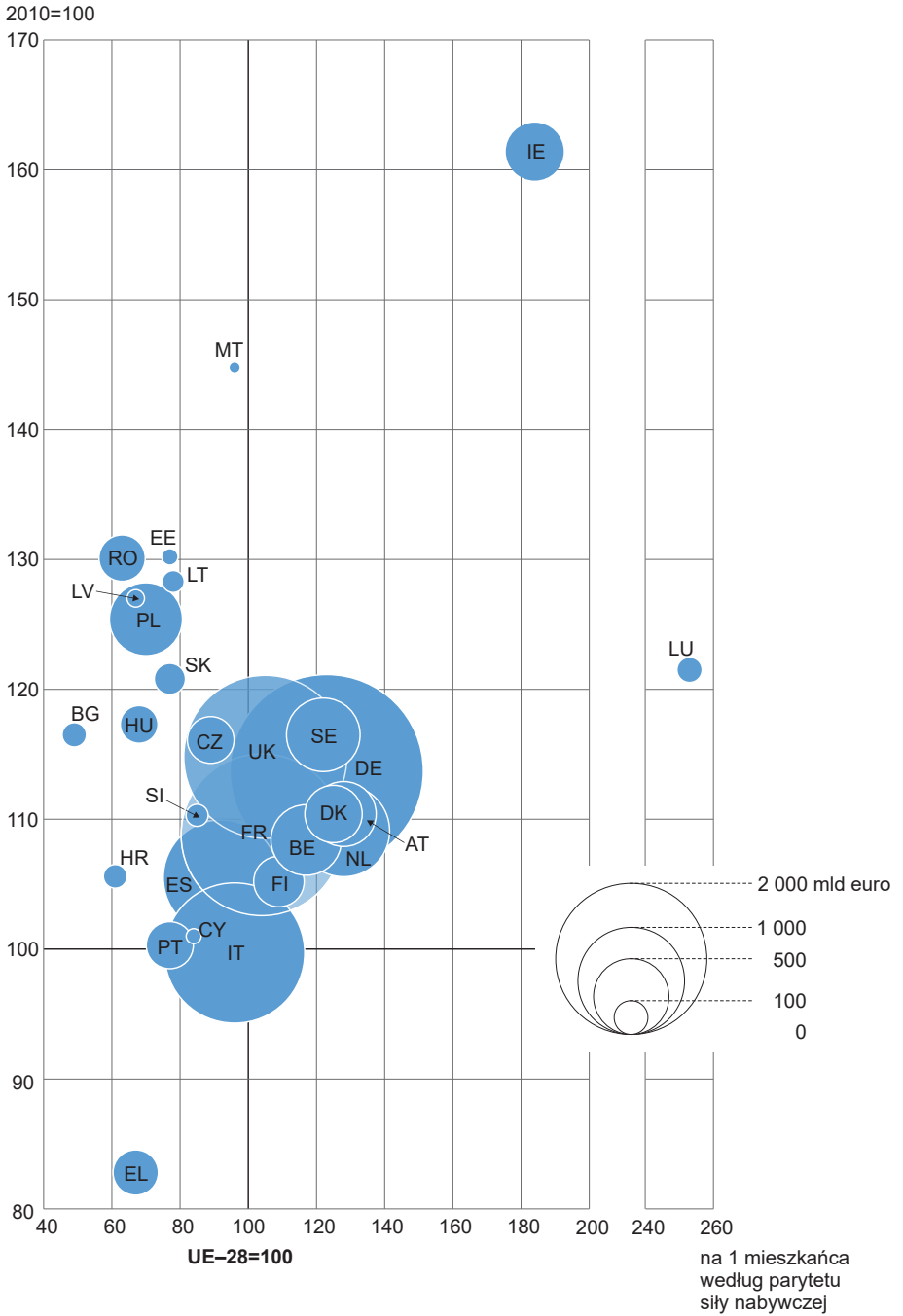

Wysokość stawek podatkowych w 2018 r. (w %)

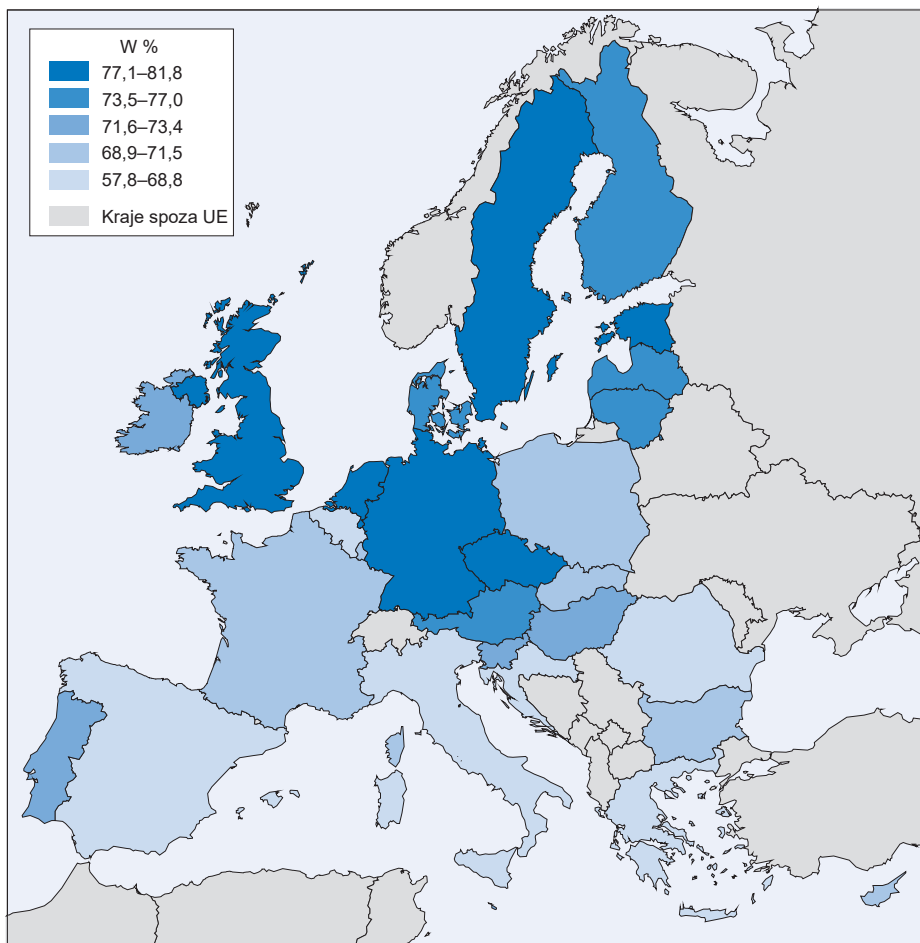

Źródło: Eurostat.

WYKRES 6. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R.

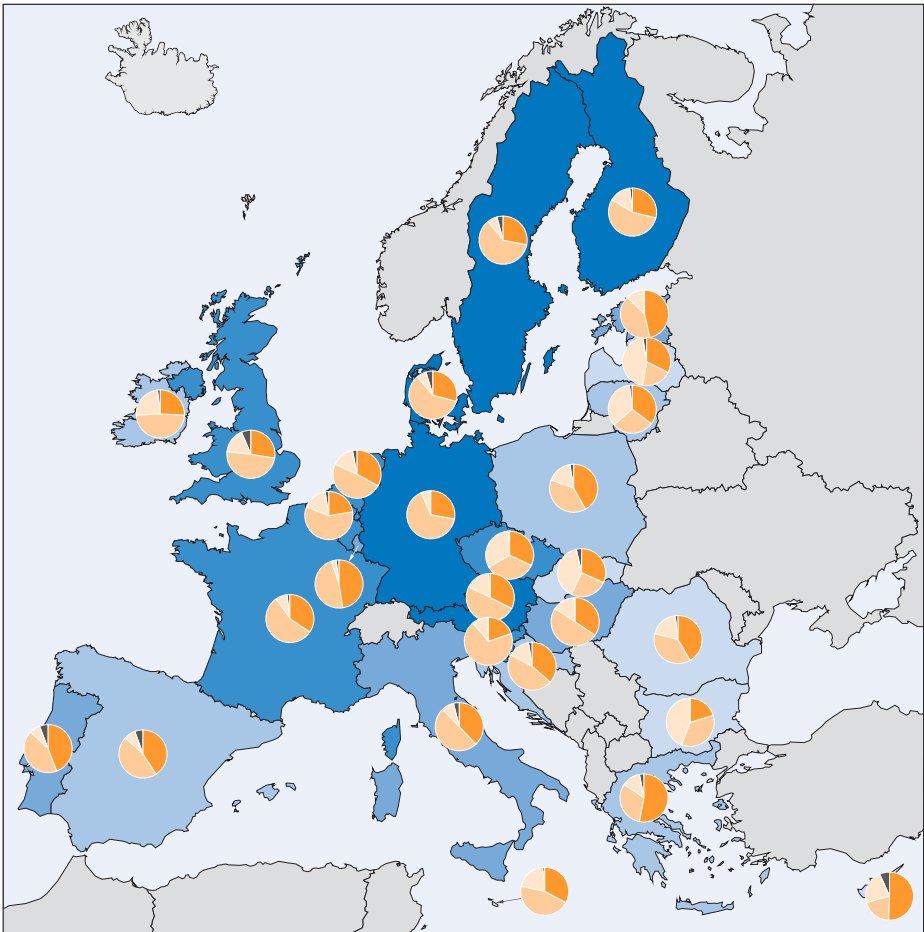
MAPA 18. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 20–64 LATA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2017 R.

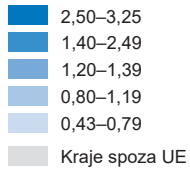
Źródło: Eurostat.

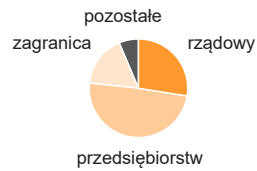
MAPA 19. NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

W % PKB w 2016 r.

Źródła finansowania według sektorów w 2015 r.:

Dane dla Francji dotyczą 2014 r., dla Szwecji 2013 r.

Źródło: Eurostat.